

Naročnina

Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
polletno 240 Din
celoletno 480 Din
Nedežska izdaja
celoletno 120 Din, za
inozemstvo 140 Din

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cenoglasov
1 slop. petu-vrsta
maloglasni po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm v širino
po 200 Din, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pr. večjem g
naročniku popusti
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedelka in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6 III
Rokopisi se ne vračajo, nevrakirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništvo
telefon št. 2050, upravnništvo št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Ljubljana
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inozemstvo, Sarajevsko št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Za trden mir

Mirovne konference so sklenile mir. To se pravi, prej vojskujoče se države so sklenile mirovno stanje, ki je nadomestilo prejšnje vojno stanje. Toda to mirovno stanje je zdaj pa zdaj bilo zopet resno ogroženo. Mirovne pogodbe so pač ustvarile mirovno stanje, niso pa ustvarile miru. Društvo narodov je bilo polticano, da ustvari med narodi tudi resen, trajen mir. V okviru Društva narodov so posamezni državniki iskali načina in možnosti spremeni obstoječe mirovno stanje v trden mir. Tako smo prišli preko garancijskih paktov, do pogodb prijateljstva med posameznimi državami in doživeli Locarno. Mirovno stanje se je s temi sredstvi sicer bolj utrnilo, a do stalnega, trdnega miru je le še daleč.

Amerika je hotela po'azati tudi v tem vprašanju prvenstvo. Ameriški državnik Kellogg je zahteval, naj se vojna postavi tudi mednarodno izven zakona ter predložil vsem državam, naj ta pakt ratificirajo. Po Kellogovem paktu bi bila vojna formalno za bodoče takorekoč onemogočena. Mnogo držav je Kellogov pakt že podpisalo. Toda v tem paktu je rečeno, da stopi v veljavo še le, ko ga podpisajo vse države. Vse pa tega niso storile. Naša država je bila med prvimi, ki je ta pakt ratificirala. Dokler pa ga ne ratificirajo vse, ostane Kellogov pakt mrtva izjava za mir, a vendar le samo še izjava.

Medtem je Rusija povabila svrje sosedne države, naj medsebojno sklenejo tako pogodbo v smislu Kellogovega pakta. Ta pogodba pa naj stopi v veljavo takoj, ne glede na to, kdaj bo stopil v veljavo Kellogov pakt. Ta ruski pakt se zove Litvinov pakt. V soboto so ga podpisale v Moskvi Latvija, Estonija, Poljska, Rumunija in Rusija. S tem so se te države zavezale, da se medsebojno ne bodo napadale. Tudi Litva pristopi temu paktu. S podpisom Litvinovega pakta, je mir v vzhodni Evropi znatno utrjen. Odsranjen je za sedaj vsak konflikt med državami vzhoda. Rusija je s svojim predlogom napravila prvovrstno politično potezo. Bila so prizadevanja, da bi se vse obrobne države vzhodne Evrope, Rumunija, Poljska in baltičske države zvezale proti Rusiji. Take zveze so za mir vedno nevarne. S svojim predlogom je Rusija to zvezo proti sebi preprečila ter obenem na zunaj dala dokaz svoje miroljubnosti. Četudi tedaj Litvinov pakt ne izvira iz trdnega notranjega pripravljenosti, ohraniti mir za vsako ceno, bo ta pakt vendar le važen in precej uspešen instrument pri prizadevanju za vpustavitve miru na vzhodu.

Balkan je še v tem oziru nerešeno vprašanje. Vendar je tu ravno naša država tista, ki je prevzela iniciativo v mirovni akciji. Prva je podpisala Kellogov pakt ter se s tem odrekla javno vsaki misli na vojno od svoje strani. Obenem je začela z vso vztrajnostjo razčiščevati sporna vprašanja z Grčijo. S tem, da je odprla svoje meje napram Bolgariji, je odprla tudi pot miroljubnemu zbliznanju z Bolgarijo. Na drugi strani pa hočemo tudi z Italijo zopet priti v odnošaje, ki bodo omogočili ponovitev prijateljske pogodbe med Italijo in našo državo. Naša država je pokazala, da se mir na Balkanu da ohraniti in utrditi.

Vsa ta prizadevanja za mir so res precej utrdila mirovno stanje. Mir je danes trdnější kakor je bil, ni pa še trden. Premalo se pri vseh teh stremljenjih nalaša moralni moment. V tem oziru je potrebno, na naglasimo izjavo angleškega ministrskega predsednika Baldwina, ki je naglasil med drugim tudi te-le važne misli:

Ne sme se omalovaževati to, kar so krščanske cerkve storile celemu svetu za mir in socialno pravičnost. V njihovi moči je, pripravljati duše narodov za mirovno misel; kajti mir ne pride sam od sebe. Človeške instinkte je treba krotiti ravno tako kakor živalske. Luč pa se širi po svetu le od človeka do človeka. To je potrebno tudi v politiki, če hočemo pristno demokracijo. Državniki res mnogo zmorejo; morejo tudi ob pravem času vplivati na čustva narodov. Ta čustva narodov so pa le vrsta čustev posameznikov. Če posameznik krščansko misli, bo tudi masa krščansko mislila. Ko bomo imeli tako demokracijo, ki ne bo le vedela kaj je vojna — to so narodi v enem rodu že pozabili —, ampak ki bo iz vse duše prepričana, da je vojna zlo, še-le potem bo mogoče vojno preprečiti. Tega spoznanja pa državniki nimajo. Moralno moč krščanstva, ki bi najbolj mogla utrditi mir, puščajo ob strani, zanašajoč se na svoje sposobnosti in na svoj razum. Ta pa je le človeški in omejen. Vendar nas besede angleškega

Rimsko vprašanje rešeno

Gasparri in Mussolini podpisala ob 12 sporazum med Cerkvijo in Italijo - Sklenjen tudi konkordat
Kako se je izvršil podpis - Uradni komunikacije - Zgodovina pogajanj - Posebne določbe za verski pouk narodnih manjšin

Papež Pij XI.; Mussolini; kralj Viktor Emanuel.

Rim, 11. febr. (Tel. »Slov.«) Nekolike minut po 11.30 sta se pripeljala na Lateranski trg dva zaprta avtomobila ter sta točno po eni uri zapustila lateransko palačo. Same šibke vrste ljudi, katere so privabili kinooperaterji in fotografi, se je zbrala na trgu in pozdravljala avtomobila, ko sta prihajala in odhajala. S tem je bil na zunaj dovršen zgodovinski trenutek. Kardinal Gasparri in Mussolini, ki sta prišla v teh avtomobilih, sta ob dvanajstih podpisala pogodbo.

Bogoslovci, ki so stali na desnem krilu, so zapeli Te Deum, na levem krilu pa so fašisti zaklicali svo Eja, eja Alalà. Nato je uradnik stopil pred vrata palače in razdeljeval tiskane komunikacije. Opoldanski zvonovi so zadoneli in rimskega vprašanja ni bilo več. Lateranska palača je bila najboljši prostor za svečano ceremonijo. Cesar Konstantin, ki je kot prvi oficijelno priznal katoliško cerkev, je daroval papežu sv. Silvestru to starodavno palačo, ki je bila od leta 314. do l. 1304. sedež papežev, središče vsega katoliškega sveta in torišče največjih dogodkov; tako obiska Karla Velikega in več koncilov. Velika dvorana, v kateri se je izvršil svečani podpis sprave med državo in Cerkvijo, spada med največje umetnine Rima.

Za pet metrov dolgo mizo so sedele v osmih pozlačenih stojih osebnosti, ki so se udeležili podpisa. V dvorani je bogata zbirka starega kitajskega denarja in dva srebrna kandelabra, katera je daroval papežu bivši kitajski ministrski predsednik Lou Ceng Ciang, ki'ajski pooblaščenec v Versaju, ki je postal kristjan.

Pri vzhodu v apostolsko palačo je sprejel zastopnike italijanske vlade papežev hišni prelat in upravitelj lateranskega muzeja monsignor Pietro Ercole. V zgodnjih dopoldanskih urah so se v tiskovnem uradu ministrskega predsednika zbrali zastopniki domačega in inozemskega tiska, katerim so se dala pojasnila o rešenem rimskem vprašanju in o italijansko-vatikanskem konkordatu.

Svečeno zgodovinski dogodek se je izvršil opoldne v dvorani »Pia« lateranske palače.

Na Piazza San Giovanni so ob devetih dopoldne napravili kordon karabinjerji in mestna policija, da so omežili prosti prihod v palačo. Med gledalci je bilo opaziti tudi več ministrstev, mnogo poslancev in rimskega plemstva, med njimi poveljnika papeževе garde grofa Brandinija.

Kardinal državni tajnik Gasparri je prišel v spremstvu msgr. Borgonzini'ja že ob 10.45. Mussolinijev avtomobil pa je prišel ob 11.30. Mussolinija sta spremljala državna podtajnika Grandi in Giunta. Ob 11.45 je despet pravosodni minister Rocco. Listino so podpisali iz srebrnega tintnika z dvema slatima peresnicama.

državnika Baldwina navdajajo z nado, da bodo tudi državniki uvideli pomanjkljivost svojih paktov in drugih diplomatskih sredstev vzpričo večne moralne sile, ki po krščanstvu vodi človeštvo, kakor zasluži.

Zato bo tudi veličastni svetovni dogodek obnovitve Cerkvene države po svojih posledicah utrdil v narodih težnje po moralnih sredstvih krščanstva, ki naj sedanje mirovno stanje med narodi trajno in stalno utrdijo.

koma, katera je darovala rimska občina. Na peresniku, s katerim je podpisal kardinal Gasparri, je zarisan grb savojske hiše, dočim je na peresniku, s katerim je podpisal Mussolini, papežev grb.

Uradni komunikacije pravi:

»Danes opoldne ob dvanajstih sta v apostolski lateranski palači prečastiti kardinal Pietro Gasparri kot pooblaščenec papeža Pija XI. in šef vlade Mussolini kot pooblaščenec italijanskega kralja Viktorja Emanuela III., podpisala politično pogodbo, s katero se je rešilo in odpravilo rimsko vprašanje, konkordat za ureditev razmerja vere in cerkve v Italiji in dogovor, ki končno urejuje finančne odnošaje med sv. Stolico in Italijo v zvezi z dogodki iz leta 1870. Podpisu so prisostvovali sv. Stolice msgr. Borgonzini Duca, zastopnik kardinala drž. tajnika msgr. Giuseppe Pizzardo, odvetnik prof. Francesco Paelli, pravni zastopnik sv. Stolice, za Italijo pa pravosodni minister Rocco, drž. podtajnik za zunanje zadeve Grandi in drž. podtajnik ministrskega predsedništva Giunta. V smislu običajev sv. Stolice, da se mednarodne pogodbe ne objavijo, predno se ne predložijo v razpravo zakonodajnim zborom, se besedilo te pogodbe ne bo objavilo, jutri pa se bo objavilo obširno in natančno poročilo.«

Zgodovina pogajanj

Posebna izdaja »Osservatore Romano« javlja o zgodovini pogajanj: Pred več ko dvema letoma je sporočil Mussolini sveti stolci željo, da bi se rešilo rimsko vprašanje. Papež si je najprej zagotovil soglasni pristanev vseh kardinalov, preden je pooblastil svoje zupnike za začetek zaupnih razgovorov. Pij XI. je že naprej izjavil, da se morajo izvršiti pogajanja in event. rešitev rimkega vprašanja obenem s sklenitvijo konkordata med Cerkvijo in državo, da se s koncem konflikta med Vatikanom in državo kot naravno dopolnilo doseže tudi priznanje vere in cerkve v Italiji. Papež je hotel biti samo oče, piše »Osservatore Romano«, ki razpravlja s svojim sinom, in njegova želja je bila sprejeta prijazno. S tem vidikom se je načelo težavno vprašanje in dovršilo na približno 200 sestankih, v katerih se je o vprašanju razpravljalo in proučevalo najatančneje in se je končno rešilo, ker je bila na obeh straneh odkrita volja za zedinjenje in sporazum.

Zaželjena rešitev se je dossegla na sledeči podlagi: Italijanska država priznava pogodbo, ki odpravlja garancijski zakon, priznava načelo in izvrševanje dejanske suverene oblasti brez pridržka in sodno oblast papeža na gotovem ozemlju v vaticanskem mestu. Italijanska država plača tudi gotovo vsoto kot odškodnino za bivše papeževе province in za izgubljeno imeče italijanske cerkvene uprave. Italijanska država s'lene konkordat o odnosih med Cerkvijo in državo. Sv. stolica priznava rimsko vprašanje kot končno veljavno rešeno in priznava kraljevino Italijo v sedanji sestavi in ustavi

Za torek opoldne je bila mestna milica določena, da nastopi v cerkvi sv. Petra, kjer bo papež po slovesni maši podal blagoslov z zunanje loggie. Po tej slovesnosti se bo milica poklonila pred kraljem Viktorjem Emanuelom, ki bo prišel na balkon Kvirinala.

Velike koncesije Cerkvji

Dunaj, 11. febr. (Tel. »Slov.«) Kakor se poroča »Reichspost« iz Rima, se smatra konkordat, kateri je v svojih pravnih določbah za sodelovanje Cerkve papežu veliko bolj na srečo kakor vprašanje večjega ali manjšega obsega njegovega ozemlja, s strani Cerkve kot vzorec in idealni tip konkordata. V njem se naha'ajo silno dragocene koncesije Cerkvi, priznava se cerkveno sklepanje zakona in katoliški verouk po željah Cerkve ter katoliška akcija ter odpira tako Cerkvji novo polje popolnoma svobodnega delovanja. S posebno pozornostjo se pričakuje, kakšne določbe so bile sprejete o verskem pouku pri narodnih manjšinah, posebno na Goriškem, v Trstu in v Istri, kakor tudi na južnem Tirolskem ter o novih škofijskih mejah.

Vlada za naše delavce v tujini

Belgrad, 11. febr. (Tel. »Slov.«) Glede zaščite naših delavcev je naša država sklenila dve konvenciji, in sicer z Nemčijo in drugo z Argentino. Konvencija z Argentino ne prihaja toliko v poštev, ker ni obsežna in ker Argentina ni prevlekla polje za naše izseljenstvo. V zunanem in socialnopolitičnem ministrstvu se misli nemška konvencija napraviti kot gotov tip, ki bi služil tri pri pogajanjih z drugimi državami. Kot smo poročali, smo v pogajanjih z Romunijo in Francijo. Od Romunije ne pričakujemo veliko, ker je Romunija obložena s slabo kvalificiranim kmetijskim delavstvom, ki ga ima naša država v izobilju. Glede Francije se sedaj zatruje po Mažuraničevih pogajanjih, da bo teren ugoden, ker Francija rabi mnogo kmetijskih, pa tudi mnogo nekvificiranih industrijskih delavcev. V slučaju sklenitve pogodbe bi Francija zaposlovala naše delavce meso italijanskih.

Oprostilna razsodba v belgrajskem procesu

Belgrad, 11. febr. (Tel. »Slov.«) Danes se je zaključil proces v aferi Angleške trgovinske banke. Na podlagi § 258. kazenskega pravnega reda je sodišče oprosti'lo obtožence Utješinoviča, Daskaloviča, Vitoniča in Orestina, ker jih ni spoznalo za krive potvorb, in ker se na podlagi izvedenjskih poročil ni dalo dokazati, da bi bili datumi na avalnih jamstvenih pisemih ponarejeni. Predsednik je ukazal prve tri spustiti na svobodo. Orestin pa mora ostati še do 20. febr. v zaporu radi neke prejšnje obtožbe. Oprostilna razsodba ima za posledico, da bo morala Angleška trgovinska banka plačati lastnikom avalnih pisem polno vrednost, to je 20 milijonov Din.

Konferenca Glavne zadr. zveze

Zagreb, 11. febr. (Tel. »Slov.«) Danes se je vršila konferenca Glavne zadr. zveze v prostorih zagrebške zadr. zveze. Iz Slovenije je bil navzoč dr. Basaj. Po konferenci, ki se je bavila z zadr. delom v naši državi, je odšla deputacija k kmetijskemu ministru dr. Frangešu, ki je deputacijo sprejel na svojem zasebnem stanovanju zelo priščno. Obljubil je vso svojo moralno in materialno pomoč.

Po amnestiji

Zagreb, 11. febr. (Tel. »Slov.«) Na podlagi kraljevega ukaza je sodišče spustilo na svobodo odgovornega urednika bivšega »Narodnega vala« Krešimir Devčića. Prav tako je bil spuščen na svobodo profesor Ljudevit Tomasič, ki je bil obsojen na tri leta ječe radi žalitve kraja.

Zadnji dnevi Prpiča

Zagreb, 11. febr. (Tel. »Slov.«) Popoldne ob 5 je imel sodni stol plenarno sejo, na kateri se je obravnavalo o usmrtilvi Prpiča in tovarišev. Razglasilo se je odlok, s katerim se zavrta ničnostna pritožba zagovornikov in se v celoti potrjuje obsodba ter akt o kraljevi dojni pomilostitvi. Dan usmrtilve se ni določil. Verjetno je, da se bo izvršila v petek, ako bo do ta rat prispel krvnik Hart, ki so ga brz. javno pozvali danes v Zagreb, in bodo do la rat končane priprave. Govoril se, da sta določena dva senala s tremi sodniki in enim zapisničarjem za to usmrtilve. Po zafonni se mora usmrtilve pričeti ob 6 zjutraj na dvorišču sodnega stola. Ob usmrtilve se bo navzduhim razdelil kratek tisk an pcpnetek sodbe.

Danes je bila pri Prpiču njegova sestra s svojim zaročencem. Takoj počel a se niso spzcrali, ker se niso videli enajst let. Ob ločitvi pa so se vendar priščno pozdravili. Pročeva mati je sinu brzojavila, da mu pošilja svoj materinski blagoslov in ga prosi, da bi se pokesal svojih zločinov in da bi se spovedal.

Gozdarski komisiji podaljšan rok

Belgrad, 11. febr. (Tel. »Slov.«) Komisija za proučevanje dolgoročnih pogođb pri gozdarsko-rudarskem ministristvu je bila večeraj sprejeta pri gozdarskem ministru. Ministru so poročali člani komisije vsak iz svojega področja. Končno so ga prosili, naj podaljša komisiji delo, ker se ni mogla sesaviti svojega poročila. Komisiji se je nato podaljšal rok za tri dni. Gozdarsko-rudarsko ministristvo je obvestilo vse tvrdke, ki so sklenile dolgoročne pogodbe, da veljajo zanje od 1. 2. 1929 dalje določbe nove naredbe in se na stare določbe ne morejo več sklicevati.

Poljska in sovjeti

IZJAVE G. ZALESKEGA.

Ob priliki ratifikacije Kellogovega pakta v poljskem parlamentu je imel zunanji minister Zaleski govor, v katerem je opisal stališče Poljske napram vsem nuroljubnim mednarodnim težnjam, posebno napram Kellogovemu paktu in Litvinovemu protokolu. Zunanji minister je najpreje naglasil velik značaj Kellogovega pakta, ki ga moramo kljub temu, da ne predvideva podrobnosti o popolni izključitvi vojne, vendar le smatrati za važen faktor miru.

>Ta pakt,« je zjavil Zaleski, »ne predvideva točno določenih sankcij. Obstojta samo senkeja, ki napadalcu ze vnaprej jemlje korist in vsako posredno ali neposredno pomoč in podporo od drugih držav, ki so podpisale to pogodbo. Ko je Poljska dobila od Združenih držav poziv, da naj pristopi k Kellogovemu paktu, je takoj dala svoj pristaneek, kajti ta pogodba Poljski ne jemlje pravice do samobrambe, niti nasprotuje obveznostim, ki jih Poljski nalagajo pakt Društva narodov in druge mednarodne pogodbe.«

Nato je poljski zunanji minister govoril o posebni pogodbi med Poljsko, Romunijo, baltiškimi državami in sovjetsko Rusijo. Sovjetska vlada, ki je tudi podpisala Kellogov pakt v Parizu, se je obrnila na Poljsko z željo, da naj bi ta stopil med Rusijo in Poljsko ter eventualno še drugim državam še predno stopi v veljavo sam Kellogov pakt, ki stopi v veljavo šele takrat, ko ga ratificirajo vse one države, ki so to pogodbo takoj podpisale ze v Parizu. Poljska ni ničesar imela proti takemu predlogu, zato je takoj pričela z akcijo, da se omogoči tudi drugim državam sopedpis moskovskega protokola. In ker tudi Romunija, Finska, Estonija in Letška niso bile protivne, je bil ta protokol podpisan.

Ta t. zv. Litvinov protokol je v tesni zvezi s Kellogovim paktom. Edina razlika je ta, da bo Kellogov pakt med vzhodnimi državami stopil prej v veljavo kakor druge, kjer morajo čakati na ratifikacijo vseh 14 cnih držav, ki so ga podpisale v Parizu. Veljavnost moskovskega protokola pa bo pnehala, čim stopi v veljavo sam Kellogov pakt.

Mos'ovski protokol ima gotovo vrednost. Poljska je s tem, da ga je podpisala, samo dokazala, da je rjena politika miroljubna in bodo nekateri sosedje v tem dobili nove dokaze, da Poljska nima nobene želje razširiti svoje meje na njihovo škodo.

Končno pa bo ta protokol pomagal k zboljšanju razmerja med Poljsko in sovjeti.

Neokusnost

Zadnja številka »Našega glasa« se je zaletela ob podporo, ki naj jo dobi bivši minister G. Gostinčar od države.

Kdor pozna delo G. Gostinčarja v politični javnosti, se mora zgražati nad nceramnostjo takega napada. Mož, ki je zrputil politiko ubog kakor cerkvena miš, ki je od svojih dancvnic delil med ubožce, ki se je zmerom pehal za ubožne sloje in tudi za uradništvo bodisi na Dunaju bodisi v Beogradu, mož, ki je izvršil na stotine intervencij za uradništvo, tak mož dobi od strtni, za katero je delal in v resnici delal, z loparjem po glavi, ko se mu na starost zagotovi kot, ki si ga zna v svoji nesobčnosti in poštenosti ni hotel poiskati. Kdo naj pa se še peha za tako nehvaležno družbo!

Katastrofa mraza vedno večja

Prve smrtno žrtev - Železniški promet se še komaj vzdržuje - Silne zamude vlakov - Drevoje poka

Belgrad, 11. febr. (Tel. »Slov.«) Danes je v Beogradu mraz dosegel največjo ostrino. V mestu je bilo -26, v okoljskih mestih -30. Zalibog je mraz zahteval tudi žrtev. Na zunanji bel. ralski postaji sia zmrznila dva železnčarja. Eden je že umrl, drugi pa se bori s smrtjo.

Belgraj a vremenska opazovalnica je dobila iz države iz-le poročila: Petrovaradin -26, Zagreb -20, Sarajevo -14, Split -1, Bela Luga -1.

Iz Valjeva poročajo, da je tam aj na strazi zmrznil vojak Trajan Jevremović. Zmrznil se je nezavešen na tla. Pomoč pa ni bila tako izdatna, da bi ga bili ohranili pri življenju. Drugod iz notranjosti Srbije poročajo, da so na potu ponekod zmrznili potniki, zlasti stare ženske.

Razumljivo je, da je radi mraza najbolj prizadet železniški promet. Najhujše ja v Liki, kjer je nanovo zapadlo snega od 110 do 150 cm. Vsi nemori, da bi se proga očistila, so zamzn. Najujše je pri Gospiću in okolici Gračan, kjer divlja ostra burja.

Zamude vlakov.

Vlaki so prihajali v prestolico z velikimi zamudami. Ljubljanski brzovlak je imel tsem in pol ure zamude. Zagrebški brzovlak, ki bi moral odpoštati iz Zarečja ob 7.50, se je mogel premakniti šele ob 12. Potniki, ki prihajajo iz drugih tujih držav, začnejo, da je po nekaterih zunanjih progah še hujše, ker so vagnal popolnoma zamrznjeni. Vašemu dopisniku je neki berlinski potnik v razgovoru povedal, da je na progj Berlin-Praga komaj ostal še pri življenju.

Sava čisto zamrznila.

Zagreb, 11. febr. (Tel. »Slov.«) Danes je nastopil tu silen mraz. Sava je pri Zagrebu in v okolici popolnoma zamrznila. To se je zgodilo po 49 letih prvič.

Vlagatelji morajo biti zaščiteni

Nov zakon v zaščito vlagateljv - Odgovornost upravnih odborov bo povečana - Država bo skrbela za varnost vlog izseljencev

Belgrad, 11. febr. (Tel. »Slov.«) V naši državi se je mnogo govorilo o tem, kaj je vzrok, da je propadlo tako veliko število bank in da je bilo oškodovanih tako veliko število vlagateljv, ki v večini slučajev konkurza niso prišli do svojih pravic, da bi se jim bile vlcge izplačale. Ta pojav smo lahko zasledovali tudi drugod po drugih državah. Tudi druge države so iskale zdravila za to bolezen in so izdale v västvo bank in vlagateljev pecebne zakone. Pri nas v trgovinskem ministristvu pripravljajo važen zakon. Trgovinsko ministristvo pripravlja zenačnje zakona o bankah. Naloga tega zakona bo, da zaščiti banke in denarne zavode, na drugi strani pa, da se dceže osredotočenje dcmačega kapitala v naših bankah, da bi se s pomočjo našega kapitala lahko pristopilo k ustanavljanju novih podjetij in investiranju. Vse to so ure dilo takoj, ko se vrne trgovinski minister, ki je

Radi pomajanja premoga in drv so solske oblasti zapre vse srednje šole, dokler se ne preskrbljo s kurivom.

Maribor, 11. febr. (Tel. »Slov.«) V noči na pondoljek je prišil silen mraz. Kakšnega se to zimo ni bilo. Sredi mesta je kazal zmrzometer -28. Na drugih mestih in v predmestjih pa je šel celo pod -50. Mraz je tako oster, da je celo pričelo pokati drevoje, zlasti v višjih legah. Tako so se danes prvič opazile razpoke na kostanjih v mesnem parku. Predvsem veliko razpoko je pretrpel stari čestitljivi kosanj v zgornjem delu parka ob glavni prometni poti blizu otroškega igrišča. Razpoka je široka in vega do 3 dm globoko.

Iz severnih krajev so pripravljale na Felberjev in Kraljevi o'ok divje rase, ki so bile zapustile Maribor, ko je nastopilo nekoliko toplejše vreme.

Tudi na ulicah se pozna nenaadni padec temperature. Promet je mrtev in se vrši v znamenju jadrnega stopljanja po ulicah. Mariborsko gospodstvo se prižujejo, da kurjenje sob prav nič ne pomaga. Proti večeru so sneli celo pričelo snežiti prav drobščani snežiki, kar pomenjuje stare in mlade Maribordane, da jim zima še ne bo tako hitro umaknila.

Nenađen in temeljit padec temperature bi bil v nekaterih slučajih skoro usoden. Tako so v pretekli noči našli na cestil v Kamnicu nekega zmrzlega človeka. Bil je sarejši vidnik, ki je bil nekollko vinjen onemogel sredi ceste. Bil je že čisto otrpel. Družba, ki ga je našla, ga je zanesla v bližnjo stanovanje, kjer so ga po polurnem drgnjenju spravili k življenju.

Prav tako so v bolnico prepeljali iz Slovenske Bistrice nekega dečka, ki so mu noge popolnoma zamrznile.

danes opeldne odpoctoal iz Pariza.

Pri bankah se bo podvojila in zelo pojačala odgovornost upravnega odbora. V zaščito se bodo vzele vloge naših izseljencev. Prvotno je hotela to vprašanje rešiti Narodna banka, nato pa Hipotekarna banka, zdaj pa se je tega problema lotila poštna hranilnica, ki naj bi jamčija po zakoniti posečno za vlagatelje iz inozemstva. S tem zakonom o zenačenju bank namerava minister Mažuranič rešiti tudi vprašanje izseljenjskih vlog, ki se bodo posebej zaščitile.

V ministristvu se nadalje pripravlja zakon o tem, kako naj bi se stopilo na prste agentom, ki prodajajo vrednostne državne papirje. Ti agenti večkrat cškdujejo zasebnika oziroma svoje pčse naravnosti zlorabljajo. To vprašanje se je uredilo tudi v drugih državah. Ta zakon bo nasproti agentom z državnimi papirji zelo strogo in bo na vse načine zaščiti zacebne kupovalce.

Proslava obletnice papeževvega kronanja

V Avstriji.

Dunaj, 11. febr. (Tel. »Slov.«) Obletnica kronanja papeža se je večeraj slovesno praznovala v vseh cerkvah dunajske nadškofije. V cerkvi sv. Stefana, v kateri je že nekoč daroval papež božjo službo, je daroval kardinal nadškof dr. Piffl slovesen Te Deum v prisotnosti diplomatskega kor a in avstrijskih oblas. i.

Na Madjarskem.

Budimpešta, 11. febr. (Tel. »Slov.«) Madjarski primas, kardinal Szeredy je imel slovesno sv. mašo v proslavo papeževvega kronanja, kateri so med drugim prisostvovali tudi nuncij Orsenigo, rodbina nadvojvode Jozefa in diplomatski kor. Na slavnostnem zbo-

Kardinalski kolegij bo internacionaliziran

Pariz, 11. febr. (Tel. »Slov.«) Vodilni Est francoskih katolikov »Echo de Paris« ponavlja danes v najodločnejši obliki, da se bo po vatikanski spravi kardinalski kolegij internacionaliziral. List piše, da bi bil pri zadnjih volitvah papeža l. 1922. skoro izvoljen inozemski papež. V konklavu je bilo oddanih 15 glasov za sedaj umrlega kardinala Merciera iz Louvaina.

Nova oblastna uprava v Splitu

Split, 11. febr. (Tel. »Slov.«) Veliki župan dr. Ivo Terović je imenoval izferente pri obl. odboru. Za samoupravno posele je imenovan beneti, bivši občinski komisar v Splitu, dalje so imenovani prof. Stipčević, član bivše SDS, za pravstvo, za zdravstvo je imenovan dr. Petković, bivši predsednik Orjuna in bivši član SDS, za javna dela ing. Musanič, član bivše NRS, za narodno-gospodarstvo pa Marović, član bivše SDS.

Savčič bo komisar Beograda

Belgrad, 11. febr. (Tel. »Slov.«) Znani belgrajski industrijalec Mileš Savčič je bil pri Nj. V. kraju v avdienci. Njegova avdiencia je v zvezi z belgrajsko občino. Po avdienci je obiskal predsednika vlade generala Petra Živkoviča. Nato pa je bil pri dcsedanjem belgrajškem županu dr. Kumandžiju. Vsi ti obiski se razlagajo tako, da je Savčič najosnejši kandidat za belgrajškega občinskega komisarja.

Proračun železn. ministristva

Belgrad, 11. febr. (Tel. »Slov.«) V finančnem ministristvu se je danes obravnaval proračun za železnice. Seje so se udeležili finančni minister, prometni minister z vsemi ravnatelji in načelniki. Proračun so pričeli obravnavati popoldne in je delo trajalo pečno zvečer. V smislu splošnih smernic finančnega ministra se bo proračun kljub hudim potrebam meral nekollko znižati in bodo meralo letos odpasti iz rednega proračuna vse investicije.

Dunajsta vremenska napoved: Nobene bistvene izpremembe sedanjega vremena.

Zadružna zveza v Trstu razpuščena

V petek je stopil v prostora Zadružne zveze odvetnik dr. Tamara in izročil predsedniku upravnega odbora dr. Agnelettu odlok tržaškega prefekta o razpustu in likvidaciji zveze. Za likvidacijskega komisarja je bil odločen dr. Tamara, podkomisar je računovodja Tosoni Umberto. V odloku je rečeno, da je večina upravnega odbora s svojim planom (d 7. februarja naznanila prefektu ostavko z motivacijo, da je novi odbor prišel na čed velikim zgubam, ki jih je treba pripisati kpravi prejšnjega odbora; te izgube so tako velike, da onemogočajo prosper zveze. Prefekt smatra za potrebno, da se likvidacija takoj izvede.

Kakor znano, se je s privoljenjem liberalnega slovenskega političnega vodstva v Trstu Zadružna zveza junija 1928 spremenila v »Federazione fra Società Cooperative economiche e di credito«, v koje odboru, ki se je nanovo sestavil iz italskih in slovenskih članov, je ostal kot predsednik njen bivši dolgoletni predsednik g. dr. Agneletto.

V svojem pismu na prefekta ugotavlja zdaj upravni svet, da je prišel na čed težkim zgubam; to so predvsem neizlirljivi krediti, med temi vloge pri falirani Slavonski banki v Ljubljani, ki dosežejo milijon.

Zadružna zveza v Trstu je bila ustanovljena marca l. 1921. V članjenih je bilo 137 zadržug, 60 iz Istre, 46 s Tržaškega, 22 z Goriškega, in 9 iz reške pokrajine. To so bile po večini denarne zadruge in nekaj tudi konsumnih in produktivnih. Zadružna zveza se je bavila izključno z denarnim prometom. Pridobila si je veliko zaslug z ureditvijo zadržug v Istri in na Tržaškem. Njen promet je znašal okoli 240 milijonov lir.

Najbrž se bo na mestu Zadružne zveze ustanovila Centralna posojilnica pod vodstvom Tržaške mestne hranilnice, h kateri sta že pristopili Mestna hranilnica v Postojni in Splošna hranilnica v Trstu. V Polji so se pred dvema tedni združile vse istrske zadruge s puljsko Mestno hranilnico in beneško banko »Istituto federale« v skupno »Cassa centrale«, v kateri imajo istrske zadruge 1 milijon vlog. Tako je danes zadružništvo v Primorju postavljeno v celoti na novo podlago.

Volivne priprave na Goriškem so dokončane. V 42 goriških občinah je vpisano v volilne imenike 51.274 volivcev. Na Gorico odpade skoro ena četrtina, to je 11.703 volilcev. Po priključitvi šestih čisto slovenskih občin (Podgora, Solkan, St. Peter, Standrež, Vrtojba in Kronberg) šteje Gorica 42.141 ljudi, ki so po večini Slovenci. Slovenskih kandidatv pri teh volitvah ne bo več, ker določil kandidate veliki fašistovski svet; kandidati bodo vsi fašisti. Volivce se samo izreče za celotno kandidatsko listo ali proti njej, s tem da napiše na glasovnico si (da) ali no (ne). Pri prvih volitvah l. 1921. so dobili Slovani v Italiji pet poslancev, pri drugih l. 1924. tri, sedaj pa ne bodo dobili nobenega.

Sirarska šola v Tolminu. Goriska prefektura dela na to, da se ustanovi v Tolminu sirarska šola. V ta namen namerava kupiti primerno stavbišče in se že pogaja z lastniki.

Vojaška letališča. Na ukaz vojaških oblasti je tržaška prefektura zasegla obsežna zemljišča v Rakitniku pri Postojni in med Divaču in Škocjanom. Zaseženo ozamlje je določeno za letališča. Posetstva so bila zasežna za dobo dveh let.

Zegoneta smrt. Na cesti med Branico in Stanjelom so našli mrivega Antona Stembergerja, starega 38 let. Stemberger je izdihnil v trenutku, ko je prišel na mesto zdravnik. Neki Ukmar Viktor, star 21 let, iz Stanjele, je izjavil, da so roparji prav na tistem mestu napadli tudi njega, a da jim je ušel. Oblastva pa ne verjamejo Ukmarjevim izjavam in domnevajo, da je Stemberger zmrzav, ko se je vračal ponoči domov pijan. Pri Stembergerju so našli še ves denar, ki ga je vzel s seboj.

Nevarna šala. Po vsem Krasu se je razširil glas, da so videli v Trebšah pri Trstu volka. V resnici si je nekdo privoščil šalo, ki bi ga lahko stala življenje. Ko je njegov sosed stopil iz hiše, se je namrcel vrgel-naglo na tla in se pričel plaziti proti njemu. Sosed je stekel v hišo. Sin je pograbil za puško in nameril na »volka«. Puška je k sreči odpo vedala. — Dan kasneje so v Padričah v resnici ustrelili precej velikega volka.

Belgrajske vesti

Finančni minister Šverljuga je sklenil, da se za januar izplačajo dnevnice vsem bivšim narodnim poslancem.

Proračun ministristva za vere znaša 110 milijonov Din.

Trgovska in obrtna zbornica v Podgorici je poslala trgovskemu ministru spomeniko, v kateri se čiti uvažljeno, ker ni bila povabljena na zagrebško Konferenco 21. in 22. februarja, da bi sodelovala pri debati o zapiranju in odpiranju trgovin.

Ali ste že poravnali naročnino?

KRJA VELJ

Krjavelj o položaju

Anti gospodje, veste, to je tako. Meni se je danes sanjalo, da se je položaj čisto prestavil, pa se je čisto drugače zaobrnil kakor po navadi. Pa sem zjutraj precej začel premišljevat, kaj naj bi to bilo. Dolgo sem gruntal in tuhtal, pa mislim, da sem uganil: položaj se je čisto prestavil.

Le pogledite v Ameriko. Ko sem bil še jaz tam, smo mi dolarje v naše kraje pošiljali, danes jih pa pošiljajo iz cele Evrope nazaj v Ameriko! To ni kar kar tako, ampak nekaj pomeni, le meni verjemite, da to res nekaj pomeni. Pomeni pa to, da bomo imeli manj dolarjev, v Ameriki pa več. To je naredil položaj, ki se mi je v sanjah zaobrnil. Pa novega prezidenta bodo tudi imeli v Ameriki, ker oni prejšnji še ni vedel kam dolarjev dajati, zavoljo položaja, kajpak, ki se je prestavil.

Tudi na Francoskem so dobili nov položaj. Ko sem bil jaz še mlad, so meni ven gonili, sedaj bi jih pa radi nazaj. Nemce so poprej proč gonili, sedaj bi jih radi nazaj. To je tako, kakor če gospodar hlapca od hiše sili, potlej ga pa nazaj prosi. Ampak čisto vseeno to le ni, veste. Tega pa ne morem prav natančno razložiti tistim, ki ne vedo, kaj je položaj, ker se jim o tem ni sanjalo, kot se je meni nocoj. Samo to lahko povem, da če je eden zgoraj, drugi spodaj, je to položaj, če je pa drugi zgoraj in eden spodaj, je to spet položaj.

Branje pravi, da delajo položaj tisti gospodje, ki delajo politiko, pa menda ni to čisto tako. Če se namreč položaj izpremeni, ga delajo tisti, ki položajev navadno ne delajo. Le »Jutro« berite, pa boste videli. Tam znajo delati vsak dan drugačen položaj, samo hudiča ne znajo še presekati tako kakor sem

ga jaz. Jaz sem ga presekal tako, da je odletela desna plat od leve, tam je pa leva plat odletela od desne. Pa tako je utegnilo priti zavoljo položaja.

Čudno je pa to s položajem in z denarjem. Kdor ima denar, noče biti nikdar v prijetnem položaju, da bi kaj posodil, kdor ga pa nima, pa tudi ni nikoli v prijetnem položaju, da bi ga kje dobil! To je čuden položaj.

Položaj gospodarskih krogov pri nas je tudi posebna sitnost. Enkrat je tak, enkrat pa tak. Pa še to je čudno, da gospodarske kroge vedno nekdo drugi polaga v položaj. Taki ljudje so res reveži, ki se sami še obrniti ne morejo v drug položaj.

Slovenski umetniki tudi ne pridejo nikoli v položaj. Moja koza vedno najde vrata do svojega hleva kakor jaz do Obrščakove oštarije, naši umetniki pa prav redko zaidejo do vrat v položaj. Kar ven kam ga spusti takega človeka, pa ne najde več v naš domači položaj, ker ne pozna položaja.

Pa tudi to je čudno, kako pri nas ljudje silijo iz položaja v položaj. Če pa pride človek iz položaja v položaj, ne mine nikoli dolgo, pa zopet nazaj sili. To se pravi, da so ljudje v kakem položaju, da ne vedo, kaj je položaj? Ali ste me sedaj razumeli, kaj je položaj?

Zaradi preselitve proda dobro ohranjen dolg jezik

Jože Čarnikar, deželno sodišče (na dvorišču, levo). Priproča tudi svojo veliko zalogo vedno svežih laži.

Načelnik obrtnih zadrug pri komisarju

Kakor smo že včeraj poročali, je mestni komisar imenoval nove načelnike obrtnih zadrug. Novi načelniki so bili imenovani po redu njihovega pomena za obči blagor in sicer vsi točno ob 10 dopoldne, in točno ob 12 so jim bili dostavljeni dekreti v njihove stalne gostilne. Novi načelniki so se zbrali včeraj zvečer na daljše posvetovanje, na katerem so sklenili, da se danes opoldne zahvalijo g. komisarju za njegovo naklonjenost.

Točno ob 10 so se začeli zbirati načelniki pred magistratom. Prihajali so od vseh strani: Od Strajalna in Ložarja, od Cinkoleta in Ferlina, od Koprivata in Sokola, od Bobenčka in Belega voika. Posebno imponanten je bil spreved, ki se je razvil od Mačka, dem weltberühmten, tam za vodo, pa skozi do magistrata. Eden je prišel celo od Privozca, drugi pa od Zvezde.

Ko so se vsi zvrstili, so odšli v mestno dvorano, kjer so se postavili lepo v red. Ko je vstopil v dvorano g. komisar, so zaorili mogočni živijo-klici, potem pa je stopil pred gospoda komisarja načelnik najslavnejše in prve zadruge ljubljanske sam g. Karmenatelec. Z desno roko si je popravlil kravato, potem je

prestopil z desne noge na levo, nato je pa govoril tako (po stenografskem zapisniku):

»Mi smo se tukaj zbrali, da bi gospodu komisarju dejali, da smo vsi bili neskončno veseli, da bomo takega komisarja imeli, da bo gledal na čast Ljubljane, da naše zadruge ne bodo zaspane, da bomo lahko vsak dan praznovali in se vsi radovali, mesarji in peki in šuštarji in kamnoseki. Naj vam povem le še to, da bi bilo od nas strašno grdo, če ne bi ni danes jedli in pili in gospoda komisarja k nam povabili, da bo tudi on jedel in pil in nam še naprej časti in dobrote delil. Mi smo hvaležni ljudje, ki vedo, kaj se gre. Naj košta, kar košta, Bog že ve, komu da! Pa da ne pozabim, in zato vse tukaj povabim, da vsi zakličete na glas, kolikor je tukaj vas:

»Na strehi že mijavka muc — živijo naš dohtar Puc — Konec je predpustnih šal — Danes pa gremo na naš ball!«

Govorniku je sledilo burno odobravanje. Nato se je razvil slovesen spreved od magistrata do Košaka, do Cinkoleta in Kozaka. »Beim weltberühmten,« za vodo, pa še danes vince pijejo.

Iz Celja

Našega rojaka dr. Novačana je imenoval Herman, grof celjski za celjskega poslanika v Panoniji. Dr. Novačan nastopi svoje novo mesto v Kotoribi že prihodnje dni.

Najnovejše vesti

Nemška vlada v krizi!

Dunaj, 12. febr. (Izv.) Dopisni urad objavlja senzacionalno vest, ki bi utegnila, ako se izkaže za resnično, politični polčžaj v celi Evropi popolnoma izpremeniti. Tudi za kulturo, za gospodarstvo in za »Delavsko zbornico« v Ljubljani je ta vest nedoglednega pomena. Poročajo namreč, da je nemška vlada v Krizi.

Op. ur. Vest ni verjetna. Kelikor je nam znano, nemška vlada ni v Krizi, ampak je še vedno v Berlinu.

Huda zima

V vasi Krivaja v Bosni so ljudje začudeno gledali veliko tropo žerjavov, ki so leteli preko bosanskih gozdov proti jugu. To je v taki zimi vsekako nenavaden pojav. En žerjav je zaostal daleč za drugimi in je padel ravno sredi vasi na tla. Uboga žival je zmrznila.

Nevarnost na Balkanu!

Dunaj, 12. febr. (Izvirno.) Balkanskemu polotoku preti nova velika nevarnost, ki grozi uničiti vse dosedanje kulturne, socialne in prosvetne pridobitve balkanskih držav po svetovni vojni. Kakor poročajo iz Bukarešte, Belgrada in Sofije, so oblasti ukrenile že vse potrebne korake in so izdale za nevarnostjo tiralico.

Iz Ljubljane je izginila neznanu kam naša rojakinja SDS. Strah je upravičen, da so jo ugrabili trgovci z dekleti, da jo odpeljejo v Južno Ameriko. Kdor ve kaj natančnejšega, ali kdor bi utegnil dati kakšne podatke, naj se javi proti nagradi pri tvrdki Žerjav & Co. (Agro-Mercur).

Važna železniška konferenca.

(Od našega posebnega dopisnika.)

Zeneva, 12. febr. (Izv.) Kakor je izvedel Vaš poročevalec, je poslala mednarodna organizacija železniških interesentov, kateri pripadajo skoro vsi svetovni gospodarski krogi in kvadrati, železniški sekciji Društva narodov predlog, ki utegne, da se uresniči, železniške nesreče popolnoma odpraviti. Organizacija ugotavlja namreč v obširni spomenici, da se skoro pri vseh železniških nesrečah zalete stroji drug v drugega. Da se to prepreči, naj se glasom predloga pozovejo vse države, naj ne dopuščajo, da lokomotive od spredaj vlake vlečejo, ampak naj jih od zadaj rinejo naprej. Če se ta predlog uveljavi, se lokomotive ne bodo mogle več trkati in železniških nesreč bo konec.

Gospodarske vesti

Kava bo dražja. Kakor poročajo »Cicorial-news«, se zaradi silne suše obeta letos slaba letina cikorije. Na borzi je cena cikorije poskočila za pet točk.

Trgovine z lesom letos ne bo. Drva so se posušila.

Bukovo listje. Tobačne tovarne močno povprašujejo po bukovem listju. Cene: Listje, celo, suho, 5 frankov kg. — celo mokro, 2, fino rezano 27.— kg. Dobava promptna.

Stavbišča v Ljubljani. Zazidana stavbišča se računajo po ceni hiš.

Ratna šteta (vojna škoda) ni dobra. Bojje je, če ostane hiša cela.

Tat in bicikl

Včeraj je imelo naše mesto svojo posebno senzacijo, kakršne naša pestra ljubljanska kronika še ne pomni. Ljubljanski policiji se

je posrečilo uloviti znanega »kolesarja« Franceta Potepina na res čudovit način. Franceta Potepina je namreč zmikalo lepo, skoro novo

last g. Zviteža, posestnika iz Male vasi, ki je svoje kolo prislonil ob glavni vhod sodnijske palače, potem pa je še naglo skočil k bližnjemu odvetniku. Komaj pa je g. Zvitež pri odvetniku opravil, je zagledal neznanega človeka, kako se smoli okoli njegovega kolesa.

G. Zvitež je zakričal na tatu, tat pa je potegnil revolver in se naglo zavihtel na kolo, da pobegne v nasprotni smeri.

Toda sicer tako prebrisani France Potepin ni poznal skrivnosti kolesa. G. Zvitež je namreč prestavil pedal tako, da je kolo teklo nazaj, če se je premikal pedal naprej. Ker je tat krepko pritiskal, je padel naravnost v roke pravega lastnika kolesa, ki ga je izročil roki pravice.

Pride človek iz mesta v okolico in gleda moža, kako beli hišo.

»S čim pa Vi belite?« ga vpraša.

»Z apn-m, gospod, z apn-m.«

»A, tako? Pri nas pa z mastjo...«

Važen sklep

Prebivalstvo našega mesta je že dolgo časa po pravici razburjeno, ker kaže vsaka javna ura v mestu drugače. Uradniki prihajajo v urade prezgodaj ali pa prepozno, ljudje zamujajo vlake ali pa murajo čakati kar po cele ure. Občinski svet se je na svoji zadnji seji temeljito bavil s tem vprašanjem in po vsestranski razpravi dognal, da je vzrok te nerednosti v tem, ker imajo vse ure pač kazalce, nobena pa nima palca in mezinca. Občinski svet je na svoji zadnji seji sklenil, da takoj naroči primerno število palcev in pa mezincev.

To je

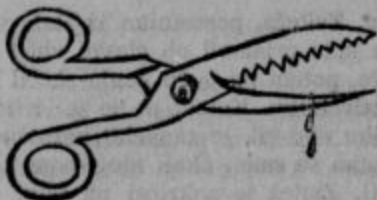
na katerega pridejo po večini vsi nameščenici že mnogo pred prvimi.

To je še en

ki pa ni prišel na psa.

To so

za rezanje kuponov akcij Slavenske banke.

Najnovejša stanovanjska hiša.

Najcenejši tip stanovanjske hiše.

Moderna umetnost.

Kritik: »Slika ima vsebino, je lepa, apartna v štimungji, korektna v vsakem oziru — toraj brez umetniške vrednosti.«

»Gospodarske«

Seja občinskega sveta

Na včerajšnji seji občinskega sveta bi bilo skoro prišlo do dejanskih spopadov zaradi ostrih nastopov opozicije proti večini. Nesporna zasluga krepkih mišic Franceta Čadeža, da se je večina ustrašila in ni naskočila manjšine v odprtem naskoku.

Na današnem redu so bila velevažna vprašanja, ki se tičejo življenjskih interesov našega mesta.

Prvo vprašanje je bilo, ali naj suše Ljubljankanke perilo na vrveh ali naj ga obešajo na kljuko.

Poročevalec g. Bizovičnik se je izrekel za vrvi. Če bomo rabili vrvi, je rekel, bomo pospeševali tudi domače kmetijstvo. Kmetje bodo prodajali lan in konopljo dražje, zaslužili bodo tudi vrvarji, mi bomo pa vrvi lahko kmetom posojali za prevoz sena, in občina bo imela lep dobiček. Tudi politični razlogi govorijo za vrvi. Kako pa naj pobesimo liberalce in komuniste, če ne bomo imeli vrvi?

»Na kljuko,« začne vpiti opozicija, »na kljuko!« Na vsako kljuko enega klerikalca, pa bo mir v deželici!

»Ali pa vas za jezike,« vpije večina. (Zupan zvoni in zvoni.)

Poročevalec (nadaljuje): Jaz mislim, da so kljuko bolj za vrata kakor za obešanje perila. Kljuko so železne in perilo bo vse rjavo in rjasto...

»Pa rjavo srajco obleci in rjave hlače!«

»Mi hočemo kljuko, da se Ti bo jezik na kljuko zateknil.«

»Nič kljuko, štrike hočemo, najbolj debele!«

»Kljuko hočemo, kljuko! Za vas so kljuko, kostanjcv v Tivoliju je škoda!«

Zupan neprestano zvoni. Končno odredi odmor.

Občinski očetje gredo h »Kolovratu«. Tam se boj nadaljuje, dokler ne poseže vmes gospodinja:

»Oh na, kako so gospodje nevedni! Ali ne vejo, da je treba vrvi natekniti na kljuko, perilo pa razobesiti na vrv?«

Gospodje so kar gledali! Odsli so zopet na magistrat se posvetovat.

»Ja, ženska ima prav, čisto prav ima! Also, mi bomo glasovali za oboje, za vrvi in za kljuko. Kar kompromis naj bo.«

Ko je župan sejo znova otvoril, je vstal poročevalec:

»Mi smo sklenili spravo. Mi bomo glasovali za vrvi in za kljuko. Gre torej le še zato, ali bomo viseli poleg perila mi na kljukah in oni na vrvi, ali bomo mi na vrvi in oni na kljukah.«

Zupan: »To je pa čisto nov predlog. Predlagam, da se odkáže posebnemu odseku v natančno presojo. Kdor je za, naj obsedi!« Vse je obsedelo.

Tako Ljubljanci zaradi gnilega kompromisa še danes ne vedo, ali bodo viseli liberalci na kljukah ali klerikalci na vrveh ali kakor že, Ljubljankanke pa tudi ne vedo, kje naj suše perilo, ali na vrvi, ali na kljuki, ali na peči ali na solncu. Škandal brez primerel!

Drugo vprašanje se je tika revnega lastnika dveh štirinadstropnih hiš, vsaka z 10 študentskimi stanovanji. Revez je prošil za sprejem v mestno ubožnico.

Zupan pa besedo poročevalcu.

Poročevalec: »To je žalosten slučaj! In vedno več je takih slučajev v našem mestu. Premislite, ljudje božili! Dva hiši ima revž in 20 strank! Ali veste, kaj je stranka? To je hudič v človeški podobi! Za ena sama stranka vse pobije, vse podere in razdare, ti gospodar pa plačuj! Sedaj pa premislite, kar 20 strank, dvajset, vam pravim! Čudno, da Ljubljana sploh še stoji in da ni že zdavnaj kup kamenja in razvalin...«

»Kdo je pa podri? Vi ste vse podri!«

»Oderuhi in požeruhi! Se streh nam ne privoščite!«

»Tatovi ste, lenuhi, pijanci!« (Zupan zvoni.)

Poročevalec: »Občina tega ne sme trpeti! To je škandal! Pomislite, koliko denarja je revž na davkarijo znosil. Kakšen trud je imel, predno ga je od strank pobral, potem pa tista strašna pota na davkarijo, namesto da bi bil sam denarčke spravil. Koliko je že samih podplatov raztrgal in pljuča so mu tudi opešala od samega kreganja. Predlagam, da se sklene sprejem tega revža v občinsko ubožnico. Njegovo stanovanje v njegovi hiši pa naj se odda v najem, da bo imel kakšen priboljšek, revž!«

Takrat je pa zahrumelo!

»Pa oddajte v ubožnico komu drugemu stanovanje, on naj pa ostane doma! Zakaj bi ravno on moral v ubožnico? To je švindal, sam švindal! Kakšne priboljške imamo pa mi?«

»Kaj vil! Saj še jesti ne znate, pa boste vil! Trebuhi bi vas boleli, če bi vi jedli tako kakor gre!«

Po dolgem prekanju je prišlo tudi v tem vprašanju do kompromisa. Sklenili so izvoliti poseben odsek, ki naj prouči, kaj je bolje, ali oddati stanovanje v najem in moža spraviti v ubožnico, ali oddati sobo v ubožnici v najem in dati najemnino nesrečnemu gospodarju za priboljšek. Merosodni urad pa se naproša za strokovno mnenje, koliko prenese človeški želodec, da ne oboli. (Sprejeto.)

Nato je sledila tajna seja. Poroča sam župan o prošnji ravnateljstva za dodelitev novih uradnih moči.

Zupan: »Po mojem mnenju je prošnja popolnoma utemeljena. Le pogledjte samega ravnatelja ali pa šefe oddelkov. Ti ne morejo sami delati vsega. Imeti morajo torej tajnike. Pa tudi mestni tajniki so visoki gospodje, ki tudi ne morejo sami delati vsega. Imeti morajo torej podtajnike, ti pa zopet svoje pisarje in pomočnike. Dandanes pa nikjer več ne pišejo gospodje z roko, ampak diktirajo strojepiskam, gospodje pa gor in dol hodijo po sobah in gruntajo preudarne besede. Zato predlagam, da se uradno osobje pomnoži kakor je potrebno. Vsak ravnatelj imej tajnika, vsak tajnik zopet svojega tajnika in tako naprej in vsi pa vsak eno strojepisko. Drugače naša uprava ne bo nikdar v redu. Prosim, da ta predlog sprejmete!«

Boječ glas: »Kdo bo pa plačal?«

Zupan: »Eden bo že!«

Predlog je bil soglasno sprejet. Na magistratu je zopet red, v občinski blagajni pa toliko denarja, da nikoli tega!

KUPLETI

iz veseloligre »Utopljenec«, ki jo ponove v naši drami na pustni torek ob devetih zvečer.

Kadar nemo kakor riba gledališče v svet molči, žalostne razmere šiba rad Ljubljancan v oštariji. Če pa Opera in Drama nastežaj odpreta dver, gre Ljubljancan mimo hrama v oštarijo vsak večer.

Ojejmene, ojejmene, oje! Nič ne jokaj, nič ne plakaj, če se slabo ti godi, pij in poj in sreče čakaj, pa boš zdrav vse žive dni.

Kritiki so besni ptiči, če se vate zakade, kremžijo se kot hudiči, črne kažejo zobe.

Mi igramo — uboge pare — z nami usoda se igra, kar nas kritika ne stare, nas požre redukcija.

Ojejmene itd.

S smučkami, s soščolko Mimi k Cadu se študent poda, knjige puste so pozimi. Cvek profescr jima da, Rožnik, Tivoli sta bliži, v dalji vabijo gore, knjige se praše na mizi, v soli cveki se množe.

Ojejmene itd.

Priporočča se gostilna »Pri starem šimoljnu«. Vzak dan svezje klobasice iz svinjskega mesa. Pristen in dober eviček iz Dalmatije lastnega izdelka. Absoluten mir — radio polomljen! Koštrunova ulica št. 77.

Velika tapetniška delavnica išče spretnega pomočnika, ki zna pravilno mešati žimo z arovico. Stalno delo, dober zaslužek. Ponudbe pod šifro »Arovica« na upravo »Krvjavljac«.

Kmet: Gospod Krjavelj, kaj je Chicago veliko mesto?

Krvjavelj: »O veliku, vejste je večje kot Bloška polica.«

Kmet: Kaj pa hiše, so reis teku visoke?

Krvjavelj: »Vejste reis, vse so od verha pa do tau.«

Kmet: Koku so pa kej cejste narjene?

Krvjavelj: »Za cejste? So pa vse ker po tleih, veste, oče...«

Velike tekme ženskega športnega kluba »Metla«. — Strahovit poraz kluba »Dama«. »Metla« : »Dami« — 13 : 1. — Častne nagrade.

Na pustno nedeljo je imelo naše prebivalstvo najlepšo priložnost občudovati resnost našega ženstva, ki je organizirano v obeh športnih klubih »Metla« in »Krtiča«. Tekme, na katero je povabil klub »Metla« s pomočjo nekaterih članic kluba »Krtiča« svoj nasprotni klub »Dama«, so naravnost sijajno uspele.

Potek tekme: 1. Pometanje 10 z vsemi mogočimi smetmi nastlanih sob, vsaka po 20 kvadrat-metrov površine. Klub »Dama« je prevzel nastiljanje, kar pa občinstvo zaradi objektivnosti ni odobraval. Kljub temu se je klub »Metla« sijajno odrezal. Pet tekmovalk »Metle« je pomedlo vseh 10 sob v 12 minutah 32 sek., 16 tekmovalk kluba »Dama« pa še metle ni znalo prav prijeti. Rezultat za »Dama« — ničla!

2. Klub »Krtiča« (tri tekmovalke) je očistil tri pare čevljev in tri moške objeke v 10 minutah. Rezultat za »Dama« — ničla.

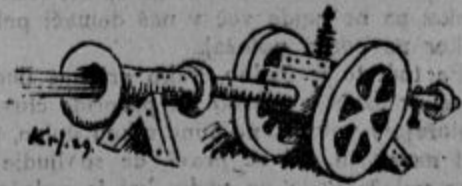
3. Kuhanje: V tej tekmi je zmagal klub »Dama«. Tekma je bila pač svoje vrste. Kuhali so mleko, zelje in kašo. Kuharice »Dama« so prve prismodile vse troje.

Po tekmi so se članice vseh klubov zbrale na vrtu restavracije »Zvezda«, kjer je jury razdelila sledeče častne nagrade:

Dva kilometra dolg kanal narejen v eni sekundi.

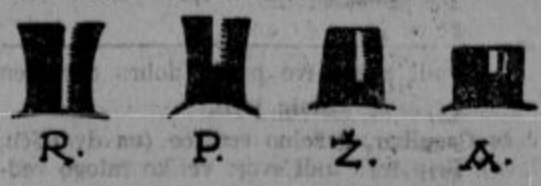
Prebivalci mesta za Bežigradom so se že dolgo pritoževali, da nimajo pravega odvodnega kanala, kar jim povzroča mnogo nepriklj. Včeraj so te skrbi rešeni in podgane se bodo lahko že čez noč preselile iz hiš v novi kanal, ki so ga danes dovršili komaj v eni sekundi. Mestni magistrat je namreč odpisal že pred več dnevi posebno komisijo na Nemško, da si ogleda novo iznajdbo za vrtanje kanalov. Komisija je iznajdbo takoj kupila in danes so jo prvič preizkusili. Za Bežigradom so izkopalj več metrov globoko jamo, v jamo pa so postavili posebne vrste top. Če se top sproži, odleti kroglja naravnost v najbližjo večjo vodo. Ko so top za Bežigradom užgali, je bil kanal do Ljubljance v eni sekundi predrt.

Ljubljanski pogreb 1. razreda.

Kadar je v Ljubljani ta veliki pogreb, takrat pridejo tudi cilindri do veljave. Niso pa ti samo ene mode, temveč se po svoji obliki zelo prijetno razlikujejo. Objavljamo zato štiri značilne cilindre z začetnimi črkami njih nosilcev. Kdo so ti?

Kdor jih ugane, naj pošlje svoj naslov na upravo »Slovenec«. Krjavelj razpisuje dve nagradi, ki jih dobi ta, kogar osreči Krjavljiev žreb.

R. P. Ž. A.

Piju enajstemu

Pojte Gospodu novo pesem! (Psalm 95.)

Včasih si hodil na snežne višave
na Belo goró;
danes postavljen na Prestol si slave
nad širno, vesoljno zemljo.

Včasih si čakal v planinah na zlato,
na solčni prihod;
danes ti sam si nam Vzhod zlatomašni,
vodnik iz morečih temot.

Včasih iz knjig si stoternih v samotni
nabiral zaklad;
danes odpiráš v duhovni lepoti
modrosti globoke prepad.

S pticami plul si od kraja do kraja
ljubezni glasnik,
rojen iz maja boš mogel brez maja
ostati za dolgo jetnik?

Mir in Pravica sta se poljubila:
in papež in kralj;
dva sta vrhova v objem se strnila:
in Vatikan in Kvirinal.

V uri enajsti je pozna danica
prinesla ji dan:
v Piju Enajstem se Cerkev jetnica
prebuja iz ječe in ran.

Vsaka pozdravlja pomladna te klica,
ki gre iz mrakov;
vsaka proslavlja pomladna te ptica,
ki nese nebo jo domov.

Zdaleč ti žarke pošilja pozdrave
vrhov visokost:
danes postavljen na Prestol si slave,
zlat stopaš, oj v zlato prostost!

Silvin Sardenko

ZLATO LETO

Pod tem naslovom izda *Osrednje vodstvo M. D. v Pijevi knjižnici* prihodnji mesec: slavnosten, podrobno izveden načrt v proslavo papeževega zlatega jubileja pri naših družbenih in drugih akademijah. Vsebinska: *Križ in meč v objemu*: Slavnostni nagovor. *Piju Enajstemu*: Nova hvalnica. *Prerokinja*: Dramatski samonastop. *Sproščeni jetnik*: Enodejanka z moškimi vlogami. *Selski angel*: Enodejanka z ženskimi vlogami. *Kip*: Vesel prizor s planin. *Zlati dan*: Dvogovor. *Skupni Materi*: Poklonitev vesoljne krščanske družine. Proslava je izvršena deloma v prozi, deloma v poeziji. Prosimo družbe in društva, šole in zavode, da pridejo že ta mesec z naročili, da ugotovimo potrebno število naklade. Pri večjem naročilu in višji nakladi bo cena nižja. Vendar posamezen izvod ne bo stal nad 10 Din. Pri več izvodih popust. — Pričakujemo torej vsestranskih naročil še ta mesec.

Naroča se:

Osrednje vodstvo M. D. v Ljubljani,
Pred škofijo 6.

Marij Skalan:

Moja vrana

Hiša mojega očeta je stala na samem, obkrožena na vzhodu od gostega gozdička, na zapadu pa od njiv in travnikov, ki so polagoma prehajali v položni breg, na katerem so bili zasajeni mladi vinogradi. To je bilo kraljestvo moje mladosti, in ko sem bil določen za studiranje v tujem mestu, je postalo moj izgubljeni raj, po katerem sem neprestano hrepenel in se vedno znova vračal vanj.

V tistem gostem gozdičku za očetovo hišo, ki je bil rano spomladi ves posejan z rumenimi trobenticami in modrimi jetniki, so prebivali vsi nešteti rodovi ptic, vse od pohlevnih sivičnic in škinkovcev do črnoglavk in slavčkov. V njem so prepevali, se spreletali, gnezdili in se zbirali, kadar je napočil njihov čas in jim je bilo treba poiskati najlepših krajev daleč onstran morja. Ko so odšli ti spomladanski pevci, pa ni ostal naš gozdiček zapuščen; od severa so prileteli drugi: na jesen čički in liščki, na zimo so se pa utaborile po košatih hrastih in jelšah ogromne jate vran.

Vse te krilate popotnike sem imel neznanstvo rad, za nobeno njihovo vrsto pa se nisem zanimal tako zelo kakor za vrane. Ne vem zakaj so mi bile baš te, vse od pohlevnih sivičnic in škinkovcev do črnoglavk in slavčkov. V njem so prepevali, se spreletali, gnezdili in se zbirali, kadar je napočil njihov čas in jim je bilo treba poiskati najlepših krajev daleč onstran morja. Ko so odšli ti spomladanski pevci, pa ni ostal naš gozdiček zapuščen; od severa so prileteli drugi: na jesen čički in liščki, na zimo so se pa utaborile po košatih hrastih in jelšah ogromne jate vran.

Vse te krilate popotnike sem imel neznanstvo rad, za nobeno njihovo vrsto pa se nisem zanimal tako zelo kakor za vrane. Ne vem zakaj so mi bile baš te, vse od pohlevnih sivičnic in škinkovcev do črnoglavk in slavčkov. V njem so prepevali, se spreletali, gnezdili in se zbirali, kadar je napočil njihov čas in jim je bilo treba poiskati najlepših krajev daleč onstran morja. Ko so odšli ti spomladanski pevci, pa ni ostal naš gozdiček zapuščen; od severa so prileteli drugi: na jesen čički in liščki, na zimo so se pa utaborile po košatih hrastih in jelšah ogromne jate vran.

Kaj je novega

Koledar

Torek, 12. februarja: Pust, Sedem svetih ustanov Humbelina, Evlalija. Jutri: Katarina Riči.

Kaj nas velja alkohol

JUGOSLAVIJA TROŠI ZA ALKOHOL VEČ, KO ZNAŠA NJEN PRORACUN.

Dr. Milan Popovič, eden glavnih srbskih pristašev antialkoholizma, objavlja v »Vremenu« zanimivo statistiko o porabi alkohola v Jugoslaviji. Po tej statistiki se popije: vina 3.580.074 hl, piva 1.000.000 hl, vina v steklenicah in šampanjca 293.000 steklenic, žganja 612.000 hl in likerjev ter spirituoze 402.000 hektolitrov.

Pri uničevanju tega alkohola sta na prvem mestu Belgrad in Zagreb. Belgrad popije okoli 16.800.000 litrov alkohola, Zagreb pa samo 6.000.000. Če računamo, da velja 1 liter vina samo 10 Din, 1 liter žganja 20 Din, liter piva 10 Din, liter likerjev in finih vin pa 50 Din — cene, ki so v podrobni trgovini mnogo večje — potem pomeni to, da se izda na leto za vino 3.580 milijonov Din, za pivo 1 milijardo, za žganje 1.222 milijonov, za spirituoze in likerje okoli 2.020 milijonov, za buteljčno in šampanjsko vino 10 milijonov Din ali skupno 6.822 milijonov dinarjev, torej skoraj 7 milijard. Vse to se popije v 15.280 gostilnah, točilnicah in sličnih lokalih. Na vsako osebo v državi pride na leto 30 litrov vina, to je 300 Din, piva 8 in pol litra ali 85 Din, žganja 8 in pol litra ali 170 Din, skupno 47 litrov in 555 Din. Vse te številke pa so vzete iz prejšnjih let in so sedaj mnogo večje.

K tem številkam pa je prišteti še zgubo materijala za prehrano, dalje čisto škoda, ki jo povzroča alkohol na zdravje, vpliv alkohola na kriminaliteto in drugo. Ta škoda je dvakrat večja, kakor pa se izda za alkohol. Najmanj 20 milijard velja alkohol letno Jugoslavijo. Nato govori dr. Popovič o sredstvih proti alkoholizmu in predlaga, da se vse naše gospodarstvo spremeni tako, da bo slonelo na brezalkoholni produkciji.

★ **Dijaki na zagrebški univerzi.** V zimskem semestru 1928/29 je bilo po statistiki vpisanih na zagrebški univerzi skupno 4155 dijakov in dijakinj. Od teh je bilo vpisanih na bogoslovju 98, na pravniški fakulteti 1151, na medicinski 514, na filozofski 946, na farmaceutski 399, na agronomski 61, na gozdarski 135, na veterinarski 225 in na tehniški fakulteti 1626. Slušateljce je bilo skupno 816 in sicer na pravniški fakulteti 127, na medicinski 69, na filozofski 462, na farmaceutski 132, na veterinarski 3 in na tehniški 23. Na agronomski in gozdarski fakulteti ni bilo nobene dijakinje.

PRI BRUPI IN INFLUENCI

sploh pri vsakem prehlajenju priporočamo vsem — otrokom in odraslim, — da še isti večer masirajo telo z

„Algo“

ker „Algo“ takoj ublaži temperaturo spanje je mirno, lahno in zdravo. Zjutraj boste svoji in prerajeni „Algo“ vas obvaruje vseh vnetij.

Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah. 1 steklenica Din 16.—

Železniška nesreča pri Rimskih Toplicah

V noči od sobote na nedeljo zjutraj se je pripetila pri Rimskih Toplicah velika železniška nesreča. Ob 2 se je iztiril zbiralni tovorni vlak iz Celja, ruševine vlaka so pa onemogočile promet na tej progi za skoro sedem ur. Nesreča bi bila še večja, da nista le malo minut poprej že odvozila dunajski brzovlak proti Trstu ter ljubljanski osebni vlak proti Mariboru. Do nesreče je prišlo na naslednji način: vlak iz Ljubljane je moral čakati v Zidanem mostu na zagrebški brzovlak, ki je imel znatno zamudo. Brzovlak proti Trstu je prehitel radi tega ljubljanski vlak in prej prevozil postajo Rimski Toplice. Pri prihodu v Rimske Toplice se je ljubljanski vlak na signal ustavil, prometni uradnik pa je telefonično vprašal kretnika ali morda že vidi luči bližajočega se zbiralnega vlaka iz Celja. Kretnik je odgovoril, da ne, kar je prometni uradnik naročil kretniku, naj prestavi kretnico tako, da bo zbiralni tovorni vlak zavozil na stranski tir, dočim je ljubljanski vlak že pasiral glavni tir. Kretnik pa je slučajno prestavil kretnico v istem trenutku, ko je tovorni vlak zavozil na stranski tir. Učinek je bil strašen. Iztirila se je lokomotiva in potegnila za seboj še štiri vagoni. Proga je bila na mah vsa zatrpána. O nesreči sta bili obveščeni postaji v Zidanem mostu in v Mariboru. Z obeh postaj sta bila poslana pomožna vlaka z delavci, ki so po skoro sedemurnem delu vsaj deloma očistili progo, tako, da je bil levi tir (v smeri Ljubljana—Maribor) prehodni ob pol 9. Do tedaj pa je bil med Zidanim mostom in Celjem prekinjen ves promet. Tekom večrajšnega popoldne so očistili še desni tir. Škoda radi nesreče znaša okrog 150.000 Dinj Človeških žrtev pa k sreči ni bilo.

★ **Veliki župan ljublj. oblasti** g. dr. Franc Vodopivec sprejema zopet stranke kakor običajno.

★ **V naše državljanstvo** je sprejet Anton Gorup, gimn. suplent iz Celja.

★ **Iz vojaške službe.** Po službeni potrebi so odrejani na službo v topniško-tehnični oddelku ministrstva vojske in mornarice administrativni podporočnik Janko Turk; na službo v 3. pomorsko zrakoplovno poveljstvo kapetan korvete Mihael Cangel; na službo v poveljstvo strok. orožja in za poveljnika kr. torpiljarke »T 1« kapetan korvete Aleksander Uhlík; na službo v intendanturo III, pomorskega obalnega nega poveljstva ekonomski kapetan 2. razreda Dragotin Butkovič in admin. poročnik ekon. stroke Franjo Vavrik in na službo na kr. brod »Dalmacija« ekon. kapetan 2. razr. Ivan Drenič.

★ **Prepovedan inozemski tisk.** List »Narod — The Nation«, ki izhaja v Zed. državah sev. Amerike v San Francisku; bolgarski list »Zname«, ki izhaja v Sofiji; italijanski list »L'Impere«, ki izhaja v Rimu; nemški list »Bohemia«, ki izhaja v Pragi ter ogrska koledarja za l. 1929 »A. Négyévszak — Keresztén y Népartar« in »Keresztény — Csalad Képes Napló« so v naši kraljevini prepovedani, ker pišejo proti interesom naše države.

★ Bolniški fond državnih železničarjev.

V nedeljo se je vršil občni zbor bolniškega fonda državnih železničarjev za Slovenijo, katerega delokrog se razteza na 58 zdravstvenih okolišev. Udeležilo se ga je približno sto delegatov. Predsednik g. Varl je dal obširno poročilo, iz katerega je razvidno, da je ta fond eden najbolj agilnih v naši državi in da je kljub razmeroma malemu proračunu napravil za svoje člane veliko dobrega. Sklenil je kupiti poseben dom za svoje člane v Rogoški Slatini, kar pa se mu ni posrečilo z ozirom na zastarelost predpisov, pač pa bo gradil za svoje člane na Golniku poseben dom. Ljubljanski bolniški fond je od železniškega ministrstva dobil za svoje delo posebno pohvalo in tudi delegati so z odobravanjem sprejeli stvarno, utemeljeno in nad tri ure trajajoče poročilo, ki ga je v imenu uprave-

★ **Gibanje prebivalstva.** V župniji Smarje, h kateri spadajo cela občina Smarje, večji del občine Grosuplje in neznaten del občine St. Jurije, je bilo v l. 1928 rojenih 72 (v občini Smarje 32, v občini Grosuplje 36, v občini St. Jurije 4), umrlo jih je 37 (v občini Smarje 16, v občini Grosuplje 21), poročenih je bilo 15 parov. Prirastek novorojenih v župniji znaša 35.

ga odbora podal g. Varl.

★ **Znamke sv. Vavla** izda češkoslovaška poštna uprava o priliki tisočletnice sv. Vavla. Znamke bodo trojne in sicer za 50 vinarjev, 1 in 2 Kč. Na znamkah bodo najbrže narisani razni prizori iz življenja sv. Vavla. Poleg tega bo izdala češkoslovaška železniška uprava 12 serij, jubilejnih dopisnic sv. Vavla.

★ **Blagajna Poštne hranilnice**, podružnice v Ljubljani bo vsed razpisa nadrejene generalne direktorije z dne 9. februarja 1929, G. D. br. 876 otvorena za občinstvo od vsteteja 13. februarja 1929 dalje vsak poslovni dan od 8 do pol 12 in od 15 do 17, razven ob sobotah, ko bo poslovala samo od 8 do 12 ure.

★ **Prijava za pridobnino.** Mnogo se je razpravljalo v časopisju in na raznih shodih, kako sestaviti prijavo za pridobnino po novem zakonu, pa vsa razmotrivanja niso bila povsem jasna in za vsakega umljiva. Jugoslovanska knjigarna je zbrala kot praktičen vzorec za to prijavo, po katerem bo vsakemu takoj jasno, kako naj to prijavo sestavi in kateri stroški so odbitni. Cena vzorca je 8 Din.

★ **KRASNA IZBIRA BLUZ**, otroških obleke po nizki ceni. Krištofič-Bučar, Stari trg 9.

★ **Pri astmi in boleznih srea**, bolečinah v prsih, pljučnih boleznih, škrofulozi in rahitisu, povečanju začetne žleze, tvorbi golše je velike važnosti ureditev delovanja črev z uporabo naravne Franz-Josef-grenčice. Kliniki svetovnega slovesa so opazili pri jetičnih, da so s »Franz-Josef-vodo« zginila zaprtja, ki se pokažejo v začetku bolezni, ne da bi se bila pojavila pričakovana diareja. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerij. trgovinah.

so to opravile vedno po nekem točno določenem redu, ki je bil na las podoben vojaškemu vežbanju. Zbrale so se v ogromne jate, ki so štele včasih po več tisoč glav, letale zdaj višje zdaj nižje, se na povelje vodnika, ki je neprenehoma krakal, obračale levo in desno, risale čudne kroge in like, a včasih so se dvignile tudi neznansko visoko pod oblake in se potem v spirali, kakor vrtnec spustile navzdol proti tlu. Kadar so izvršile to izredno težko in vratolomno vajo, je dejal moj oče, da »delajo veterc in da bo lepo vreme. Potem šele, ob prvem mraku, so se spustile na veje hrastov in jelš; ampak tudi to se je izvršilo točno po določenem redu in na jasna in glasna povelja vodnikov. Še danes sem trdno prepričan, da imajo vrane, kadar se zberejo v velikih jatah, strogo določeno organizacijo, v kateri so starejši in izkušenejši samci častniki in podčastniki, drugi, mladiči in samice, pa navadni letalci.

Moje opazovanje vranjih šeg in navad pa je bilo vedno le kolektivno: spoznaval sem jih v množici, v skupnem družabnem življenju. Prilike, da bi opazoval in proučeval posamezne črnuške, dolgo nisem našel. Do tega mi je pomaglo šele čudno naključje, ki je tako čudovito, da jih je le prav malo, ki bi mi verjeli, da si ga nisem sam izmislil.

Bilo je nekega solnčnega dne o Veliki noči, ko sem se napotil v oni gozdiček, da bi si natrgal šopek prvih pomladanskih cvetlic. Stopal sem med debli visokih hrastov in jelš ter občudoval lepoto in prelepi prvega cvetja in zelenja, ko sem nenadoma opazil, kako se je pod drenovim grmom nekaj zganilo. Pogledal sem in od presenečenja skoraj onemel: iz prsti pod grmom je molela živa vranja glava, ki se je žalostno in proseče ozirala proti meni. Stopil sem bliže, ker mislil sem, da je to, kar vidim, samo privid fantazije, a takoj sem

spoznal, da je tista stvar res vranja glava, živa vranja glava...

»Moj Bog!« sem vzkljnil. »Kako si neki prišla tu notri? Kdo te je kakor drevo vsadil v to vlažno prst?«

Toda vrana ni odgovorila, čeprav bi mi bila očitno rada nekaj povedala. Samo glavo je privzdignila in njen pogled je postal še bolj proseč.

»Čakaj,« sem dejal, »tako te rešim iz te strašne ječe. Samo če morda nisi ranjena...«

Sklonil sem se pod grm in pričel kar s prsti odkopavati prst, v kateri je bila do vratu zagrebena. Mirno in brez bojazni je opazovala moje početje in zdelo se mi je, da ji sije iz svetlih ko oglej črnih oč globoka hvaležnost. Ko je bila odkopana in očiščena vlažne prsti, sem jo pazljivo preiskal, da bi ugotovil če morda ni ranjena ali poškodovana. Kljub skrbni preskavi nisem našel ničesar: bila je cela in zdrava, samo na hrbtu, se mi je dozdevalo, je bila malo oskubljena in zmečkana.

Ko sem opravil to rešiteljsko in zdravniško opravilo, sem se lotil še policijske preiskave. Vrane, ki ni umela mojega jezika, žal, nisem mogel zaslišati, da bi iz njenega kljuna izvedel skrivnostno preudovite njene zgodbe, zato mi je bilo treba seči po drugih sredstvih. Preiskal sem vlažna tla krog jame, v kateri je bila živa in zdrava zakopana in po dolgem naporu se mi je naposled le posrečilo najti nekaj sicer rahlih, toda brezdvomnih odtisov lisičjih tac... Iz dolbenih znakov ni bilo pač težko napraviti logični sklep: Vrana je ponoči med spanjem padla na tla in priletela lisiči v gobec, ki jo je — sita boljše pečenke — zakopala v zemljo, da bi prišla naslednje noči ponjo in jo pohrustala. Iz poruvenega in pa zmečkane perja na njenem hrbtu sem spoznal, da jo je lisica držala v svojem gobcu, ko je s sprednjima tacama kopala jamo, v katero

jo je potem položila in jo prav tako spretno zagrebala. Vsekakor pa je morala biti tista lisica izredno izbirična žival, da vrane ni umorila in umorjene zakopala, kar bi bilo pač mnogo enostavnejše in lažje spravilo, ampak jo je hotela živo ohraniti, da bi bila njena pečenka še sveža in topla. Seveda, da bi mogel vrano tekom dneva kdo osvoboditi, s tem zvitorepka očitno ni računala; zato se je pa tudi tako temeljito ušela.

Vrana je bila rešena in treba jo je bilo ogreti in nakrmiti, zato sem jo odnesel domov, ji pristrigel peruti ter ji ponudil koruznega zrnja, katero je hlastno pozobala. Ko se je najedla in odpočila, je skočila na stol in iz stola na mizo ter se mi brez strahu približala. Gledala me je tako domače in prijateljsko, kakor da bi se dobro zavedala hvaležnosti, katero mi je dolgovala za rešeno življenje. Tako sva postala že prvega dne prijatelja in ostala sva si dobra vse do njenega poslednjega in nenapovedanega večnega slovesa.

Ker sem ji bil pristrigel peruti, ni mogla odleteti, sicer pa tega tudi poizkušala ni. Ostala je, rekel bi, prostovoljno pri hiši, se sprehajala po kuhinji, po sobah, po dvorišču in tu in tam si je upala tudi na daljši izprehod po okolici, s katerega se je pa vedno točno vrnila. Edino, kar ji pri nas ni ugajalo, so bile kokoši. Z njimi se nikakor ni mogla spoprijateljiti; krive pa so bile tega bolj one kakor ona, kajti gledale so jo zelo grodo in neprijazno. Petelin jo je sprva nekolikokrat celo dejansko napadel; na miru jo je pa pustil šele potem, ko mu je bila nekoč vrnila milo za drago in ga s svojim močnim kljunom pošteno oskubila.

Zelo rada pa je imela race; menda zato, ker so bile lepo pisane in divjačini podobne. Ganljivo je bilo gledati, s kakšno skrbjo se je obračala in sukala okrog malih rač, ki so

Reducirani potniški vlaki

Pričenši s 15. februarjem 1929 izostanejo sledeči potniški vlaki:

1. Na progi Ljubljana—Kranj: Vlak št. 922, odhod Ljubljana gl. kol. ob 8. uri 10 min. in 923, odhod Kranj ob 9. uri 30 min.
2. Na progi Jesenje—Planica: vlak št. 8617, odhod Planica ob 18. uri 10 min. in 3618, odhod Jesenje ob 21. uri 22 min.
3. Na progi Kranj—Tržič: vlak št. 8535, odhod Tržič ob 14. uri 33 min. in 8538, odhod Kranj ob 15. uri 55 min.
4. Na progi Maribor gl. kol.—Fala: vlak št. 9022, odhod Maribor gl. kol. ob 10. uri 30 min. in 9023, odhod Fala ob 11. uri 20 min.
5. Na progi Slov. Bistrica—Slov. Bistrica mesto: vlak št. 8331, 8333 in 8343, odhod iz Slov. Bistrice mesta ob 5. uri 42 min. ob 8. uri 30 min. in ob 17. uri 41 min. ter vlak št. 8332, 8336 in 8344, odhod iz Slov. Bistrice ob 6. uri 7 min., ob 9. uri 3 min. in ob 18. uri 20 min.
6. Na progi Novo mesto—Straža Toplice vlak št. 9540, odhod Novo mesto ob 21. uri 38 min. in vlak št. 9539, odhod iz Straže Toplice ob 22. uri 6 minut.
7. Na progi Maribor gl. kol.—Pragersko—Kotoriba: vlak št. 1119-1120, odhod Maribor gl. kol. ob 21. uri 6 min. ter vlak št. 1121-1122, odhod Cakovce ob 4. uri 5 minut.

Ljubljana

Nočna služba lekaru:

Nočno službo bodo opravljale: I. lekarna Bahovec na Kongresnem trgu, II. lekarna Ustar na Sv. Petra cesti, III. lekarna Hočvar v Šiški.

Burja

Kraška ni pravijo, ta, ki nam od včeraj brije v obraz in nas ščiplje v ušesa. Sibirskaja bo, menijo. Kakorkoli, presneto je ostra. Meteorologi pa molče in ne privoščijo Ljubljančanom nobene tolažilne besede.

Gorje jim, ki so sedaj zaposleni na prostem! Sem sreča! Pismonoša, pa se mi je širok zasimil v dno srca. Res. Pomislite, v tisti kratki, lahki pelerinici. Polno naročje pošte je nesel in še v torbi jo je ime, natlačeno. Prste na rokah je imel nabrekle od mraza, oči zasoljene in rdeče, da se je zelo, kot da se joka. Korakal je urno, kolikor mu je pač dopuščal poštni tovor. Od hiše do hiše, od naslova do naslova, tu v pritličju, tam v tretje nadstropje. Njegova vsakdanja pot je to. Koliko mrzlih večnih kljuk mora prijeti, navadno z golo, včasih potno roko, potno od utrujenosti. Saj ni čuda, da ozebe. Burja brije, ledena, strupena, pismonoša pa si prizadeva, da bi odprl visoka, železna vrtna vrata. Stanovanci elegantne vile še niso zapustili topih pernic, še služkinja se ni odpravila na trg. Vrata so zaklenjena pismonoša čaka, izmika glavo burji in postaja na tihem slabe volje. Ni prijetna služba to.

Burja. Tudi promet na ulicah ovira. Osebnega sicer ne v toliki meri, ker morajo mesečni kljub burji po svojih dnevnikih opravkih. Ali mudi se neznanstvo vsakemu, da se skoraj ne upaš nadlegovati znanca na ulici.

Včeraj in danes ni opaziti smučarjev, ki bi hiteli proti kolodvoru ali Tivoliju. Čakajo na toplem, da se poteže burja. Burja torej ni pospeševalčica zimskega sporta.

Ljubljančani so bili razočarani. Pričakovali so, da bodo po hudem, šest tednov trajajočem mrazu zaveli topli vetrovi in vsaj ne-

Reumat zem

trganje v kosteh, protin, išias zdravi najuspešnejšo Reusaral pasta. Dobiva se v vseh lekarnah. Proizvajalca Lekarna Arko, Zagreb, ilica 12.

koliko omilili zimo, pa se je zgodilo nasprotno. Med zidovje in na ulice se je pripodila ledena burja in spravila prebivalstvo v nove skrbi. Kuriva pa še vedno primanjkuje. Kaj bo?

ZAMUDE VLAKOV.

Mraz je povzročil letošnjo zimo že precej prometnih ovir. Zadnje dni je sicer kazalo, da je promet že urejen in da bi mogle prometne ovire nastati le v slučaju novega snega, toda včerajšnji mraz je zopet povzročil znaten zastoj v prometu, dasi so proge očistene. Hudi mraz namreč znatno ovira osebe pri izvrševanju službe, pa tudi lokomotive ne funkcionirajo tako dobro, povrhu tega pa so tračnice na mnogih mestih zledenele. Vse to je včeraj povzročilo znatne zamude vlakov. Orient ekspres, ki bi moral priti včeraj ob 4 zjutraj v Ljubljano, je prišel šele ob tri četrt na 11, belgrajski brzovlak je prišel mesto ob 8 ob 15, jutranji dunajski brzovlak je prišel mesto ob tri četrt na 5 ob pol 12, štajerski brzovlak mesto ob pol 8 ob tri četrt na 9, drugi štajerski vlak mesto ob 10 ob četrt na 11, brzovlak iz Münchena, ki prihaja v Ljubljano ob pol 9, je imel 85 minut zamude. Snježni mariborski osebni vlak je imel polurno zamudo. V družbi teh velikih vlakov seveda ni smel manjkati kamenčar. Včeraj je prišel v Ljubljano z zamudo pet četrt ure.

Brzovlak in osebni vlak iz Rakeka sta imela po tri ure zamude. Prišla sta v Ljubljano šele ob 13 oziroma ob tri četrt na 14. Promet na progi od Postojne do Reke, oziroma do Trsta je radi burje in zametov začasno ukinjen. Za snježni dunajski brzovlak je bilo prvotno napovedano, da bo imel 290 minut zamude, po drugi napovedi pa se je ta napoved skrajšala na 180 minut. Med Poljčanami in Ponikvo so tračnice zledenele in vozijo tam vlaki le s hitrostjo 10 kilometrov na uro.

Ljubljana brez premoža

Vedno večji mraz, Ljubljana pa brez premoža. In kar je najbolj značilno, ni ta premoževka kriza prišla niti nepričakovano. Že novembra meseca so vedeli poznavalci trgovine s premožem da se bliža nesrečna kriza in zato so tudi takrat trgovci s premožem obvestili merodajne faktorje na grozečo krizo. Kakor po navadi, se je tudi v tej stvari storilo premalo. Ko je ljubljanski župan interveniral pri TPD, mu je ta obljubila, da bo kočevskega premoža dovolj na razpolago, ker trboveljskega mora vsega oddati železnicam. Razmere pa so se med tem tako poslabšale, da trgovci s premožem ne dobe niti desetine premoža, ki so ga naročili.

K vsemu temu pa so se pridružile še prometne ovire na železnicah. Vsled silnega mraza imajo vlaki zamude, ranžiranje vlakov se vrši težje, vagoni stoji včasih po več dni na tirih, preden jih trgovci dobe in tako vedno bolj primanjkuje premoža.

Da pa bo nesreča popolna, so zavzele tativne premoža tak obseg, da manjka že skoraj pri vsakem vagonu po par sto kil.

Od decembra do danes je manjkalo po podatkih treh večjih tvrdk premoža:

- tvrdki D. Čebin 12.084 kg,
- tvrdki J. Pogačnik 11.919 kg,
- tvrdki J. Schumi 13.063 kg.

V dobrih treh mesecih torej nad 37.000 kg premoža. Pri tem pa je še upoštevati, da je promet mestoma bolj majhen in da so zato te tativne tem bolj občutne. Železnica odklanja na osnovi § 88. vsako odgovornost za pri-

manjklaje blaga, ki se prevažna na odprtih vagonih.

In posledica tega bo seveda, da bodo trgovci s premožem zvišali ceno premoža, ker bi sicer morali prenehati s kupčijo. Ker ni premoža, je tudi povpraševanje po drveh vedno večje in tako je prišla k eni nesreči še druga, da je tudi cena drv narastla.

Mraz pritiska vedno bolj, premoža pa ni in niti za drag denar ne. Vse postaja dražje, ljudska beda pa je vedno večja.

In odpomoč?

Trenutno je izdatna odpomoč torej nemogoča. Toda zakaj se že novembra meseca ni na vse to mislilo, zakaj ne bi mogla imeti tudi ljubljanska občina svoja skladišča, ki bi bila nekaka železna rezerva, s katero bi se regulirale cene in obvarovalo Ljubljančane, da naj v največji zimi ne bi bili brez premoža.

Zakaj bi bilo to nemogoče? Ali se je res tako težko spomniti v pravem času na posledice, če v hudi zimi ni premoža?

V šentjakobskem ohraju so popokale vodovodne cevi

Do prave katastrofe je prišlo v nedeljo v šentjakobskem ohraju.

Tu ležijo vodovodne cevi sicer večinoma 150 m pod nivojem tal, vendar pa izvaja zamrzla zemlja nanje tako velik pritisk, da so se ponekod udale in popokale. Tako je v nedeljo ob 9 dohodne na Dolenjski cesti blišča »Zelenega hriba« počila vodna cev. Posledice so bile manjše, razen tega, da je voda zalila cesto in povzročila tam znatno polečico in da so bili ljudje bližnjih hiš na mah brez vode. Do prave katastrofe na je prišlo popoldne. Ob pol 3 je na Karlovski cesti počila vodovodna cev in voda je v silnem curku brizgnila na cesto. Na mah je bila vsa cesta poplavljena in kar je najhujše:

voda je zalila tudi kletno stanovanje

hiše št. 22 Tu sta v kleti stanovala dva slabotna starca, 80 letni Pavle Kosec in njegova žena Jera. Starček Pavle je bil od starosti že tako onemogel, da sploh ni mogel vstati iz postelje. Poplava v njegovem stanovanju pa bi pomenila zanj smrtno nevarnost. Poklicani so bili delavci mestnega vodovoda, ki so zaprli vse vodne napeljave v tem ohraju ter ustavili poplavo in pa gasilci, ki naj bi izprali vodo iz stanovanja Pavla Koseca. Ali njihova črpalka ni primerna za to in so morali gasilci to delo opustiti. Bolnega Pavla Koseca so naložili na rešilni avtomobil in ga prepeljali v bolnišnico. Koščeva žena Jera pa se je začasno preselila k dobrih sosedom.

Kot rečeno, je imela vodna katastrofa na Karlovski cesti za posledico, da je bil cel južno-vzhodni

del Ljubljane na mah brez vode.

Od mestnega vodovoda so bile odrezane vse hiše na desnem bregu Ljubljane od šentjakobske šole dalje, to je Florijanska ulica, Karlovska cesta, ves Zabajek, Prule, kratkoma vsa šentjakobska župnija, dalje Grad, Barje in sploh vsa Dolenjska stran. Gospodinjje so zaman odpirale vodne pipe — vode ni bilo. V nekaterih hišah, do koder se ni prisnela vest o pravem vzroku pomanjkanja vode, so v nedeljo zvečer mislili, da je vodovodna napeljava zamrznila pri njih. Poskušali so jo ogreti, seveda zaman.

Včerajšnji »Slovenski list« je ljubljanske gospodinjje v tem delu mesta začasno obvestil, da

za kuho ni vode.

Pomagali so si ljudje na vse možne načine. Na Prulah so gospodinjje s posodami v rokah kar po vrsti korakale čez opekarski in šentjakobski most prosit k trnovskim in krakovskim sosedam vode; ponekod, zlasti na Gradu, so ljudje talili sneg, drugod, zlasti na Dolenjski strani so vodo zajemali iz že skoro opuščenih vodnjakov, kakor si je pač kdo znal pomagati.

se bile šele izvalile. Dasi trdijo nekateri — česar jim pa jaz nikdar ne bom verjel — da odnašajo vrane piščeta, mlade račke in pičke, se jih moja vrana ni nikoli dotaknila s hudobnimi nameni. Nasprotno, pomagala jim je iskati hrane in jim jo je celo sama donajala. Najbolj zanimivo in obenem pač tudi najbolj smešno dogodivščino njene ljubezni do mladih račk pa sem doživel tistega dne, ko smo jih bili prvič spustili na vodo. Lepo v vrsti so racale skozi dvorišna vrata proti veliki tuži, ki je ležala poleg vrta, za njimi pa je šla moja črna vrana prav tako ponosno in samozavestno, kakor stara in izkušena aristokratska guvernanta za svojo deco. Pazljivo se je ozirala po njih, kakor bi jih preštetovala, a ko so prve dospele do vode in počakale vanjo, se je moja vrana silno prestrašila. Pričela je skakati, frfotati in kričati kakor brez pameti in brez uma. Skočila je do luže, zabredla sama v plitvino, pograbila najbližjo in jo urno prenesla na kopno. Potem se je lotila druge, a med tem, ko jo je vlekla na breg, se ji je izmuznila prva nazaj v vodo, da je postala vsa zbegana in obupana. Ko me je opazila, se mi je naglo približala in me s krakanjem prosila pomoči. Očividno si je mislila: »Ti, ki si me živo rešil iz groba, boš gotovo otekl tudi nespametne račke iz vode.«

Prijel sem jo, jo pogladil in ji pričel pripovedovati, da so račke povodne živali, ki ne morejo utoniti; ona pa me ni mogla razumeti in se ni dala potolažiti. Ko sem jo zopet izpustil, je stekla nazaj k bregu in nadaljevala s svojo brezumno reševalno akcijo, dokler se ni naposled vendarle prepričala, da račkam voda zares ne more škodovati, ker bi sicer ne bile tako vesele in židane volje. Poslej jim ni več branila v vodo. Sprehajala se je po bregu in jih opazovala in enkrat se je — očividno na njihovo prigovarjanje — spustila še sama v lužo, a ko ji je voda segla do trebuha,

se je prestrašeno umaknila in se potem še utrujena mikrote, ki so je bila oprijela njene perja.

Ker ni nikdar p. kovala niti najmanjše misli na beg, ji pozneje nisem pristrigel peruti. Sprva menda še opazila ni, da bi lahko letala, ko pa sta se nekoč zopet sprla s petelinom in se mu je hotela mirno umakniti, je poskočila in razprla krila in nenadoma obvisela v zraku. In sfrčala preko strehe. Spoznanje, da zopet lahko leta, jo je navdalo s tako blazno radostjo, da je tisti dan bila več v zraku kakor na tleh. Bil sem že trdno prepričan, da se ne bo več vrnila, ampak prvi večeru se je zopet prikazala na dvorišču, stopila k mačku, s katerim sta bila vedno dobra prijatelja in se smukala krog njega. Maček je privzdignil rep, se ji dobričkovo približal, podrgnil svojo brado ob njen krljin in ji zadovoljno predel. Potem je šla k račkam in spat na svoje običajno mesto. Poslej se je sicer manj držala dvorišča in nekočkrat je celo dlje časa izostala, na slovo pa očividno še ni mislila.

Nekega dne v septembru ali v oktobru, ne spominjam se več tako natančno, je napravila drugo delo, ki me je navdalo z resničnim občudovanjem in spoštovanjem. Sprehajala se je kakor običajno z racami, ki so bile med tem že popolnoma dorastle ter se zadovoljno in ponosno cvrčala krog sebe. Med tem pa, ko so se bile race razbežale po travniku, se je priklatil od nekod velik kragulj, žvignil mednje in pograbil s svojimi ostrimi kremplji prvo, ki jo je mogel doseči. Race so presunljivo zakričale in se razbežale, samo moja vrana ni izgubila prisotnosti duha. Urno, kakor iz loka izpuščena strelica, se je pogrnala za divjim reperjem, ga dohitela, nemišljeno oključala in pristila, da je race zopet izpustil. Zmagovalno jo je potem privedla domov in veselja in gaganja ni bilo v rači družini ne

na nca ne kraja. Po tem junaškem dejanju si je pridobila tudi pri moji materi neomejeno naklonenost, katere ni bila poprej nikoli v polni meri uživala.

Tako je ostala moja vrana pri nas vse do prihodnje pomladi, ko je postala nenkrat čudno nemurna in otožna. Polotilo se je je bilo hrepenenje po dalnjih tujih krajih, po gnezdih, družini in mladičih in v njeni mali glavi se je očividno bil težk bolj med hvalčestnostjo in naravnimi nagoni. Da so zmagali naposled ti poslednji, kdo bi ji zameril, kajti Lila je koncem koncev vendarle samo navadna, čisto navadna črna vrana... Zjutraj mi je šlo prišla nasproti: skočila mi je na ramo in se mi dčbrčala, kakor da bi me hotela poprositi odpustitja za svojo tajno odločitev. Popoldne je že ni bilo več. Odletela je s svojimi tovaršicami proti severu. Bog ve kod, Bog ve kam...

Sprva smo se je še vsak dan spominjali in pričrkovali smo celo, da se bo povrnila; sčasoma pa je jel spmin nanjo vedno bolj in bolj bledeti. Taka je pač usoda vsega pozemkega, saj pozabimo polagoma celo na svoje rajnike in se jih spominjamo samo še mimogrede ali pa celo samo na dan vseh mrtvih.

Minuli so dnevi pomladi, poletja in jeseni. Zopet so nastopili urzi zimski časi in sneg je pobelil gorovja in ravnine le pri nas v toplejši dolini se ni mogel stalno obdržati. Zopet so napolnile naš gozdiček nesčetne jate vran in z njimi se je povrnila tudi ona — moja prijateljica in znanca, ki sem jo bil rešil hladnega groba. Prvi dan je oritkela samo do oreha, ki je rasel pred hišo; dlje si ni upala, ker bilo jo je očividno sram, da nas je bila tako nepričakovano zapustila. Ko pa sem jo naslednjega dne poklical, se je opogumila, priletela mi na ramo, pozdravila se z racami in z mačkom, sprla se s petelinom in pre-

Čuvajte se gripe!

Brelli bolezn! pridejo najraje v naše telo potom u-tine in grine odprtine. To najtvekalijeje razkužite in jo napravite o porno proti napadu bacilov

ANACOT-PASTILE

UR. WANDERS

Dobe se v vseh lekarnah. Cena (za 100) je 20.00 primerna!

© Najemina v mestnih stanovanjskih hišah. Samo par konstatacij: Konstatiram, da so se morali najemniki na Vodovodni cesti pisмено obvezati za 350.— Lin. Do danes o najemini 250.— Din, kot piše »Slov. Narod«, še ni nihče obveščen. Veseli me, da je imela ta polemika saj dčen uspeh. La so najemnine povišane v starih hišah, kjer so bile v primeri z onimi v novih tako zelo nizke, zvem šele iz »Slov. Naroda«. Radoveden sem, če se je zelo vse mestne hiše kot celoto in se povišale v izmeri, kot so druge, obenem se pa znižale nekatere prekruto odmerjene najemnine. Kolikor mi je znano o znižanju dosedaj še ni bil nihče obveščen. Na vse drugo v včerajšnjem »Slov. Narodu«, kjer se moje izjave zavijajo in spuščajo, tako da pride to ven, kar ravno »Slov. Narod« želi, pa samo vprašanje: Kaj se je pa gospodom (tudi g. Likozarju) tako mudilo v razdelitvi stanovanj na Poljanah? Koliko radikalov, socialistov itd. pa ste izbrali? Ali se je tu posopalo na podlagi dejanske potrebe? Poljane bodo končane komaj julija. Ali ste že 7. januarja vedeli za vse stvarne potrebe? Povem vam, da ste zelo pazili na svoje ljudi. O ti preljuba objektivnost! — Metod Golmajer.

© Na večeru »Grafike« so se zbrali vsi prijatelji tiskarske umetnosti, odličnjaki slovenske družbe, umetniki in žurnalisti, ter po svoji lepoti in ljubeznivosti očarujoči ženski svet. »Grafika« je s to prirreditvijo, ki je dihala eleganco in domačnost obenem, zopet dokazala, da stoji na enem prvih mest v našem družabnem svetu. Godba, fini plesi in neprisljuna zabava so vse goste zadrževali do zadnjega v tem prijetnem krogu, kateri se odlikuje po svojem umetniškem okusu v vsakem oziru.

© Predpust in — zastavljalnica. Predpust mid s svojimi številnimi priveditvami obla valjive prilike, da čovek gre in nekoliko zaraja. Toda, za malo denarja, malo muzike, zastoj pa prav nič. Je pa tako v teh časih, da mnogim primanjkuje denarja za veseljačenje. Kolikor ga je, denarja namreč, gre za redne mesečne izdatke. Predpustni izdatki pa so izredne vrste, ki jih n. pr. nanesencu, ki živi od mesečne plače, ne kaže postaviti v proračun. Ali, težko je takole v predpustnih dneh sedeti doma in razmišljati o tem, kako se drugi zabavajo na veselicah in maskaradah. Teško je, zlasti za mlade. Če prej nikoli, v takih okoliščinah in brezdenarnem poočaju se ti zardi, da bi lahko pogrešil prstanček, ki si ga dobil Bog ve kdaj in Bog ve od koga, in ki si ga zvesto nosil do današnjega dne v prijazen, morda celo hvalčen spomini na tistega, ki ti ga je bil poklenil. In če si ga v boljših časih kupil sam? Še manj ga boš pogrešal. Naj te reši iz zadrege v zastavljalnico z njim! V boljših časih se ga boš zopet spomnil in boš šel ponj, pa bo zopet tvoj — Zlata ura se ti zardi odveč. Kako ljubko je tiktakala v žepu, kako ponosen si bil nanjo, kako je divgala tvoj ugled in dostojanstvo vsepovod! Toda srce, ki te vleče na predpustno veselico, utriplje močnejše od fiktakanja ure. V potrebi si bil, potreboval si to, ono. Ni bilo denarja. Potrepljivo si čakal boljših časov, a da bi prodal zlato uro, ti še na misel ni prišlo. Predpust pa je je premočil, da si se odločil: v zastavljalnico z njim! — Lepo, skoro novo letno obleko imaš. V omari visi in s teboj vred čaka topejših dni. Kje je še spomlad, kie poletje! Dvakrat jo lahko do tedaj rešiš. V zastavljalnici! Naj jo hranijo tam in tako dalje.

Pa ni bilo tako. Ne vem, ali ni prstanov, zlatih ur, letnih oblek po omarah, ali pa so si odvisni sloji našega mesta pomagali kako drugače. Na prirreditvah sem zvedel, da so ostali — doma v mestni za-

talnila vse kote in prostore, ko da bi se hotela prepričati, če je pri nas še vse tako kakor je bilo nekoč. Gori na orehu pa sta sedeli dve lepi mladi vrani in z velikim začudenjem opazovali njima tako nerazumljivo počenjanje — svoje matere. Da, tisti dve vrani sta bili njeni mladički, ki ju je bila pripeljala s seboj, da jima pokaže svoje dobrotnike, prijatelje in znance. Ko je stopicala domače in zaupljivo po dvorišču, ju je klicala in vabila, naj bi ji tudi onidve sledili, a nista se mogli odločiti; ko sem jima pomignil, naj se približata, sta me celo popolnoma krivo razumeli in prestrašeni odleteli.

Ona pa je ostala zopet vso zimo pri nas; le včasih, kadar jo bilo vreme izredno lepo, je izginila, pa se je kmalu zopet povrnila. Ko je nekega dne tudi pri nas zapadel sneg, sta prišli z njo tudi njeni mladički in ker sta bili lačni, sta se naposled toliko opogumili, da sta se spustili na dvorišče in zobali koruzna zrna, ki smo jima jih bili natresili. Zelena pomlad pa je zopet odnesla mojo vrano in njen nadebudni, toda preveč plahi in nezaupljivi naraščaj.

Ko se je tistega leta spet približala zima, smo radovedni ugrabili, če se moja vrana povrne in koliko naraščaja bo pripeljala s seboj. Nestrno smo čakali njenega prihoda. Kadar koli je zakrakala kje kakšna vrana, smo se ozrli in mislili — da je ona. Čekali pa smo zaman! Le nekega dne, ko je bil mraz izredno oster in je sneg pokrli sleherni košček zemlje, sta žalostni in sestračni prikrali na naše dvorišče oni dve njeni mladički. Vrnili sta se sami, brez matere, in iz njihovih žalostnih pogledov in otočnih glasov smo spoznali, da je ne bo nikoli in nikdar več nazaj.

Pržela jo je bila mlinja. Bog sam vedi kje in kako jo je bila doletela njena poslednja usoda...

Spanska hripa! Influenca!

Za ojačanje rekonvalescentov je izborno sredstvo **Leciferrin**. Vprašaj za svet zdravnika. Dobi se v vseh lekarnah.

stavljalci pa so ni povedali, da v letošnjem predpustu ni bilo izrednega prometa in da ljudje niso prinašali zastavljenih dragocenosti, ali kakih drugih predmetov, da bi se mogli udeleževati predpustnih veselice. Ta okolnost potrjuje dejstvo, da so ljudje začeli v teli težkih časih uvidevati resnost življenja, ki tudi v veseljem predpustnem času ostane neizpremenjena.

Mraz v Ljubljani. Toplomer je večeraj zjutraj kazal —19 stopinj Celzija. Črez dan se temperatura ni izpremenila mnogo, zato pa je pričela proti večeru zelo padati in je ob 7 zvečer dosegla —23 stopinj Celzija. Popoldne je pričelo nekoliko snežiti, pa je radi suhega zraku kmalu nehalo. Zemlja je zamrznila v globino 1.20 cm. Vrtnarji in okoliški posestniki trpe ogromno škodo. Na ljubljanskih ulicah je velika poledica in se je pripetilo mnogo manjših nezgod.

Masaža in radio. V Rožni dolini blizu Cade so prebivalci hudo nesrečni. V teh dolgih zimskih večerih bi radi poslušali radio, pa ne gre in gre. Vedno čujejo neko prasketanje. Sprva so dolžili tramvaj, pa ta je mnogo predalet. Krivec mora biti drugi. Končno so le odkrili zlikovca. Neki Rožnodolec se vsak večer masira z električnim aparatom in to prasketanje morajo poslušati ubogi radio-amaterji v Rožni dolini mesto prijetne muzike. Zato so se obrnili na nas, naj v naslov tega gospoda zapišemo: **Masažite se zjutraj, opoldne, ves dan in kadar hočete, zvečer pa dajte s svojim aparatom mir, da bodo imeli naročniki radia nemoteno priliko uživati radio-program.** Če pa hočete na vsak način postati vtilki, pijte jesi ali pa žagajte drva. Ne prvo, ne drugo ne bo motilo radio-amaterjev. Naš nasvet je za tega gospoda zlati vreden, kajti dosegel bo hvaležnost mnogih v Rožni dolini.

Nag na cesti. V nedeljo v večernih urah se je vršil v Komenskega ulici divji lov. Iz umobolnice je ušel neki blaznež in tekel po Komenskega ulici — napol nag, oblečen e v hlače Blazneža je prijel stražnik, ki ga je izročil strežniku umobolnice, ki je begunca odvedel tja, odkoder je ušel.

Nesreča akademskega slikarja g. Zupana. Na zledeneli hodniku v Florjanski ulici se je večeraj ob tri četrti na 5 popoldne ponesrečil akademski slikar in učitelj na šoli na Viču g. Franc Zupan, stanujoč v Hrenovi ulici 17. Pri padcu si je zlomil desno nogo v členku. Prepeljali so ga z rešilnim avtom v bolnišnico. — V poznih večernih urah je rešilni avto prepeljal v bolnišnico še neko žensko, ki si je na poledici zlomila desno roko.

Mesto venca na krsto umrle gospe Debelakove darujeta gospa Ivanika Vodnik in gospod Alojzij Vodnik Drušru slepih Din 200.—

Materinski večer se vrši v zavodu za zdravstveno zaščito dece, Lipičeva ulica 5, jutri, v sredo, točno ob 20. Vstop prost. 1. Kaj naj ve mati od strupenih ran, predava mestni fizik dr. Rus. 2. Diskusija.

Danes velika pustna maskerada v vseh prostorih restavracije Dvor. Vstop prost.

Predavanje o plinski vojni priredi prosvetni odelek De avske zbornice v petek 15. febr. ob 8. uri zvečer v dvorani Okrožnega urada za zavarovanje delavcev na Miklošičevi cesti. Predaval bo g. dr. Zivko Topalović, tajnik sekretarjata Delavskih zbornic. Vstopnine ni!

Poziv davčnim zavezancem. Meslni magistrat ljubljanski pozivlja vse stranke (hišne lastnike, najemnike in podnajemnike), ki so prejele popisne pole »B«, da jih vrnejo zanesljivo, do všteteja 16. t. m. ob uradnih urah od 8. do 14. v meslni posveovalnici na magistratu. Da se prepreči naval strank, naj sori vsakdo po možnosti svojo dolžnost že začetkom tedna. Pole morajo vrniti tudi one stranke, ki ne spadajo med davčne zavezance, pripomniti pa morajo to izrecno v popisni poli.

Maribor

Elektrifikacija mesta Maribora in njegove bližnje okolice.

kaže že lepo bilanco. Zrcali se to predvsem v vsestranski razprednosti omrežja ter stalnem njegovem razširjanju. Tako se je v pretekli sezoni razširilo omrežje ob magdalenskem parku v smeri Tržaške ceste, v koroškem predmestju, na Betnavski cesti, v Gozdni ulici, v novi delavski koloniji ter na Spodnje Radvanjski cesti. Obenem se je izvršila tudi elektrifikacija Spodnjega in Zgornjega Radvanja ter se je podaljšala napeljava v območju pobeške občine na eni strani v Spesovo selo, na drugi strani pa na Zerkovski cesti do Gasilskega doma. Razen tega se je na Aleksandrovici položil kabel ter so se izvršila v področju mariborskega mestnega okoliša razna prestavna in izmenjalna napeljavna dela. Dolžina proge vseh teh razširjatev ter izprememb v zadnjem začu znaša 8330 m. Hkrati se je tudi uredila ulična razsvetljava za avtomatsko prižiganje in ugaševanje v Vetrinjski ulici, Stolni ulici, Koroški cesti in novi delavski koloniji v dolžini 3200 m. Vzporedno s tem ogromnim delom pri izvajanju elektrifikacijskega programa, ki se vrši pod spretnim vodstvom ravnatelja mestnega električnega podjetja g. inž. Uršiča, pa so se vršila mnogoštevilna montažna ter priključitvena dela, tako, da se je v zadnjem času izvršilo do 1000 novih inštalacij in priključitev (4500 žarnic, 270 peč, likalnikov in drugih aparatov, 174 motorjev v skupnem učinku 330 konjskih sil) in se je število konsumentov dvignilo za daljnih 660. V najtesnejši zvezi s tem ji pa je zvišana uporaba toka. Odjem električnega toka se je namreč dvignil v preteklem letu od 6.500.000 kilovatnih ur v letu 1927. na preko 8.000.000 kilovatnih ur (Ljubljana je konsumirala v letu 1928. le 3.102.660 kilovatnih ur). Uporaba toka se je največ zvišala predvsem pri industriji, ki dobiva tok radi povečanega konsuma za nizko ceno. Pa tudi tok

za pogon motorjev v malih obratih se je izdatno pocenil.

Na drugi strani pa je elektrifikacija že precej prodrla v bližnje mariborsko okolico. Pravna podlaga za to je dana v pogodbi, sklenjeni svoj čas med mestno občino in falko elektrarno, po kateri oskrbuje bližnje mariborsko okolico s tokom mestno električno podjetje. Na tej osnovi se je že elektrificiralo Pobrežje tja do Gasilskega doma; elektrifikacija Sp. Pobrežja bo sledila, čim bo pobeška občina vnesla v svoj proračun tozadevno vsoto 300.000 Din. Čim skopni sneg pa pride Lajtersperg na vrsto; po obstoječem načrtu se bo izvršila elektrifikacija v Lajterspergu do kungoške ceste, na drugi strani pa se bo izvršila napeljava v Pekel. Severni del Lajtersperga se bo priključil iz Dervušekove opekarne. Tudi se bo ob državni cesti postavil na primernem mestu transformator. Ravno tako so tudi že gotovi načrti za elektrifikacijo Kamnice. Celotni elektrifikacijski stroški bi znašali 230.000 Din, od katerih bi imela plačati kamniška občina 180.000 Din. Vendar se kamniška občina doslej še ni z ničemer obvezala. Pa tudi za elektrifikacijo Sv. Petra in Zerkovcev so tozadevni načrti že gotovi. Skupna izvedba elektrifikacije za Sv. Peter in Zerkovce bi prišla dokaj ceneje. Vendar je tudi ta zadeva še vedno odvisna od dobre volje in odločitve lokalnih faktorjev.

Po obstoječih načrtih, ki jih je izdelalo mestno električno podjetje, bi elektrifikacija bližnje mariborske okolice bila v glavnem izvršena že v teku tega leta, če se bodo lokalni faktorji, od katerih edino je vse odvisno, k temu mogli odločiti. V nasprotnem slučaju bi se morala elektrifikacija okoliških predelov odložiti za nekaj let.

Zdravstveni dom v Mariboru. Na predlog Higijenskega zavoda v Ljubljani je odrecil minister narodnega zdravja, da se ustanovi in otvori Zdravstveni dom v Mariboru za teritorij: Maribor mesto, srez Maribor levi breg, srez Maribor desni breg, mesto in srez Ptuj, srez Lutomer, Murska Sobota, Dolnja Lendava, Čakovci in Prelog. Zdravstveni dom bo imel sledeče oddelke: 1. Bakteriološko-serološko diagnostični oddelek, 2. higijensko-epidemiološki oddelek, 3. antiribični oddelek, 4. šolska poliklinika in 5. dečji dispanzer. Začasno bodo nameščeni oddelki Zdravstvenega doma v prostorih Dečjega dispanzerja in prostorih, katere bo določil oblastni komisar. Za v. d. upravnika Zdravstvenega doma je imenovan dr. Josip Vrtovec, zdravnik Higijenskega zavoda v Ljubljani.

Smrtna kosa. Umrli je 44 letni Matija Knez, strojni kurjač državne železnice, pogreb bo danes ob pol 15 na pobeško mesto pokopališče. — Umrli je Marija Bajcer, hišna posestnica, v starosti 76 let, pogreb bo jutri popoldne ob 15 iz hiše žalost na Mlinski cesti 31 na mestno pokopališče v Pobrežju.

Naval na koks. Radi preobčutnega pomanjkanja premoga in praznih skladišč pri tukajšnjih trgovcih s premogom, so ljudje zadnje dni navalili na mestno plinarno, ki prodaja koks po nizkih cenah.

Deber plen. Večeraj predpoldne je ustavil na Koroški cesti stražnik nekega sumnjenca. izkazalo se je, da se piše sumnjencec Lojze T. Izkazalo se je namreč, da je možakar v zvezi s predčerašnjim napadom, ki ga je izvršila skrivnostna trojica na finančnega stražnika ob šentiljski meji. In da je Lojze T. član omenjene troperne detelje. Kakor smo zvedeli, so na šentiljski meji navalili na fin. stražnika očitno trije tihotapei. Ko jih je finančni stražnik ustavil, naj se legitimirajo, je počil strel, ki pa stražnika k sreči ni zadel, ampak mu je samo oplazil glavo. Eden od te trojice je na stražnika navalil celo z nožem, pa ga ni zadel v živo, marveč mu je samo polvaril površno sukno in del obleke. Ostala dva sta med tem pobegnila. Ko se je stražnik otrsel nanadaleč, je opazil, da mu je izginila puška, ki sta mu jo najbrže odnesla ostala dva napadaleca. Tukajšnja policija bo z orožništvom in fin. stražniki napravila temeljito preiskavo.

Podlegel ranam. V tukajšnji bolnici je umrl 24 letni Ivan Šalemun, posestnik sin, ki si je doma radi nekega družinskega spora porinil kuhinjski nož v trebuh, tako da so mu izstopila čreva. Prepeljali ga bodo v domačo občino Smarjeta ob Pesnici.

Z veliko zamudo so večerni prihajali posamezni vlaki v Maribor. Ljubljanski dopolnjenški vlak je prišel šele ob 11.5. Radi tega se je raznešanje »Slovenskega lista« posameznim naročnikom zakasnilo.

Za pustne dni!

Plno prekajeno svinjsko meso, kranjske klobase različne marmelade, šani rum, konjak in desertna vina priporoča tvrdka Anton Fasserluc, Cel. e.

Dopisi

Novo mesto

Iz župnijske kronike. V mesecu januarju sta bila rojena v mestu dva otroka, v ženski javni bolnici sedem. Umrli pa so tri osebe in sicer: vladni svet. in ravnatelj Ignacij Fajdiga v starosti 79 let, Alojzija Breščak roj. Mareš v starosti 84 let in Franciška Košiček v starosti 67 let. V ženski javni bolnici sta pa umrli dve osebi.

Izseljevanje v Belgijo. Silno se pozna pomanjkanje vsled lanske suše. Mladi mošje in fantje zlasti iz Podgorja se izseljujejo v Belgijo, da si tam poišejejo kruha za svoje družine.

Sen kresne neči. Kakor smo že poročali, je srednješolska dijaška organizacija »Vesna« priredila v petek 31. jan. in v nedeljo 3. febr. v dvorani Rokodelskega doma to Shakespearejevo komedijo v režiji g. prof. Potokarja. Dijaški diletanti so si naredili težko nalogo, ki so jo dobro rešili. Nastudirana je bila igra izvrstno. Vsem igralcem in igralkam je tekla vezana beseda gladko, prednašanje in izgovarjanje je bila mojstrsko naučena in izvršena, pri nekaterih igralcih tudi mimika sijajna. Ne vemo, ali bi najto pohvalili Spaka z njegovo spretnostjo, gletčnostjo in izvrstno mimiko ali Klobčiča z banavarsko vlogo, ali Demetrija in Liandra ter Hermiljo in Heleno, Oberenz in Titamijo ter Tezeja, ki so svoje vloge vsi dobro rešili. Tudi

Lepa Črnogorka

ceni lepo perilo in skrbi, da bo dolgo trajno in se vedno bleščalo od snage. Ona radi tega rabi le

SCHICHTOVO MILO

Naznanila

Ljubljansko gledališče

DRAMA:

Začetek ob 20.

Torek, 12. febr.: Ob 21 zvečer UTOPLJENCA. Izven. Sreda, 13. febr.: Zaprt.

OPERA:

Začetek ob pol 20.

Torek, 12. febr.: Ob 16 popoldne GROFICA MARICA. Feledeceta predstava tega dela. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven

Sreda, 13. febr.: CARMEN. Gostuje g. Ljubša Hitič. Izven.

Popoldanska operetna predstava. Č terek dne 12. t. m. se poje v ljubljanski operi popoldne ob 15 Calmanova opereta »Grofica Marica« z go. Polidavo v nastovni vlogi. To je 49. vprizoritev tega dela na ljubljanskem opernem odru, kar brez dvoma dokazuje, kako se je to delo priljubilo našemu občinstvu. Poleg go. Polidave nastopijo v glavnih vlogah ga. Balatkova in goš. Rakarjeva ter gg. Drenovec, Peček, Povhe in Janko. Začetek točno ob 16. uri, konec okrog 19. ure. Opereto dirigira kapelnik g. Neffat, režijo vodi režiser g. Povhe. Veljajo izredno znižane operne cene.

Mariborsko gledališče

Torek, 12. februarja ob 16: »LUMPACI-VAGABUNDE«. Znižane cene. Kuponi.

FEBRUAR
15
OTVORITEV

novih tečajev francoščine, italijanščine nemščine, angleščine in zaslone rekeje:

Sola za jezike po METODI BERLITZ Kraja Petra trg 8.

osteli so svoje vloge povoljno pogodili. Maske so bile zelo dobre. Režija je pokazala, da se zamore tudi na malem odru v Rokodelskem domu predstavljati težka dela in spraviti do veljave z izredno spretnimi domisleki celo zelo težko Shakespearejevo igro.

Radovljica

Predpustnih veselic je bilo tudi pri nas vsa polno. Prostor pred počto, kjer običajno lepjo plakate, je bil ves pisan vabil. Tu si se lahko odločil, kje hočeš zapraviti svoj denar: ali na lovskem, ali na planinskem, na gasilskem in bogve kakšnem plesu se, doma ali v okolici. Kar je bilo domaših veselice, pravijo udeleženci, da so vse imenitno izpadle: tako planška kot gasilska veselica in še ples pri Koku na debeli čet ek. Najimamitejši pa je bil po splošni sodbi akademski ples. Priredila sta ga dva gospoda, in to na svoj račun, brez vabil in brez godbe, vendar pa je od tega imela še mestna ubožna blagajna svoj dobiček.

Zelo imenitno zabavo so imeli Radovljčani tudi na debeli čet ek, ko so levili latove, o čemer je Vaš list že v nedeljo poročal. Resnici na ljubo moramo tu popraviti, da tretjega leta še niso ujeli. Ističasno z obehma ujetima tatovoma so gnali orožniki na sodišče še nekega tretjega postopača, ki so ga prav takrat ujeli, in to je najbrže zmotilo Vašega dopisnika, da je poročal, da so že vsi trije ušli pod ključem.

STRUGE NA DOLENJSKEM

Zadnji čas je tu opažati živahno gibanje na gospodarskem polju. Dne 27. januarja je imela Hranilnica in posojilnica svoj občni zbor. Nekdaj skromna kočarica je postala močan denarni zavod z milijonskim prometom. Dne 29. 30. in 31. januarja je Zivnorejska zadruga v Soti priredila tridnevni gospodarski tečaj. Predavali so gg. obl. ref. Hladnik o zivnorejji, inž. agr. Josip Skubic o sadjarstvu in inž. agr. Fr. Černe o travništvu in umetnih gnojilih. Gg. predavatelji so se vrlo potrudili, da so govorili poljudno in razumljivo; debate so bile prav živahne. Navzoči gospodarji so sklenili, da ustanovijo, če bo količjak mogoče, podružnico sadjarskega društva. Priznanje in zahvala obl. odboru, ki je tečaj omogočil! — Na Svečnico je imela svoj občni zbor Zivnorejska zadruga; udeležba in zanimanje prav obilno. Zadruga ima lepo urejen rodovnik in vzdržuje s pomočjo obl. odbora plemenškega bilka in merjasa.

Kr. školski odbor se je v glavnem na pobudo ustanovitelja tuk potresne opazovalnice g. prof. dr. Albina Belarja odločil, da zida čisto novo šolsko poslopje, in sicer na najlepšem kraju, ki je v Strugah mogoče, na tako zvanem Gurečnem vrtu nasproti cerkvi. Stavbišče je občina že kupila. Malo bo šolskih poslopij v Sloveniji, ki bi imela tako lepo in za šolske namene tako primerno lego.

Dne 6. t. m. je v Potiščevu umrla ga. Marija Hegler, mati zadnje gospodnje v gostilni pri »Guzelcih«, nekdanj znane daleč po Dolenjskem. Doživela osem let je popolnoma hrupa preležala na b. luški postelji. Naj počiva dobra mučenica v miru!

Sveta življenje in vrvenje

Papeži jetniki. Od leta 1870., ko si je Italija nasilno prisvojila celo cerkveno državo z Rimom vred, so vladali na Petrovi stolici kot prostovoljni vatikanski jetniki naslednji papeži, ki jih kaže naša slika (od leve na desno): Pij IX., umrl 1878.; Leon XIII., umrl 1903.; Pij X., umrl 1914.; Benedikt XV., umrl 1922. in sedanji papež Pij XI., ki je sklenil z italijansko državo sporazum in bo prvi zopet prestopil vatikanski prag kot svoboden vladar.

Šolska izpričevala in veliki ljudje

V življenju navadnega človeka igrajo šolska izpričevala največjo vlogo. Dobra šolska izpričevala zagotavljajo službo, kruh, bodočnost. Brez teh listin je danes človeku zaprta pot do boljšega socialnega položaja. — Vendar velja to le za povprečne ljudi, resnične »glave« si tudi brez takega papirja odpro pota navzgor. O mnogih znamenitih možeh je znano, da v šoli niso bili ravno najboljši. Najslavnejšega iznajditelja današnjega časa — Edisona je učitelj že iz prvega razreda poslal domov, abecednikova modrost mu ni šla v glavo. Slavni maršal Blücher je iz šole enostavno pobežnil in se tudi kasneje ni več brigal za učenost, dasi je priznaval, da ima tudi šolska izobrazba svoj pomen. Do smrti niti materinsčine ni znal pravilno pisati, a v svojem vojaškem poklicu je znal več nego najbolj učeni generali. — Selma Lagerlöf, slavna švedska pisateljica, je dobila pri izpitu na učiteljsko uničujoč red iz švedščine ter je padla. Nekaj tednov nato je dovršila in objavila svoje slavno delo »Gösta Perlinge«, s katerim je sijajno prestala izpit pred celim svetom. — Tudi nemški pisatelj Peter Altenberg je na akademski gimnaziji na Dunaju pri izpitu iz nemščine — padel. — Gerhart Hauptmann, slavni nemški pisatelj, je bil na gimnaziji eden najslabših učencev; v petem razredu je sedel dve in pol leta in je slednjič odšel s strašno klavnim izpričevalom. Danes spada med nesmrtnike. — Zelo slab učenec je bil tudi slavni norveški pisatelj Ibsen; pri maturi je padel iz latinščine, grščine in aritmetike. Pustil je šolo in se posvetil umetnosti ter dosegel svetovno slavo, dočim so imena njegovih sošolcev odličnjakov izginila v vsakdanjosti. — Med slavni gledališkimi umetniki in umetnicami je večina takih, ki je bila šola nad njimi obupala in oni nad njo, mnogi izmed njih niti pravilno pisati niso znali oziroma ne znajo. Istotako so ljudje brez šol dosegli sijajne uspehe na polju gospodarstva in financ in posebno v politiki; med najznamenitejšimi državniki najdemo moške, ki niti srednješolskih študij niso imeli. Na vsak način ni treba nikomur obupati, če v šoli ni uspel; naj poskusi na lastno roko, kaj zmore. — Lenuh seveda, ki se boji truda in tveganja, ne sme od življenja ničesar pričakovati.

Ciganska kri

Poleg židov so cigani narod, ki je raztepen po vsem svetu. A dočim so se znali židje povsodi povspeti na najvišjo stopnjo omike in zavzeti najvplivnejša mesta — dasi so pri vsem tem ohranili svojo vero in druge narodne značilnosti — so ostali cigani pove-

Elizabeta Simon, Madžarka, je bila v Parizu izmed 70 letopic iz vseh dežev Evrope izvoljena za »Evropsko kraljico in lepoto« ali »miss Evropo«, kakor pravijo Američani. Gospodična Simonova odpotuje sedaj v Ameriko na veliko mednarodno lepотно tekmo v Galvestonu.

čini v prvotnem stanju nomadskega ljudstva, in to ljudstva, ki v celoti ne pozna poštenja ne časti, kar je med človeškimi rodovi vendarle redka prikazen.

Najvišjo kulturno stopnjo zavzemajo med cigani ogrski muzikanti; žive v majhnih naselbinah blizu mest in vasi. Prebivajo v zidanih hišah, se cerkveno poročajo in dajejo svoje otroke krstiti in šolati. Zelo pazijo na svoje dobro ime in med njimi ni navadnih tatov. Ti cigani se bodo v teku nekaj rodov po vsej priliki zlili z domačim delavskim slojem in se popolnoma pomadjarili.

Cigani so prišli iz Indije; ohranili so plemenske značilnosti in svoj jezik »ciganeh«, ki je zelo podoben sanskritu in ga še danes razumejo tako cigani na Balkanu kakor v Skandinaviji in na Angleškem. Kdaj in zakaj so cigani zapustili svojo domovino, nihče ne ve. Istotako je neznano njihovo število; v Evropi n. pr. jih cenijo na dva do pet milijonov duš

Cerkev sv. Petra v Kumu, odkoder (X) bo potoval sv. Oče 12. t. m. prvič zopet svoj apostolski blagoslov.

Glaven ciganski poklic je konjska kupčija. V tem so mojstri. Najzanimarnejšo stvar mrho znajo izpremeniti v navidezno čilega konjca — vsaj za hip. Istotako pa znajo najlepšega konja izpremeniti v kljuse. Te umetnosti se poslužujejo, kadar morajo prikriti ukradenega konja, ali pa če kupujejo tujega konja.

Drugi ciganski poklic je kotlarstvo, ki ga pa večkrat izvršujejo samo navidezno, da morejo lažje krasti. — Na Ogrskem izdelujejo cigani tudi leseno robo.

Ciganski poglavarji se imenujejo »vajde« in imajo neomejeno oblast nad premoženjem in življenjem članov svojega plemena.

Cigani nimajo samo dolgih prstov, marveč so tudi zelo kruti in maščevalni, zato imajo vedno posla z oblastmi. Kamor se prikažejo, so za domače ljudi velika nadloga in neprestana nevarnost. Kradejo otroke in jih pohabijo, da potem prosjajo z njimi. V zadnjih letih je bilo po evropskih deželah par velikih ciganskih procesov, ko so izvršile ciganske tolpe strašne zločine. Tako so neki ciganski tolpi na Češkoslovaškem dokazali celo ljudožrstvo. Pravkar se pa vrši v Trenčinu proces proti kmetom cele slovaške vasi, ker so bili napadli ciganski tabor in več iganov ubili oziroma težko ranili. To so storili iz maščevanja, ker so cigani kradli poljske pridelke in baje tudi več kmetom zažgali gospodarska poslopja.

Nekaj novega je gibanje med volfskimi cigani, ki jih je približno 3000 duš. Eden izmed poglavarjev se je proglasil za kralja in so ga cigani tudi soglasno priznali. Ta mož je izjavil nasproti časnika, da hoče svoje cigane civilizirati. Pred vsem hoče delati na to, da se odvadijo klatarjenja in se stalno naselijo. Zato hoče v varšavski okolici zgraditi veliko kotlarsko tovarno, v kateri bodo delali samo cigani.

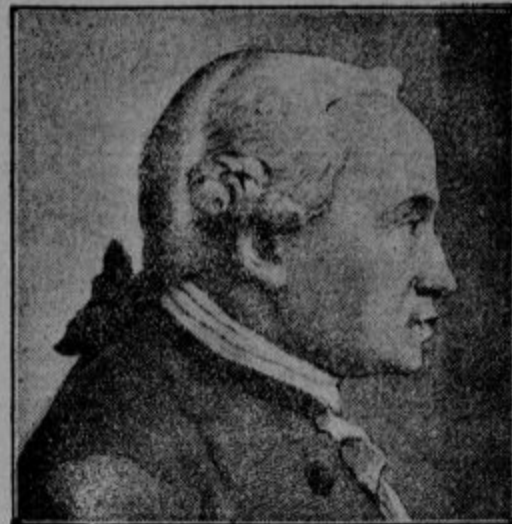
»Očka, poglej, zakaj pa stoji petelin na eni noži?« — »Hm, če bi še drugo dvignil, bi padel!«

Izpoved po smrti

Te dni je v poljskem mestecu Komarova pri Lublinu umrl tamkajšnji židovski duhovnik — rabinec. Zapustil je oporoko, v kateri odreja, da ga ne smejo spodobno pokopati po starih običajih, marveč naj ga primejo za roke in noge in vržejo v jamo. Grob naj se mu izkoplje tik groba znane grešnice in poulične vlačuge. Svojim otrokom je prepovedal, da bi šli za njegovim pogrebom, ker da bodo nad njegovo krsto lebdeli hudobni duhovi. Te določbe so njegovo družino in vso židovsko občino silno presenetile, ker je veljal pokojnik za vzornega, pobožnega moža. Se večje je bilo njihovo presenečenje, ko so po pogrebu prečitali še dostavek k oporoki. Tu se rabinec izpoveduje svojih grehov. Piše: »Pomagal sem bogatinom in bil vedno na strani tistih, ki so stiskali reveže; nasproti revežem sem bil krivičen. Jemal sem denar od vdov in sirot. Nisem molil, nisem spoštoval sobote — kadil sem na sobotni dan. Poželel in grešil sem z zakonskimi ženami. Ni greha na svetu, ki ga ne bi bil storil. Naj bo prokletko moje ime na vseh vekov veke.« — Čuden mož ta rabinec! Grešil je, kakor bi bil brez vesti, a obtožuje se in preklinja zaradi grehov, ki so danes ob sebi umljivi v najboljši družbi. Vidi se, da mu je pred smrtjo zadonelo na uho deset božjih zapovedi in se je zavedel, da kljub vsemu vendarle veljajo.

Mačke v državni službi

V Britanskem muzeju v Londonu imajo ravno o pustnih dneh veliko žalost. Poginil je tamkajšnji stari državni maček Miče, ki je bil poleg mačke Mace v notranjem ministertvu najbolj znan in znamenit med britanskimi državnimi mačkami. Miče je imel neomejen dostop do vseh muzejskih prostorov, a najraje se je mudil na egiptovskem oddelku, kjer sta bila z ravnateljem Budge-jem posebno velika prijatelja. Ravnatelj je skrbel za njegovo prehrano na državne stroške in mu dvakrat na teden lastnoročno prinesel njegovo najljubšo jed — kuhane morske ribe s krompirjem.

Immanuel Kant, znameniti nemški modroslovec, ki je umrl dne 12. februarja 1804., to je pred 125 leti.

vsej okolici in bi jo bili sosedje že davno ubili, če ne bi bila v državni službi.

V stari katedrali sv. Pavla v Londonu opravlja stražo proti mišim mačka Bela. Najraje se mudi v temni kripti, kjer so pokopani slavni možje. Mnogokrat pa se spravi na kor in tamkaj v kakem kotu poslušajo pridigo.

Kako je Jurček opisal leva

Jurček je napisal o levu takole nalogo: Lev. — Včeraj smo šli z našim gospodom učiteljem v menažerijo. Je zelo velik in se končuje v širokih šapah, ki jih more skriti. Njegovo rjovenje je strašno, če kriči. Njegova žena se imenuje levinja, ker nima grive in zelo ljubi svoje mlade. Ti sestoje iz štirih nog in repa in pridejo vsako leto enkrat na svet. Lev je ljubljenec mesa, je pa tudi namazano žemljo, ki mi jo je dala s seboj moja mamica. Le-to je požrl v trenutku. Strežaj ga krmi z železnim drogrom. Leva kroti z obračanjem oči. Njegovo zobovje je srdlito in njegov jezik je raskav. Oči so pritrjene v glavi in se vidijo tudi ponoči, ker imajo okroglo zenico. Rep je pritrjen na levi strani. Razširjen je po vsej Afriki in Aziji. Od tam smo se vrnili domov s cestno železnico.

Svarilo za avtomobiliste

Ob vohodu v francosko vas Arcillac opazi avtomobilist naslednji svarilni napis:

»Vozite počasi, da vidite našo vas, ki je prav čedna. Če vozite hitro, bode videli našo ječo, ki je zelo vlažna!«

V neki družbi so se pogovarjali o špiritizmu. Nekateri so neverjetno zmajevali z glavami. »Prisegam« — je rekel nato eden gorečih špiritistov — »da je miza v mojem slučaju dejansko popustila!« — »O tem ne dvomim,« — je odvrnil duhovit kritik — »kajti pametnejši vedno popusti.«

Gost si je v gostilni naročil kos ščuke. Ko je pojedel, je prišel gostilničar in ga vljudno vprašal, kako mu je teknilo. »Sam ne vem,« je menil gost, »ko sem bil prejšnji teden pri vas, sem tudi jedel ščuko, a zdela se mi je mnogo okusnejša nego današnja.« — »Tako sedaj lahko vidite, kaj napravi domišljija,« je rekel gostilničar, »današnja riba je bila še prav tista, ki ste jo jedli zadnjič.«

Tajna diplomacija in ženske. Začasa vojne je rekel nekdo angleškemu pisatelju Bernardu Shawu: »Sedaj je vendar enkrat konec tajne diplomacije!« — »S tem je odpadel vsak razlog, da ne bi mogle izvrševati tega poklica tudi ženske,« je odvrnil Shaw.

Bančni ravnatelj vpraša svojega sinčka: »Daj, pokaži, kaj znaš? Kaj dosežemo, ako naložimo milijon dinarjev po 30%?« — Sinček: »Finančni polom!«

Poulični boji v Bombayju. Socialna verska in narodna nasprotja med Indijci so se tako poostriala, da teče kri. V Bombayju je bilo v pouličnih bojih ubitih in ranjenih več sto oseb.

Takšne zime ne pomnimo!

Samo enkrat v 50 letih je mráz dosegel 24 stopinj. — Leto 1909 je bilo nekoliko podobno letošnjemu. — Takrat je bilo dva metra snega. Letošnji mráz in druge neprilike letošnje zime so pač redki pojavi za naše kraje. Niti najstarejši naši ljudje se ne spominjajo podobnih zim in takšnega silnega mraza. Uredništvo »Slovenca« se je vsled tega obrnilo na nekatere starejše ljudi, naj tozadevno za »Slovenca« povedo najzanimivejše stvari iz svojih spominov. Zdolaj prinašamo dvoje takšnih izjav, ki bosta gotovo vsesplošno zanimali.

Kaj praviš Kapusov oče

Kamna gorica, 9. februarja.

Kapusov oče — Adolf, plemeniti Kapus je njihovo pravo ime — so star lovec, cela Gorenjska jih pozna. Imajo izvršten spomin ter so pravi konverzacijski leksikon. Živ register za velik del Gorenjske. Lani so obhajali 75letnico svojega življenja.

Mož je kot lovec še vedno velik prijatelj narave, bere vse tozadevne strokovne liste in v tem času vneta krmi svoje ljubljene ptice. Zraven pa je mož splošno znan kot velik šaljivec, kakor navadno vsi lovci. V kotu ob mizi sedi na z usnjem obšitem stolu in zre skozi okno. »Na hrani imam 29 strnadov, tri šinkovce in dve senici. Zjutraj prilete na okna, pa se pogovarjam z njimi, natresem jim drobtin in prosa ter drugih dobrih stvari — in to se ponavlja vsak dan.«

»No, kaj pravite k letošnji zimi?«

»Jaz vodim 47 let dnevno točno vse dogodke, jih zapisujem sproti v dnevnik, pa takšne temperature ni registrirane v tem mojem dnevniku. Letošnji januar in februar sta pač zelo podobna istima mesecema leta 1909. Takrat je potlej 27. februarja začelo snežiti in po štirih dneh, 3. marca 1909 sem snega nameril dva metra 12 cm. Pa ni bil to zame, povsod ga je bilo toliko. Tistikrat je poštni sel prinesel pošto na konju v Kamno gorico, ker jo z vozom pač pripeljati ni mogel, kakor sicer vedno. Poštne vreče je imel poštar obešene čez konjev hrbet ter je tako romal od hiše do hiše. Med Pravharjevo in Suštarjevo hišo je bilo toliko snega, da je konj pogledal skozi okno v prvo nadstropje. To je bilo tako, veste! Sneg se je bil vsul z obeh straha na cesto in jo docela zasul do prvega nadstropja obeh hiš. Konj se je torej pogledal v šipo in se je kar ustrašil, ko je zagledal svojo podobo v steklu. Dva koraka se je žival odmaknila nazaj, potem pa se je pod njo sneg vdrl in konj se je pogreznil vanj do vratu.«

»Kako pa ste ga ven spravili?«

»Ja, kako, težko je šlo. Delavci so koj pri tekle z lopatami ter smo žival in pošto z veliko mujo odkopali. Kajpak, tudi za rep smo vlekli konja iz snega.«

»Torej samo tisto leto je bilo tako hudo?«

»Ja, samo dvakrat v vseh 48 letih je bilo po — 24 stopinj mraza, letos pa ga je bilo na sv. Blaža — 28, drugi dan — 26.«

Mož nekoliko polista po dnevniku, potem pa povzame:

»No, zdaj bom pa še en špas povedal iz tistega leta. Bilo je okrog sv. Gregorja 1909, ko sem šel na lov za mlinom. Zadaj za mlinom, veste, se pa vidi dol na cesto. Pa vidim spodaj na cesti svojega starega lovskega tovariša in dobrega prijatelja, pokojnega Miklavževca, Bog mu daj nebesa! Mož je gnil iz Podnarta vola, držal je povodec zadaj na hrbtu. Lepo sva se pozdravila in sva šla vsak svojo pot. Komaj pa sem jaz napravil par korakov dalje v breg, zaslišim neko čudno bobnenje. Pogledam doli na cesto. Kar sem videl, je bilo, da vam resnično povem, tako neumno in »oberkomiš«, da sem se moral smejati. Čeprav je bil položaj tam doli prav za prav zelo neroden. Vol in Miklavževc, oba sta se valjala v grabnu, zasuta s snegom. Plaz se je vsul z griča in ju je kar pobrisal z okrajne ceste. Vol je tičal popolnoma v snegu in so se mu videli le rogovi, Miklavževc pa je tudi iz snega dvigal le glavo in živahno krilil z rokami. Kaj se vi ne bi tudi smejali?! Nevarno ravno ni bilo, ampak vol bi se bil pa le lahko zadušil. Miklavževc mu je brž odgrebel sneg okoli gobca, jaz pa sem tekel v vas klicati ljudi, da so šli pomagat. Fest smo se martrali, da smo jih spravili iz snega. No, pomagala je tudi voda Lipnica, ki je tekla spodaj ter odnašala sneg.«

»Oče, imate vi kakšno sliko?«

»Kakšno sliko?«

»Saj veste, navadno sliko, vašo fotografijo?«

»O, ne bo nič, se že poznamo. Vem, kam pihata veter. Imam ja sliko, ampak, o ne bo nič, tako vam povem. Nič ne bo s tega, kar nič. Le nič si glave ne razbijajte s tem, vse zastoj. Da bi me po cajtengah malali, nak, na nobeno vižo ne! Še sinu jo nisem dal, ko je tako lepo prišel z zvijačo k meni oni dan, ko sem obhajal 75 rojstni dan.«

»Torej ste že 75 let star! Kdaj pa je bilo to?«

Mož pogleda nezaupno, nasmehne se, pa nič ne reče. Skozi okno zre in molči, le z roko zamahne. Češ, pustite tol! Mož ne mara časti, v svoji skromnosti ne mara, da bi ga kdo po časopisih slavil in mu pisal običajne čestitke.

»Ampak napisal pa bom to reč, kar sto povedali.«

»O napišite pa le, napišite! Ampak slike vam pa ne dam, nak. Če bi jo kje drugje dobili in natisnili, to vam pa rečem, da bom hud in ne bova več prijatelja. Sicer pa le pridite in vam bom povedal še kaj.« F. S.

Pri Zollarjevem očetu

Boh. Bistrica, 10. februarja.

Jakob Ravnik je star 78 let, po poklicu sedlar. To obrt še vedno izvršuje v Boh. Bistrici št. 115. Mož živi na stara leta sam. Zena mu je pred več leti umrla. Živi pa še pet njegovih otrok, ki vsi zavzemajo na različnih krajih odlična mesta.

»No, oče, za »Slovenca« bi rad, da bi mi kaj povedali, zlasti o tem mrazu.«

»Aja, za »Slovenca« pa. Ja, pa veliko ne vem, veste, slabo se spominjam.«

»No, pa vendar oče, nekaj boste že vedeli. Kar začnite!«

»Jaz sem zdaj star 78 let. Takšnega mraza, kot letos, v vsej tej dobi ne pomnim. Eno samo leto vem, da ga je bilo — 24, točno leta vam res ne vem povedati. Bil sem še »ledik«, kakšnih 24 do 25 let sem morda imel. Tisto

leto je v jeseni novembra meseca, okoli sve-tega Martina, trajal tri dni podoben silen mráz. To se prav dobro spominjam. Koliko pa je bilo tistikrat snega, se ne spominjam več. Veste, nisem zapisoval takšnih stvari. Pač pa vem, da je bilo leta 1909. tukaj v Bistrici 1.80 m snega. Meril ga je vsak dan moj prijatelj sosed in zapisal. Sneg je takrat šel 14 dni kar naprej brez prestanka. Takšne višine sneg niti prej, niti pozneje ni več dosegel v teh krajih.

»Kakšne posledice pa je imela tista zima?«

»Saj veste, trpin je trpin. Delali smo, kakor se je dalo. Seveda, bil je mnogo večji trud s spravljanjem lesa ni sena z gora. No, pa saj časih v Bohinju ni bilo nič posebnega. Kupčija se je odprla šele, ko so zgradili železnico na Gorico in Trst.«

»Kaj pa plazovi v teh krajih?«

»O plazovi so tukaj stalen pojav. Če je snega več, so plazovi bolj pogosti in nevarni, sicer pa jih je manj in niso ravno nevarni. Večkrat je v gozdovih že zasulo kakega delavca, drvarja ali sekača. Nesreče se med temi ljudmi večkrat dogajajo. Saj veste, povsod so nevarnosti, v gozdu pa jih je največ, zlasti v snegu.«

»Kaj pa pravite k letošnji zimi?«

»Letošnja zima je po svojih posledicah brez primere. Potok Bistrica je docela zmrznil, kar se redko zgodi. Da bi bil pa led tako močan in bi toliko časa pokrival potok, ko letos, se pa sploh še ni zgodilo. Pri Stokalu in Jurjevcu so zadnjič skozi dve noči mešali vodo pred mlinom, da ne bi »gazila«. Veste, mi Bohinjci pravimo, da voda »gazi«, kadar se zgošča in pretvarja v led. Za mlino je velika nevarnost, kadar prične voda »gaziti«, ker se lahko popolnoma pokvarijo ali stro mlinska kolesa, voda pa izpod in mimo ledenih plošč vdere v notranjost mlina in v druga poslopja ter tam potem napravi neprecenljivo škodo.«

Ko sem moža pobaral in poprosil za sliko, je temu rad ustrejel. »O ja, za »Slovenca« pa!«

In gre mož, drsajoči so njegovi koraki, toda po ustroju telesa je to še krepak žilav mož, prava gorenjska korenina.

Slika predstavlja moža, ko je bil star okrog 45 let. —ah.

Kakršno življenje - taka smrt

Zagreb, 10. febr.

Še ni točno določeno, ali bo usmrtilen Pavla Prpiča Malega in njegovih pajdašev čez dva ali tri dni, toda: zadnja instanca je potrdila in na malem dvorišču zagrebskega sodnega stola bodo zanimali štiri vislice. Zarana okoli pete ure, ko bodo zagrebske ulice še prazne, bodo razsvetlile postavljene električne svetilke zidove in oni mali, ozki prostor. Iz svojih celic bodo napravili zadnje korake Pavle Prpič Mali, Mijo Vrbanc, Nikola Brdarič in Marijan Krmpotič, zavedajoč se, da jih čaka neusmiljena vrv.

Alli bodo njihovi koraki smeli?

V življenju niso imeli usmiljenja z drugimi. S seboj ga bodo najbrže imeli več. Kdo ve? Mijo Vrbanc se neprestano hrabri; pripoveduje, da gleda smrti junaško v obraz in da se ničesar ne boji.

Niso vsi tako bojeviti. Najmanj njihov karambaša Pavle Prvič Mali. Kot Vrbanc so se hrabрили tudi ostali — Franjo Smojver, Ibrahim Krkič in Nikola Budak, — ko pa je bila Smojveru znižana smrtna kazen na petnajst let ječe, Krkiču na dvajset, Budaku pa znižana ječa petnajstih let na deset, so se veselili kot mali otroci.

Oni, največji razbojniki, kar so jih ti kraji videli.

Oni in otroci! Je še kaj paradoksnjega? V njih je že zdavnaj prenehal živeti človek in so zato tako malo cenili človeško življenje. Težko, da bi kriminalni kdaj zabeležil toliko zločinov kot pri teh »gorskih tičih«. Prpič Mali, slabotna figura, z očmi, ki nemarno in nemirno mežikajo in fiksirajo posamezne

predmete, s fiziognomijo degeneriranega mestnega človeka, nagnjene glave, majhen in nezanimiv, ki bi ga človek preje imel za odpuščenega in zanemarjenega občinskega pisarja kot za razbojnika — izvrši enajst razbojništev, drzno, naglo, smelo, v največ slučajih spretno. Ni mu mara nobene lastnine. Za par dinarjev terorizira cele rodbine. Mesari ljudi, nesramno napada človeško življenje in izvrši sedem poskusov roparskega umora. Toda niti to mu ni dovolj: hladnokrvno in brez premisleka ubije osem ljudi.

Grozdeještva neusmiljenega Mije Vrbanca bi zavzela polovico pole. Izvršil je neštevilna razbojništva, in da bi bil enak svojemu »šefu« Prpiču, tudi ubije osem ljudi. Mijo Brdarič je bil »zmernejši«. Izvršil je »samo« dva umora, medtem ko je četrti »junak« te želostne družbe Marijan Krmpotič umoril štiri ljudi oziroma sedeloval pri roparskih umorih. Če bi imelo kakšen pomen, da se vsaj v par potezah podrobneje očrtajo njihovi zločini, bi bravec zastal dih. Niti najbujnejša domišljija pisateljev kriminalnih romanov ne bi mogla zamisliti eroznejših scen, kot so jih vprizorili ti razbojniki. Noben način jim ni bil dovolj drastičen, noben zločin ne dovolj okrut. Cele mesece je bila zagrebska publika pričr iznašanja najobavnejših zločinov, ki si jih more človek zamisliti.

In ravno ta razprava! Kako strahopetni so bili ti »junaki«, ko so morali odgovarjati za svoje zločine. Nobeden ni imel dovolj korajže, da bi priznal svoja dela. In medtem ko so si preje delili pokraden in s krvjo onesnažen

Gripa je tu!

Ne čakajte, da tudi Vas popede, temveč oborožite se, da boste mogli že prve znake pobiti. Izvrstno orožje so

Aspirin tablete

ker te olakšujejo glavobol, prehlajenja, trganje po udih, revmatizem in nevralgicne bolečine.

Zahvaljate pristne Aspirin tablete v originalnem zamotu »Bayer«, katere se spozna po modro-bel- rdečdivarstveni znamki.

denar, so na sodišču valili vso krivdo drug na drugega. Ljudje-živali so se zaporedoma odrekli svojih zločinov in jih očitali drugim. Posebno Prpič Mali. Hljena se je spremenila v jagnje in oporekala vsem. Mežikal je s svojimi malimi očmi, globoko nagnjene glave, prekliceval je vse. Samo še malo in bi vožil tožbo proti varnostnim organom, ker so se predrznili dovesti njega, pravičnika, pred sodišče.

Toda publika in priče so imeli vse drugačno mišljenje. Kot oster mráz je padal na dušo številne publike, ki je poslušala razpravo, krik žena, obtožbe mater in otrok, ki so jim razbojnik odvzel moža, sina in očeta. Tudi najhujši pesimisti niso prej verovali, da je na svetu toliko zveri v človeški podobi.

Zastoj so se opravičevali in izmotavali; zaman so drug drugega obdolževali; nič jim ni koristilo pranje in predstavljanje v jagnjetovi koži. Sodišče je obsodilo šest kandidatov na smrt: javnost je bila s to razsodbo zadovoljna.

In tedaj je ostala samo nada v Njegove Veličanstvo. In res, Nj. Veličanstvo je pomilostilo dvojico, medtem ko bo ostala četvorica končala svoje bedno življenje na vesalih. Krvnik Hart jih bo radi tega pripravil v resničnost.

Procedura je trajala dolgo: skoro dve leti sta potekali, ko se je naredniku Kugi posrečilo, da jih je s pomočjo drugih orožnikov ujel. Polni dve leti so čakali smrti in razmišljali o svoji usodi.

Ali se je v tem času pojavil v njih človek? Ali so občutili, da je globoko v njih vest in da je bil zamrl vsak ljudski glas?

Kdo ve? Mnoga spoznanja so pozna. Mijo Vrbanc je tudi sedaj v razgovoru osoren in mrk. Ne mara sentimentaliziranja Navidezno izgleda apatičen do vsega. Njegova prirodna drznost ga še ni zapustila. Krmpotič je mirnejši: pripravlja se na zadnji korak in ne upa več, da bi mati dosegla pomilostitev. Prvič, bolehen in potlačen, še globlje spušta glavo, oči so mu postale še bolj srepe, kretnje nerovne, zamišljeno gleda v strop, boji se... Pravi, da se ne boji smrti. Ampak tistega po smrti. Zdi se, da vrv ne bo pretrgala samo nit življenja ljudi-živali, ampak tudi ljudi. Purgatorij je trajal dolgo: bilo je časa dovolj, da skozi živalsko lupino prekljuje človek...

Zivali-ljudje so morili ljudi. Krvnik bo, kakor se zdi, kaznoval ljudi zato, ker so se spremenili v živali.

Krvnika Harta so poklicali iz Sarajeva. Na potu je. In najbrž jutri ali pojutrišnjem bodo, po vseh tehničnih pripravah, ki jih je izvršil preiskovalni sodnik G. Puškaš, obsojenec odvedli v veliko dvorano sodnega stola, kjer se jim bo v prisotnosti senata, braniteljev in publike prečitala končna odločitev. Obenem se bo obsojenec na smrt posrečilo, da bodo drugi dan zjutraj obešeni, ker se po predpisih kazenskega zakonika smrtna kazen izvrši drugi dan zjutraj po prečitaniu odloka. In nato bodo obsojenec prepustili duhovnikom. Kazen se bo po predpisih izvršila znotraj zidov sodišča v prisotnosti sodne komisije, zdravnik in duhovnika, ki spremlja obsojenca Poleg tega, časnikarji bodo pripuščeni k eksekuciji. Ali imajo časnikarji težjo nalogo?

Samo še par ur deli te nesrečneže od praga Večnosti. Ljudska pravica kaznuje velike grešnike. Božja — večja je kot ljudska. Toda, če pravica kaznuje ljudi — tedaj je vsaj nada v večnost trdnjša. Slabo za nesrečneže, če pravica kaznuje tudi v smrti ljudi-živali, kakršni so bili v življenju.

Še par ur in bodo prestali življenje tisti, ki naj bodo memento onim, ki se pregreše proti ljudskim in božjim zakonom...

Obsojenci: 1. Brdarič, 2. Budak, 3. Krkič, 4. Prpič mali, 5. Vrbanc, 6. Krmpotič, 7. Smojver, 8. Vuković.

Gospodarstvo

Razstave in sejmi

Za IX. Ljubljanski mednarodni vzorčni velesejem, ki se vrši od 30. maja do 9. junija 1929, je uprava velesejma že razposlala interesentom prijavnice za udeležbo v izpolnitve. Če kao izmed interesentov tiskovine ne bi bil dobil dostavljene, naj jo takoj zahteva od urada velesejma v Ljubljani.

Splošna državna razstava v Poznanju se vrši od maja do oktobra 1929. Proslava bo posvečena desetletnici poljske države. V te svrhe bodo služile ne samo zgradbe poznanjskega velesejma, ampak se bo zgradilo tudi več novih kolezalnih stavb. Zastopane bodo vse panoge poljskega gospodarstva: industrija, obrt, kmetištvo, združništvo itd. Prostore bo 496.000 m². Pojavila daje Poljski generalni konzulat Zagreb, Hruškova 8-II.

Mednarodni sejem v Metz se vrši od 27. junija do 15. julija 1929. Sejma se udeležijo podjetja iz vseh držav v zvezi s poljedelskih in industrijskih produktov ter z nimivostmi iz tujkega prometa.

Mednarodni sejem v Frankfurtu se vrši od 14. do 17. aprila 1929. Cena za prostore znaša 15 Mark za m².

Mednarodna kolonialna pomorska in umetniška razstava v Antverpnu se bo vršila od aprila do oktobra 1930.

X. Trgovski velesejem v Bruslju se vrši od 19. do 24. aprila 1929.

Razstava britanske industrije v Londonu in Birminghamu se vrši od 18. februarja do 1. marca t. l. Posetniki razstave dobijo pri konzulatu Vel. Britanije v Zagrebu potniški vizum brezplačno.

BILANCE IN POSLOVNA POROČILA

Prevedan in Hoffmann, d. d. za promet z blagom v Zagrebu, izkazuje pri kapitalu 5 milj. Din, upnikih 13.4 (14.9) in donosu 2.2 (2.4) izgube 268.136 Din (1927 343.752); brez prenosa izgube znaša izguba za 1928 samo 85.616 Din. — Jugoslovska šumska industrija, d. d., Zagreb, objavlja sedaj svojo bilanco tudi za 1927-28. Izguba v tem poslovnem letu znaša pri kapitalu 5 milj. Din, upnikih 14.3 (17.7) milj. in donosu 1.1 (2.1) milj. skupno 624.364 Din (1926-27 1.518.817 Din). — Triglav, d. d., trgovina z usnjem in čevlji, potrebščinami v Zagrebu izkazuje za 1928 pri kapitalu 0.075 milj. Din 16.026 Din čistega dobička (1927 izguba 31.468 Din). — C. Pačhany in sin, nasleđniki, d. d., Brod na Savi. Čisti dobiček za 1928 znaša pri kapitalu 1.25 milj. Din 12.097 Din (za 1927 izguba v znesku 9824 Din). — Inženjeri Rind in Freund, d. d., Zagreb; kap. 1.025 milj. Din, izguba za 1928 48.616 Din (1928 40.998 Din). — Baltazar Fajt, parni mlin, d. d., Novi Sad; kapital 1 milj. Din, tuja sredstva 4.5 (4.4), čisti dobiček 72.946 (12.448) Din.

Založna banka, Belgrad. Pri kapitalu 12 milj. dinarjev in rezervah 8.8 (6.2) milj. so znašale 1928 vloge 46.6 (47.7), tekoči račun 18.6 (19.4); med aktivni: menice 37.0 (45.1), tek. računi 27.1 (20.7), lombard 9.1 (8.9). Donos se je zmanjšal od 15.2 na 14.6. Dividenda za 1928 znaša 60 Din na delnico (30%); za 1927 isto. — Industrijska kreditna banka, Belgrad; kapital 2 milj. vloge 4.6 (2.8) milj. dinarjev, čisti dobiček 532.353 (400.697) Din, dividenda 10% (10%). — Kolonialna banka Belgrad. Kapital 1 milj., vloge 13.2 (11.1), dividenda za 1928 60% (delnica 100 Din); za 1927 isto. — Srbska banka, Bika. Kapital 1 milj. Din, vloge 2.8 (2.0) milj. Din; čisti dobiček 215.294 (170.181) Din. — Srbska kreditna banka, Vukovar; kapital 2 milj. dinarjev, vloge 11.6 (12.6) milj.; čisti dobiček 446.670 (598.288) Din.

Centralna banka, Belgrad, izplačuje tudi za leto 1928. dividendo 12% (1927 12%).

Jadransko-podunavska banka, Belgrad, stikuje redni občni zbor svojih delničarjev za 16. marec ob 10 uri dopoldne (bilanca 1928; volitve). Kakor smo že svojevčasno poročali, je pričakovati, da bo banka letos izplačevala po daljšem presledku zopet dividendo.

Zveza postilničarskih združenj v Ljubljani ima včlanjenih 31 združenj s 3700 člani, mariborska zveza pa 23 združenj z 2100 člani. Proračun ljubljanske zveze znaša 60.000 Din, mariborske na ca. 140.000 Din. Prispevek za člana znaša 60 Din.

Carinski dohodki so znašali v januarju t. l. 107.7 milj. Din napram 123.1 milj. Din v januarju lani.

Valorizacija, Union, parnolin, d. d. v Osijeku je valoriziralo svoje investicije za 8.4 milj. Din. in se od tega zneska porabi 4.5 milj. Din za povečanje kapitala; izda se 22.500 gratis delnic (od 7.5 milj. na 12 milj. Din); na 5 starih 3 nove.

Povišanje kapitala. Privredna z-druženje, d. d. v Prizrenu predlaga obnemu zboru 17. marca zvišanje kapitala od 1 na 2 milj. Din.

Borza

Dne 11. februarja 1929.

DENAR

Na deviznem tržišču je bil danes velik promet, zlasti pa v devizah Trst in Dunaj. Zaključeno je bilo v vseh devizah blago Narodne banke z izjemo Trsta, kjer je bilo tudi nekaj privatnega blaga. Tečaj se večinoma popustil, zlasti Dunaj, neizpremenjen je ostal Curih, učvrstil pa se je Trst.

Devizni tečaj na ljubljansk. borzi

4 februarja 1929.

	povpraš.	pon.	redn.	sr. l. II
Amsterdam	—	2.82.—	—	—
Berlin	1351.50	1353.50	1352.—	1352.5
Brusel	—	792.32	—	—
Budimpešta	—	933.5	—	—
Curih	1094.40	1197.41	1195.9	1195.90
Dunaj	798.75	801.7	800.25	801.—
London	276.18	276.98	276.58	276.6
Newyork	—	56.86	—	56.83
Pariz	221.58	223.58	222.8	—
Praga	168.30	169.—	168.60	—
Trst	297.20	298.20	298.2	298.12

Zagreb. Amsterdam 2279—2285, Budimpešta 991.55—994.55, Berlin 1350.50—1353.50, Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 798.75—801.75, London 276.18—276.98, Newyork 56.76—56.96, Pariz 221.58—223.58, Praga 168.20—169, Trst 297.085—299.085.

Curih. Belgrad 9.1275, Berlin 123.35, Budimpešta 10.60, Bukarešt 3.115, Dunaj 73.04, London 5.23875, Newyork 519.25, Pariz 20.80, Praga 15.38, Trst 27.205, Sofija 3.75, Varšava 58.30, Madrid 81.50.

Dinar notira: na Dunaju (deviza) 12.49625, (valuta) 12.4625, v Londonu 276.45, v Newyorku 175.50, v Pragi 59.35.

VREDNOSTNI PAPIRI

Ljubljana. Celjska 158 den., Ljublj. kreditna 125 den., Praliediona 600 den., Kred. zavod 175 d., Vevče 120 den., Ruše 260—280, Stavbna 56 den., Sešir 105 den.

Zagreb. Drž. pap.: vojna škoda ar. 433—434 (432.50), kasa 433.50—434 (434), term. in: 2. 433—438.50 (432.50—433), 3. 436.50—437.50, 4. 439.50—441, 12. 467.50—469.50, 7% invest. pos. 88.75—89, agrari 53—54. Bančni pap.: Poljo 17.50—18, Hrv. 55 d., Kred. 93 d., Jugo 90.50—91 (90.50—91), Lj. kred. 125—126 (125), Medjun. 57 d., Nar. 7400—7500, Pralied. 930—932.50 (930), Srpska 153—154, Union 55—55.25 (55), Etno 160 d. Ind. pap.: Gutmann 210, Slavonia 5.50—5.75 (5.50), Slavex 102.50—103 (103), Danica 155—158, Drava 460—465, Sečera 475—480, Osj. ljev. 180—190, Brod. vagon 31.50—35, Union 175 d., Isis 20—25 d., Ragusea 480—490, Trbovlje 472.50—490, Vevče 125—130, Nar. mlin 70 d., Piv. Sar. 225—230.

Dunaj. Podon.-savska-jadran. 87.35, Wiener Bankverein 25.20, Bodeneredit 109.30, Creditanstalt 59, Escomteges. 22, Union 92, Jugo 6.70, Ausseiger Chemische 252.50, Mundus 190.50, Alpino 40.55, Trboveljska 58.80, Prager Eisen 497.50, Rima Murany 122.75.

Žito

Položaj na žitnem trgu je povsem neizpremenjen. Ponudb ni skoro nobenih, vprašanj po blagu je tudi malo, promet je minimalen. Le času primerno suha koruza izzulanka je nekoliko nazadovala v ceni, nemara zato, ker je bila ponudba po 285 pretirano visoka. Danes se ponuja po 278—280 medjimurska nakl. post. Pšenična moka iz baških mlinov se sporadično trguje tudi za Slovenijo, dočim so otrobi predragi, dasi jih pri nas občutno primanjkuje.

V Ljubljani notirajo: Dež. prideki (vse samo ponudbe, s'ov. post., plač 30 dni, dobava promptna): pšenica 80 kg 2% 287.50—290, febr. 292.50—295, marec 297.50—300, april 302.50—305, maj 307.50—310; moka 0 g vag. bl. fko Ljubljana plač po prejemu 420—425, soržica (50% rži, 50% pšenice) fko post. Domžale 277.50—280, koruza laplatska 325—330, času primerno suha 295—297.50, ječmen bar. pol. 345—347.50, tč 330—332.50. Zaključen je bil 1 vagon pšenice. Tendence neizpremenjena.

Novi Sad. Pšenica bač. 240—245, par. Vršac 235—237.50, oves bač. 245—250, ban. 240—245 koruza bač. 257.50—260, II. 277.50—280, ječmen bač. 252.50—257.50, let. 270—280, moka 0 g 340 350, št. 2 320—330, št. 5 300—310, št. 6 270—280, št. 7 260—265, št. 8 205—215, otrobi bač. 180.

Budimpešta. Tendence čvrsta. Pšenica marec 25.37—25.35, zaklj. 25.34—25.35, maj 26.25—26.20, zaklj. 26.20—26.01, okt. 26.40—26.42, zaklj. 26.41—26.42, rž marec 23.24—23.21, zaklj. 23.20—23.21, maj 24.05—24.01, zaklj. 24.14—24.15, koruza maj 28.50, zaklj. 28.49—28.50, julij 28.46—28.48, zaklj. 28.47—28.48.

Les

Na ljubljanski borzi so bili zaključeni 3 vagoni lesa in sicer 2 vagona orehovitih plohov in 1 vagon orehovitih hlodov. Tendence neizpremenjena.

Hmelj

V »Saazer Hopfen- und Brauereizeitung« citamo tale zanimiv sestavek iz strokovnih krogov: »Ludi rajhsvsko-nemška hmeljska produkcija se pritožuje po pravici o tlačanju cen, ki ga povzročata na nürnerskem trgu posebno jugoslovanški hmelj.

To potrjuje tale vest v »Bohemian« iz Nürnbergu pod 26 jan.

... V tranzitu je nujna ponudba slabšega blaga, jugoslovanškega izvora, katerega ceno predpisuje vsakokratni kupec.

Hujšega pač ne more biti. Ne samo, da to blago ni nikak predmet povpraševanja, ampak izrazit predmet ponudbe, v tem slučaju se sploh ne more govoriti o kaki notaciji cene. Kakšna je cena, ki jo predpisuje vsakokratni kupec? Najbrže se sramujejo sploh povedati take cene.

Ce se godijo take stvari na trgu, potem mora vsak pregledati položaj. Ali nimajo voditelji jugoslovanških hmeljarjev nobenega vpliva več na svoje ljudi? Ali gledajo mirno na take mahinacije? Zakaj ne zadržujejo svojih ljudi od tako brezmišelnega norega ponujanja? Take trgovske metode v Nürnbergu in Zatecu so bile vendar sploh neznanne. Taka praksa vendar na ves hmeljski trg vpliva korumpirajoče. Pa se potem čudijo Jugoslovani, če se nemška in češka produkcija z vsemi silami upirajo preplavljanju svojih tržišč s takim blagom.

Zakaj srednjeevropski hmeljarski urad tega ne ustavi? Sedaj naj dokaže svojo upravičenost. Nima smisla prihajati na seje in govoriti lepe govore. Ukreniti kaj, da te mahinacije prenehajo — to bi bilo delo. Če Jugoslovani ne izpremenijo svoje taktike, potem je zgrešeno, če se nemški in češki hmeljarski voditelji z njimi še kdaj vsedejo za zeleno mizo; tisto nekaj statistike bo lahko vsak sam opravil.

V vseh hmelj proizvajajočih deželah Evrope leži še hmelj, nikdo pa ne rzmetava tako kot Jugoslavija. Ce se hočejo ti ljudje materialno popolnoma umičiti, jih ne more nikdo odvrniti od te neumnosti. Da pa pri tem trpe hmeljarji drugih dežel, ne gre. Umestno bi bilo, če bi nemški hmeljarji posvetili svoje posebno zanimanje nürnerskemu trgu. Dobro bi bilo, če bi eden vodilnih gospodov nemškega hmeljarskega društva ali kak vodilni uradni družstva stalno bival v Nürnbergu in na licu mesta pregledoval dogodke in dal nasvete.

Nemški hmeljarji naj bodo prepričani, da češkoslovaški hmeljarji iz vseh okolišev ne bodo prodajali s to katastrofalno taktiko. Nemški hmeljarji naj se ne boje češkoslovaških. Gledajo naj le, da dobe končno svoj pravičen zakon, da dobi njih plemeniti hmelj, pridelan s tolikimi napori, mesto, ki mu pripada.

S tem bo tudi konec mešanja hmelja, ki posebno sedaj cvete, kakor je to nedavno pisal svetnik Kürschner v »Nürnersberger Hopfen- und Brauereizeitung« ter tudi pošteno žigosal.

Živina

Dunajski goveji sejem. (Poročilo trdke Eduard Saborsky & Co, Dunaj) Prigenjenih je bilo 2431 glav živine, in sicer 1484 volov, 494 bikov in 453 krav. Iz Jugoslavije skupno 103. Cene voli: ekstremit 2.10—2.20, I. 1.70—2, II. 1.35—1.60, III 1.10—1.30. Krave: I. 1.15—1.50, II. 1.10—1.10, Bistaki 1.20—1.45. Tendence: ekstremit 5 gošev cene v ostalem posebno biki slabše kakovosti dobro držano.

Radio

Radio-krofi

»Koncep koncep, tvoja tašča je torej pravcat zvočnik?«

»S to razliko, da svoj zvočnik brez nadaljnega lačno odklopim, dočim tašča...«

»Kako pa ravnate s svojimi kokošmi, da vam tako ležejo jajca?«

»Dajem jim poslušati radio, ko govori o tržnih cenah jajec. Odkar se cene dvigajo, jih ležejo nič koliko...«

Prodajalec v trgovini se je spotil, ko je gospodu Založniku pol ure razlagal ustroj in delovanje radio aparata.

Gospod Založnik: »Saj razumem! Samo — kam se, zlomka, natakne plošča?«

Gospa Založnikova: »In potem, veste, če gremo zvečer zdoma, ne odklopimo našega aparata. Odkar plačujemo celo narčnino, pa res postaji ne darujemo ničesar!«

Radio-aparati na stojnicah. »Poslušam in poslušam, pa ne slišim nič. Saj ne funkcionira tale vaša reč!«

Kramar: »To je tako rekoč najnovejši izum: »Tihi narčnik« za stanovalce s sitnimi sosedi...«

Gospod Založnik (nosi domov napolnjen akumulator): »Zlomka je danes težek, prav gotovo so nabasali vanj več elektrike kot ponavadi...«

Skopuh: »Popolnoma razumem prednosti tega aparata na sedem žarnic. Ra. ume se pa, kajne, da se uporablja lahko ena sama, če hoče kdo štediti?«

Današnja deca. »Zakaj si udaril svojega brata?«

»Ker je rekel, da je njegov detektor boljši, kot moj superheterodyn!«

Med pisatelji. »Ne vem, kateremu svetniku se naj priporočim. Vse je zaman; vsako moje igro sprejme publika z gnilimi jajci.«

»Ves kaj, stvar je vendar preprosta: piši odslej samo igre za radio!«

To in ono o radiu

Nova postaja v Rimu. Iz Rima poročajo, da se letošnji jesen otvori tam velika oddajna postaja na kratke valove z energijo 50 KW. Po tej postaji nameravajo oddajati sporočila v italijanske kolonije in italijanski naseljenecem v Ameriki. Sploh opazamo pri evropskih državah, ki imajo kolonije, da si grade velike postaje na kratke valove. Prednjač jim Holandska s svojo 130 KW postajo v Huizeni.

Esperanto. Leta 1928 so v Tokiu poprodali 51.000 esperantskih učnih knjig za radijske tečaje. Letos je Tokio zopet začel z novimi tečaji za esperanto.

Zanimiva pravda. Priznana francoska umetnika M. Frantz in Liza Charny sta nekega večera posušala program lyonske oddajne postaje. Kar zaslizita napovedovalca: »Gospod Frantz in gđ. Charny pojeta nekaj odlomkov iz »Cida« in »Sigurda«. — In oglasi se — gramofonska plošča. Napovedovalec pa ni sporočil, da je to reprodukcija. Radi tega sta prizadeta umetnika vložila tožbo. Niti redno sodišče, niti poštni minister se ni smatral za kompetentnega soditi v tem sporu, zato je zadeva bila predložena državnemu svetu. — Francozke postaje so že večkrat imele opraviti s paragrafi, ker niso upoštevale avtorskih pravic.

REKORDNE REZULTATE

samo s TUNGSRAM Barijevimi REKORD CEVMI

Programi Radio-Ljubljana:

Torek, 12. febr.: 12.30 Reproducirana glasba. 13.30 Časovna napoved, reproducirana glasba — 13.30 Stanje vode in borzna poročila. — 17.30 Radio-orkester. 18.30 Antologija slovenske lirike, ravritelj Bratina. — 18.30 Zima in zimska turistika, predava Kunaver. — 19.30 Nemščina, poučuje g. dr. Piskernik. — 19.30 Kemija vsakdanjega življenja, predava prof. Pengov. 20. Veseli večer: Šalivne kuplete pojeta Bran'stejer in Župec. — Za predpust pripoveduje St. Velkavrh: Solčni floki, hrpa, studenec in svetovni mir. — Radio-orkester. — 22. Porčila in časovna napoved.

Sreda, 13. febr.: 12.30 Reproducirana glasba. 13.30 Časovna napoved, reproducirana glasba. — 13.30 Stanje vode in borzna poročila. — 17.30 Radio-orkester. 18.30 Pravljice, pripoveduje gđ. Vencajz. — 19.30 Srbohrvaščina, poučuje prof. Mazovec. — 19.30 Pomen antike za razvoj evropske kulture, predava g. dr. Bradač. — 20. Prenos opere — 22. Porčila in časovna napoved.

Četrtek, 14. febr.: 12.30 Reproducirana glasba. 13.30 Časovna napoved, reproducirana glasba. — 13.30 Stanje vode in borzna poročila. — 17.30 Radio-orkester. 18.30 Češčina, poučuje g. Novak. — 18.30 Bakterije v zemlji — prijateljice kmeta, predava inž. R. Lah. 19. Naše sosednje države, predava dr. V. Bohinjec. 19.30 Zgodovina Slovencev, predava gosp. profesor S. Kranjec. — 20. Francoski večer II. — izvaja Radio-orkester. — 22. Porčila in časovna napoved.

Petek, 15. febr.: 12.30 Reproducirana glasba. 13.30 Časovna napoved, reproducirana glasba. — 13.30 Stanje vode in borzna poročila. — 17.30 Radio-orkester. 18.30 Gosposlovska ura, predava gđ. C. Krekova. 19. Francosčina, poučuje dr. Lehen. — 19.30 Uvod v glasbeni svet, predava dr. Stane Vurnik. — 20. Slovenska balada v literaturi in glasbi. — Radio-orkester. — 22. Porčila in časovna napoved.

Sobota, 16. febr.: 12.30 Reproducirana glasba. 13.30 Časovna napoved, reproducirana glasba. — 13.30 Stanje vode in borzna poročila. — 17.30 Radio-orkester. 18.30 Delavska ura. — 19. Nemščina, poučuje g. dr. Piskernik. — 19.30 Psihologija in vzgoja, predava dr. Bartol. — 20. Mladinska snevolga: Slava domovini, poje ženski zbor drž. ženskega učiteljskega društva.

v Ljubljani. — Radio-orkester. — 22. Porčila in časovna napoved.

Nedelja, 17. febr.: 9.30 Prenos cerkvenih iz franč. cerkve. — 10.30 Električna in gospodarska predava inž. Ditrich. — 11. Radio-kvartet. — Časovna napoved. — 15. Značaj koruških Slovencev, njihove šege in običaji, predava vseučiliški prof. dr. Rožman. — 15.30 Reproducirana glasba. — 16. Planinski spomini, predava prof. Jank. Mlakar. — 16.30 Lahka glasba. — 20. Koncert zboru »Balajek-Kromeljci«. — Radio-orkester. — 22. Porčila.

Drugi programi:

Torek, 12. februarja.

Zagreb: 17.03 Popoldanski koncert. — 20.30 Kabaretni večer. — Praga: 12.30 Opoldanski koncert. — 13.30 O prodajanju. — 18.20 Program za deco. — 19.05 Vesele ljudske pesmi. — 20. Večerni koncert. — Stuttgart: 10.30 Plošča. — 16. Program za gospodinjice. — 18.45 O Kanta. — 20.15 Pustni večer. — Toulouse: 13.45 Koncert. — 14.15 Pejce. 22.30 Plesna glasba. — 23. Rusko petje in balajke. Bern: 12.50 Plesna glasba. — 17. Zdraviliški orkester. — 20. Operetni večer. — 22. Vesela glasba. — Katovice: 16. Program za deco. — 17.25 Iz poljske zgodovine. — 19.50 Prenos opere iz Poznanja. — Rim: 13. Trio. — 17.30 Petje in glasba. — 20.45 Opereta in plesna glasba. — Berlin: 17. Lahka glasba. — 19. O poročevalski službi. — 20. Pustna veselica. — Dunaj: 11. Kvartet. — 16. Popodanski koncert. — 17.40 Program za otroke. — 18. O pustnih običajih. — 20.05 Pustna zabava. — Nato jazz. — Milan: 11.15 Reproducirana glasba. — 12.30 Radio-kvartet. — 16.30 Kvintet. — 17.20 Deca poje. 20.30 Stara italijanska glasba. — 22. Koncert. — 23. Jazz. — Budapest: 12. Zvonjenje. — 17.10. Novole. 17.40 Simfonični orkester. — 20. Trobači iz kr. opere. — 21. Pustni večer. — Varšava: 16. O zrakoplovstvu. — 17.55. Koncert. — 18.10. Recitacije. — 19.50. Prenos opere.

Sport

NEDELJSKE DRŠALNE IN SKAKALNE TEKME V BOHINJU.

Ljubljana, 11. febr.

Včeraj je bil Bohinj ponovno zbirališče mnogih sportnikov. Ob Bohinjskem jezeru se je na drsališču sv. Janez izvršila lepo uspeša drsalna tekma, o kateri je podrobne rezultate prinesel že »Slovenski list«. Značaj tekem je bil propagandna, njihovo tehnično stran je izvedel drsalni odsek JZ-SS, tekmo samo pa je priredil SPD. Obvezni liki so bili razmeroma lahki z ozirom na povedni liki propagandni značaj tekme. Vsi deli tega v obveznih likih ni bilo posebne razlike, pač pa je gospa Kodrnka, znana jugoslovanška prvakinja v umetnem drsanju, a prostim drsanjem in njej od strani g. Schwab in tudi g. Avčin pokazala svojo odlično znanje na ledeni plošči. Tudi g. Košak je v prostem drsanju visoko nadkriljeval ostale tekmovalce svoje skupine.

Drsalnišče je zgradilo SPD ter ima to veliko prednost, ker bo na njem obstojal led, ko ga nikjer drugje več ne bo. Bohinj kot tak je s tem drsalniščem mnogo pridobil, ker se tako polagoma njegove zimske naprave spopolnjujejo in lahko nudijo tujcem vse ono, kar od zimskih letovišč zahtevajo.

NA ING. HANSENSOVI SKAKALNICI

Za duha in srce

Življenjepisi

V zadnjih letih je poplavila svetovni knjižni trg velika množina življenjepisov, ki so jako različni po svoji vrednosti. Obenem se je začelo tudi razpravljati o tem, kakšen bodi življenjepis, da je obenem vreden, obenem pa umetnina. V tem pogledu je napisal dobre stvari André Maurois, ki je nedavno objavil v založbi Au Sans Pareil, Paris zbirko svojih cambridgeskih predavanj o izgledih življenjepisov (Aspects de la biographie). Najzanimivejši je vsekakor odstavek, naslovljen »Življenjepis kot umetnina«. Ker v podrobnosti ne moremo slediti čitatelje, oziroma naše umetnike in kritike, opozarjamo nanj. Z isto temo se bavi tudi ocenjujoč Mauroisovo knjigo v »Nouvelle revue française« Ramon Fernandez.

André Maurois pa ni le izvrsten teoretik, ampak še boljši praktik. O tem priča poleg kopice manjših poskusov zlasti njegov monumentalni življenjepis Benjamin Disraeli, v katerem je uspešno pogodil vse bistvene točke svojih teoretičnih opazovanj in s Faterim je po vsem kulturnem svetu žel obilo priznanja.

Kot vzornega življenjepisca navaja Maurois Angleža Lyttona Stracheya, ker mu je njegovo delo največ služilo pri raziskovanju teoretičnih temeljev življenjepisja. Lytton Strachey si je pridobil v zadnjem času zveneče ime kot spretno opazovalec in opisovalec življenja znamenitih osebnosti. Mojsirski deli modernega življenjepisja sta njegova »Kraljica Viktorija« ter življenjepisni esej »Elizabeth in Essex«. V njegovem delu so izpolnjene doma vse zahteve, ki jih stavi pravilno pojmovanje umetnine na pisatelja.

Zdi se mi pa, da je način obelave življenjepisja ki ga je uvedel Merežkovskij v svetovno književnost, in ki sega že do robov legendarnosti, slovanskemu duhu mnogo prikladnejši, ker je pestrejši in globlji, obenem pa tudi bolj izčiščen in kristaliziran. »Leonardo da Vinci« je vse nekaj drugega kot »Kraljica Viktorija«; doba, ki označuje ozadje življenja, ki se v ospredju odigrava, je zgodovinsko manj v podrobnosti obdelana, vendar neprimerno nazorneje opisana kot bi to Lytton Strachey kdaj mogel storiti.

Nekajod med obema principoma življenjepisnega podajanja stoji Emil Ludwigg, sloviti nemški življenjepisec, čigar »Sin sloveka« je v bistvu popolnoma zgrožen. »Napoleon« pa je z natančnostjo in vestnostjo izvršeno delo, vendarle pa premalo »ustvarjeno«, da bi mogli govoriti tako o njem kakor o »Sinu slovekov« kot o visokih umetninah. Isto sodbo bi se dalo izreči o življenjepisnih delih Stephana Zweiga.

Pri tej priliki ne morem zamočati imena Ivana Pregelja. Že »Peter Pavel Glavare« je bilo vključ svoj skoz in skoz romantični vsebini delo, ki je jasno pričalo, da je Pregelj na najboljši poti, da postane originalen in vzoren življenjepisec. Njegov »Smonec«, življenjepis Simona Jenka (Dom in Svet, 1924) je prekosil vsako pričakovanje. Naša književnost se more po pravici ponasati s tem delom, ki ga moremo prištevati k največjim umetninam te vrste v vsej svetovni književnosti.

S. S.

Francis Jammes

Mladokatoliško gibanje v Franciji, ki se zbira okrog lista »Revue des Jeunes«, ima svoje umetniško najpomembnejše zaslovljenice v Jammesu, Baumannu Mauriacu. Med temi je Jammes nekaj čisto posebnega. Njegov svet je svet čudovito umirjene in čisto skromne lepote.

Ze prva njegova pesniška zbirka »De l'Angelus de l'Aube à l'Angelus du Soir«, ki obsega produkte iz let 1838 do 1897, kaže to njegovo posebnost. Pravi: »Moj Bog, poklical si me med ljudi. Tu sem. Trpim in ljubim. Govoril sem z glasom, ki si mi ga dal. Pisal sem z besedami, katere si dal moji materi in mojemu očetu... Odel bom, kamor in kadar ti hočeš. Angel Gospodov zvonil.«

Jammes nima s Parizom nobenih zvez, ne dobrih, ne slabih. Njegova umetnost ni modernostestsko literarno usmerjena, je plod katoliške zemlje in klime te dežele. Zato je treba presoditi s primerneža stališča in pravilnim merilom.

Kako pojmuje J. vlogo in nalogo umetnosti? Pisanje in umetniško ustvarjanje je zanj takorekoc religiozna funkcija, molitev, služba božja. On de uje (več ali manj zavestno) kot pevec in starem smislu, kot voditelj in učitelj občine, ljudstva. Po tonu, predmetih in čustvu je njegova beseda in pezem podeželska, konservativna, patriarhalna in diha čistega,

mirnega, nazornega, katoliškega duha, približno morda tip benediktinske katoliške pobožnosti. Jammes živi v pokrajini, manjka mu bojevitih heroičnosti, tudi sistematične filozofije in kulturne politike. V svojem bistvu in duhu je lirski, idiličen, njegova pobožnost je sama po sebi umljiva, v jedru in dejanju enostavna in neobtežena kakor preprosta prroda njegovega domačega kraja.

Neizčrpan »nov njegovih knjig so dan in noč, letni časi, življenje podčina in družine, delo v poklicih, dogodki cerkvenega leta. Ves svet in vse življenje sta le izraz in simbol religiozne svete; prirodni in božji svet sta čudovito enotno uglasena drug na drugega in medseboj prepletana, istiniti in vidni svet je le zrcalo božjega bivanja. Njegov zadnji »Roman rožnega venca« je knjiga, ki je v obliki, barvi in čustvu prepojena s čarom svetniških podob srednjega veka. In nič čudnega ni, če nam penik prikaže skromne in čiste, priproste in ljudske kose življenja, če slika dejanje in nehanje prirodnega in bosu danega sloveka, kmeta, lovca, ribiča, vrtnarja, učitelja, podeželskega duhovnika gospodinjio in mater. V tem svetu se Jammes razživljuje z vso ljubeznijo, prav tako kot zna mojsirsko prijeti prirodno, rastlino, žival, mrtvev kamen. Zvesto pripoveduje o usodi teh pojavov. Njegov »Roman o začih« pa je poln prvotne franciškanske lepote in vrednote. Po tej ljubezni do prirode in enostavnih predmetov je soroden tudi antični hokoliki. Ni slučajno, če je dal eni svoji pesniški zbirki naslov »Les Géorgiques chrétiennes«. A Jammes se je življal tudi v zgodovinko preteklosti in eksotičnosti; to v vrsto njegovih spisov spada njegov lirični roman »Almaide« ter »Povest Klare Ellebêche«.

Jammes ni niti dramatik niti epik v točnem in pravem pomenu besede. In je ostane vedno lirčni idilski, ki slika svoje podobe, scene in življenjske kose mirno in čisto, kot bi jih hotel uvesti na goblene. Na ta svoj način nam je prikazal življenje nekaterih deklet, kojih slike so po psihološki in pesniški finesi in lepi v zornice in neuničljive; organsično so zrastle iz umetnikove duše.

Kdor bi pri Jammesu iskal sodobnih problemov in programov, ki bi bili konkretni in v zvezi z zahtevami naše dobe, bo razočaran. Moč njegove umetnosti je drugje: v neposrednosti in iskrenosti njegove čudovite ubranosti in utopjenosti.

OTROCI SOLNCA, spisal Ivan Pregelj. Ljudske knjižnice 27 zvezek. — To je najljubeznivejša povest mojstra naših modernih pisateljev, povest globoke in srcezežljive ljubezni, temelj in bolnih strasti na eni, solničnoste nežnosti na drugi strani. Vzrasla iz naše zemlje, nam ta povest odkriva višine in brezdana slovenske duše. Broš. 24, vez. 32 Din.

Dobi se v »Jugoslovanski knjigarni« v Ljubljani.

Ossendovskega »Sužnji solnca«

O Poljaku Ossendovskem lahko zaključimo svojo sodbo. Ti popisi nimajo ne za geografa ne za zgodovinarja nobene znanstvene vrednosti, rač pa jih je treba šteti k najboljšim delom eksotičnega pripovedništva in intuicije v dušo in usodo človeka ter narodov. Kajti v resnici so dokaz, da se zna O čudovito in nenavadno živjeti v duhu primitivnih. To potrjuje tudi njegova najnovejša knjiga, ki obsega 467 strani ter nosi po naslov »Moja znanstvena ekspedicija v zadnjo Afriko«. Knjiga prinaša očarujote slike iz nepoznanega, čudnega in neprijetnega sveta. Ossendovskij vidi povsod demone, zveze in zapletljaje, ki jih navaden smrtnik niti ne slutí, in ki jih vidi le oko občudljivega pesnika.

A knjiga ima tudi občečloveško pomembno vsebino, kaže nam silo in uničujoči dih eksotičnega sveta. Profi tej moči se ni mogoče toriti, človek mora v tem svetu moralno in fizično propasti. Sužnji solnca so vsi: domačini, kojih klaverna usoda je določena od vekomaj po nevdržni k'imi, a prav tako Evropejci, ki pridejo v ta pogubni krog.

Osnovna misel knjige, ki znači resno politično smernico, je, da je evropska kolonizacija v Afriki nujna in upravičena; njena naloga je, da zrahlja okove in vezi klime ter omogoči na tem zemeljskem pasu človeka dostojno življenje. Umetniško doživljanje in gledanje Ossendovskega je čisto slovansko.

Slovanske revije

Nova Evropa (11. februarja 1929) postaja čedalje bolj politično-publicistična revija. Med drugim prinaša članek »O slobodi«, o »Novem stanju ter o naše politične spomine g. Semiza pred dvajsetimi leti« (Pred zoru velikih danov), spomine na »Jugoslovanske omladino v Pragi« in pregled.

Rusija i slavjanstvo. Pod tem imenom je prišel izdajati v Parizu K. Zajcev s sodečovanjem P. Siruveja velik tednik, katerega naloga je politično in kulturno slovansko zblizanje. Uvodni članki ugotavljajo, da ni več stare Rusije, ne predvojnega panslavizma, ki je mislil, da se utegnejo zediniti »slovanski potoki« v ruskem morju. Zato pa občuti »slovansko in vsa Evropa odločno slovanske Rusije. List seveda pobija komunistem in tudi ni naklonjen ukrajinskemu separatizmu. Jugoslaviji pripisuje pri bodočem zblizanju vodilni pomen, ker združuje na svojem ozemlju zahodne in vzhodne slovanske kulturne struje. Zaljubljen so do zdaj pripisveli ki Slovenceh prav neznaní. Kaj pomeni na primer brzobjavna vest o govoru dr. Koroseca pred drvarji, ki baje tvorijo glavno množino njegovih volilcev? Upamo, da se list v tem oziru izboljša. Obiljubuje med drugim stalne prevode iz slovanske literature. I to bi bilo zaželjno delo. Med sotrudniki so Bunin, Balmont, Osendovski in drugi znani pisatelji. Zanimivi so podatki iz Sovjetske Rusije, čeprav so močno poarvarani. — Naročnina znaša 25 Din za tri mesece in se pošilja na naslov: La Russie et le monde slave, 12, rue Royer-Collard, Paris V.

Slovanske Pchliady. Zadnja dvojna številka lanskega XLIV. letnika glasila Slovaške matice v Turčanem Sv. Martinu prinaša izvorno slovaško počezjo in prozo ter posamezne moderne slovaške plastike. Zanimive so ljudske fantastične balade in zgodovinski članek K. Golanja o vstaji leta 1848-49.

Slovanski prelet. Zaključena, 10. številka XX. letnika tega najstarejšega slovanskega glasilnika (Pragi) razpravlja pred vsem o Poljski. E. Janušek objavlja članek o poljskem prevratu leta 1918, K. Gorskij podaja pregled poljske književnosti v l. 1927. Beležimo še G. Radčenkov pregled političnih struj med rusko emigracijo.

Slavjanski glas. Tromesečnik sofijskega slovanskega društva prinaša v zadnji številki XXII. letnika (1928) spominke čanke P. Bogajevskega in M. Madžarova o berlinskem kongresu. Hr. Vakarlski primerja bolgarske in poljske ljudske pesmi, ki imajo dosti sličnega V. Dvornikovič piše o kulturni osamljenosti Slovanov v Evropi.

Franevaški Vijesnik. Bosanski redovniki Sv. Franciška izdajajo v Visokem revijo, ki obogatuje našo verkofozofično in bogoslovno ter apologetično literaturo. V feruarski številki F. V. nahajamo zanimive članke, med drugim o odnošajih Dubrovnik-a z Visoko porto v Carigradu. Cena Franevaškega Vijesnika je 60 Din na leto.

100 letnica smrti Aleksandra Sergejeviča Gribojedova je bil 11. t. m. Tega dne l. 1820 je bil namreč Gribojedov v Teheranu kot poslanik Rusije od perzijske družali ubit. Gribojedov, ki je bil rojen l. 1795 v Moskvi, slavil med ruski klasiiki po svoji komediji »Gore od umac« (Gorje vsled razuma). Ta igraokaz bita z žgočim humorjem visoko rusko družto v epigramatično izostrenih verzih, ki so postali brezsmolne kritičice in se more meriti z njo samo še Gogoljev »Revizor«. Dr. Prijatelj pravi v svoji znani knjigi o »Predhodnikih ruskega realizma«, o njem, da je v svojo komedijo zadal smrt francoskemu lažnikastizmu med Rusi. Skoro polovica teksta je začla v prevzore.

Petdesetletnica L. Karavelova. Petdeseto obletnico smrti znanega bolgarskega redoljuba in pisatelja Ljubena Karavelova so svečano obhajli dne 4. t. m. po vsi Bolgariji. V Sofiji je sledila »dušični« stolnici sv. Aleksandra dopoldanska recitacija odlomkov iz njegovih del v Svobodnem teatru. V »Slovu« izvaja prof. Dr. Šimanov, da je Bolgarija zdaj že prestala povojno duševno bolezen: golenje »čiste umetnosti«, ki je začela »pliki realizem« Karavelova ter drugih starejših pisateljev. Novo poljoneje se vedno bolj zaveda, da se mora okleniti ljudstva in domovine, če si želi priboriti svoje mesto v mednarodni literaturi. Zato je oživelo zanimanje za klasike. S'j brez Vezova in Karavelova sploh ne bi bila mogoča sedanja bolgarska nova književnost.

Prosjava prof. Studinskega. Dne 4. t. m. je proslavilo Ilovcke ukrajine »Naukovo tovarištvo imena Ševčenko« 60 letnico svojega dolgoletnega predjednika prof. Kirila Studinskega. Slavnostni govorniki so poročali o znanstvenem delovanju prof. Studinskega, ki je spisal več razprav iz zgodovine ukrajinske književnosti XVI. stoletja in iz zgodovine gališkega preporoda. Povdarjali so tudi njegove velike zasluge za obnavljanje knjižnice in založbe Naukovega tovarištva, ki sta tekem vojne veliko prestala. Razen galiških Ukrajincev so bili

navzoči pri proslavi tudi odposlanci znanstvenih zavodov v Sovjetski Ukrajini ter poljski znanstveniki.

Narodna Enciklopedija srpsko-hrvatsko-slovenačka je izšla v 95a zvezku in obsega sestavko od Vočarstva do Zahumska opariha.

Veliki slova dolajlatiških Srbov (Slovník dolnoserbské rče a jeje narčevov), ki ga je sestavil profesor Arnošt Mukka celih 35 let, je dovršen. Slovar ima 2265 strani z 22.650 besedami.

Francoski knjižni trg. Več francoskih založnikov sporoča, da je število čitateljev po vojni v veliki meri naraslo. In tudi kupcev knjig je več kot pred vojno. To velja posebno za dela leposlovja, a tudi resno in znanstveno slovostvo se mnogo kupuje. Pripomniti je treba, da so Francozi v knjigotržičkih stvarih bolj spretni kot Nemci. Novih publikacij izide v Franciji manj, zato človek laže pregleda slovostvo. Tudi knjižna oprema je slabša in manj skrbna, zato pa knjige razmeroma malo stanejo. Vsekakor je dobro znamenje, če v Franciji tudi resna dela dosežejo v najkrajšem času velike naklade.

DROBIŽ

V Zagrebu se te dni tvori novo državno gledališče v adaptirani zgradbi bivšega Helioskina v Frankopovski ulici 10. — V Hrvatskem Glasbenem zavodu nastopi 19. t. m. ruska pevka Taisija Skifnileva. — Korespondenca med Strossmayerjem in Račkim, ki je izšla v novi šiševi delbi, se naroča pri Jugoslovanski akademiji, Zagreb, Zrinski trg 11. Cena 150 Din. — V salonu Šiva v Zagrebu je razstavl svoje slike Ante Kuman, ki ga kritika izredno hvali.

Rokopis Strossmayerje ih predavanj o Hrvatih, ki jih je veliki vladika imel v Parizu, se hrani, kakor se je slučajno izvedelo, v arhivu tamošnjega »Gospodarskega društva«.

Nek Gainsboroughov portret, ki predstavlja generala W. Trappera so v Ameriki kupili za 180.000 dolarjev.

IZPOD GOLICE, spisal Slavko Savinšek. Ljudske knjižnice 29. zvezek. — Eden naših najbolj naderjenih mladih, ki so je vglobil v srce slovanskega kmetijskega naroda, nam v tem z vso drhtečo napetostjo prave ljudske povesti napisanem romanu slika krvave boje tihotapev z oblastmi, odigravajoče se pod Golico, ki vzgaja naš nazunaj trpki in grčasti nasnotraj pa tako mehki rod. Broš. 30, vez. 42 Din.

Dobi se v »Jugoslovanski knjigarni« v Ljubljani.

Glasba

»Cerkveni Glasbenik«

Januarska in februarska številka je izšla. Uvodoma končuje g. svetnik Premrli razpravljanje o »Cerkvenem ljudskem petju v ljubljanski škofiji«. Podaja praktične nasvete, kako oživeti lepi stari običaj. — M. Tomc razpravlja o tem, »kakšna naj bo cerkvena ljudska pesem«, Adolf Gröbming nadaljuje razpravljanje »Nekaj poglavij iz filozofije in fonetike«. (Barva in moč glasu, Resonanca), ki naj bi se na vsak način ponatisnilo v knjigo, ki jo nujno rabimo. Srečko Koporec podaja nekaj glasbenih podatkov v teški prestolnici Pragi. Slika Prago kot srce glasbene Evrope, kot internacionalno ognjišče glasbe in popisuje uredbno in delo češkega državnega konservatorija, ki vzgaja golence v realni polifoniji in poučuje samo v okvirju kompozicije 13 glasbenih predmetov in ima kompozitni, dirigentski, instrumentalni, dramski, operni in orgelski oddelek. — Deutsches Musik-Akademie (F. Finke), Narodno djavdlo (O. Ostrčil), Češka filharmonija (V. Talich), Društvo za sodobno glasbo, Društvo za duhovno glasbo so glavni motorji češkega glasbenega življenja. Članek je zelo informativen. — V. Steska poroča iz arhivov o »Javni glasbeni šoli v Ljubljani od l. 1816 do l. 1875. Tako, dat Tega nam je treba! Dočim je zgodovina slikarstva, literature itd. že malone vsa raziskana, smo tu, v zgodovini glasbe pri Slovencih še zelo malo poučeni. Razum drugih manjših, a zanimivih sestavkov in pregleda imamo Glasbeno prilogo, ki vsebuje Premrlovo enoglasno z orglami Mariji, eno najnovejših del skladatelja, zelo silno v konceptu, dalje dve Tomčevi enoglasni Marijini (veliko kromatične), dr. Dolinarjev ženski zbor Mariji Pomagaj in J. Klemenčiča dva odpeva pri litanijah M. B.

Kanelski punt. Zgodovinska povest. Spisal dr. Ožbolt Blaunig. Izdalo Politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroskem v Celovcu. Samozaložba, Celovec 1928. Tiskala Lidova knhniškarna na Dunaju. Cena broš. 28 Din s poštnino.

Sir Arthur Conan Doyle:

Izgubljeni svet

(The lost world.)

Roman.

Iz najinega skrivališča sva lahko gledala vzdolž z zelenim listjem obokanega temačnega hodnika, ki so ga tvorila debela in veje. Res je prihajala po njem skupina opičjih ljudi. Korakali so drug za drugim na krivljastih nogah in z zgrbljenim hrbtom, spuščali v presledkih roke na tla in obratili glave na levo pa na desno. Skl'učeni so izgledali ponekod manjši kakor v resnici, vendar sem ugotovil, da so vsaj pet čevljev visoki, da imajo dolge roke in orjaška prsa. Marsikateri od njih je bil obočen z gorjačo, in oddaleč so izgledale kakor jako kocinaste, spaçene človeške posave. Samo trenutek sva jih jasno videla. Potem so se izgubili sredi grmovja.

— Se ni čas, — je rekel lord John, ki je bil pripravil puško za strel. — Najboljše bo tu mirno os'ati in ležati, dokler ne nehajo iskati. Potem se lahko poizkusiva približati njih gradišču in z boljšim uspehom izvršiti napad. Se kako urico počakajva in potem — hajdiva!

Da izrabiva čas, sva odprla škaflo s konzervo in nemočena pozajrkovala. Lord Roxton ni jedel od jutra ničesar razen malo sadja in se je zdaj lotil mesa kakor nesitradan človek. Naposled sva odrinila z žepi napolnjenimi z naboji in s puško v vsaki roki, da poizkusiva oteiti najina tovariša. Poprej sva še skrbno zabeležila najino skrivališče sredi grmovja in ugotovila njegovo lego napram Fortu Challengerju za slučaj, da bi ga v sili zopet vedno lahko našla. Pričela sva potem tihno plaziti po grmovju, dokler nisva do-

spela na rob planote ob našem s'arem taborišču. Tukaj sva se ustavila in lord John mi je na hitro povedal svoj načrt.

— Dokler sva med tem gostim drevjem, so ti prašiči na boljšem kakor midva, — je rekel. — Lahko naju vidijo, dočim jih midva ne moreva videti. A na odprtem kraju bo stvar drugačna. Tam lahko hitreje tečeva kakor opice. Zato se morava po možnosti držati odprtega kraja. Ob robu planote raste manj visokih dreves kakor v notranjosti. S tem je torej označena smer, kako morava iti. Hajdiva portalo naprej, dobro pazite in pripravite puško! Pred vsem se ne smete dati ujeti, dokler imate vsaj en naboj — to je moj zadnji nasvet, mladenič moj!

Ko sva dospela na rob planote, sem pogledal navzdol in videl našega dobrega starega črnega žamboča: sedel je spodaj na kamnu in kadil. Kaj bi vse dal, da bi ga lahko pozdravil in mu povedal, kaj se se je z nami zgodilo; a to bi bilo prenevarno, ker bi naju lahko slišali. Gozdovi so morali biti polni opie; zopet in zopet se je razlegalo njih čudno suho šklepetanje. Zato sva se vsakokrat potuhnila v najbližjem grmovju in tam ostala nepremično, dokler se niso glasovi zopet izgubili. Zato sva le počasi prišla naprej in je moralo miniti vsaj dve uri, preden sem opazil po lord Johnovem opreznem gibanju, da sva že blizu kraja, kamor sva bila namenjena. Pokimal mi je, naj se'anem mirno in ležim, sam pa je splezal naprej. Ko se je minuto pozneje povrnil, mu je drgetal ves obraz od razburjenja.

— Naprej! — je rekel. — Hitro naprej! Bog daj, da ne bi prišla prepoznal!

Zivel so mi drhteli kakor šiba na vodi, ko sem splezal naprej, se stegnil poleg njega in skozi grmovje pogledal na poljano, ki je ležala pred nama.

To je bila slika, na katero ne pozabim nikoli do

svojega smrtnega dneva, tako pošastna in nemogoča, da res ne vem, kako bi jo naj vam predočil, oziroma kako bi naj bil sam v s'anu temu verjeti nekoliko let pozneje, če mi bo kdaj sojeno, da bi se zopet zleknil v naslanjaču v Savage-clubu pa gledal skozi okno neoma'no, umazano Temzino nabrežje. Prepričan sem, da bi se mi vse takrat zdelo kakor ponočna teška mora ali umobolni privid v groznici. Vendar vse hočem popisati, dokler še imam dogodke v svežem spominu in vsekakor bo vedel vsaj en človek, ki je poleg mene ležal v mokri travi, da nisem lagal.

Pred nama je ležala velika odprta jasa — merila je več sto yardov širine — pravi zeleni travnik, samo ob robu planote porastel z nevisoko praprotoj. Okoli te poljane so rasla v polkrogu drevesa in v njih vejevju so bile druga nad drugo pritrjene čudne, z listjem pokrite kolibe. Še najboljše zadenete, če si mislite vranje gnezdišče, kjer je vsako gnezdo kakor hišica. Vrata teh kolib in vse veje naokrog so bile natlačeno polne opie, ki so se mi zdele po velikosti za samice in mladiče vsega plemena. Tvorile so ozadje slike in z živahnim zanimanjem zasledovale isti prizor, ob katerem sva v začudenju obstrmela tudi midva.

Sredi poljane, ob robu planote je bila zbrana večstotinska množica kosmatih, rdečelasih nesivorov, izmed katerih so bili nekateri pravi orjaki. In res mo je prevzela groza, ko sem gledal to družbo. Vsi so se držali svojega reda, ker so stali v vrsti in nobeden ni stopil iz vrste. Pred to črto je stala peščica Indijancev, malih, dobrorejenih rdečkastih ljudi, katerih polt je lesketala v živi solnični luči kakor polirani bron. Poleg njih je stal tudi visok in suh beli človek s povešeno glavo in zvezanimi rokami, prava slika obupa in groze. Ni bilo nobenega dvoma — to je bila oglata poslava profesorja Summerleeja.

Ljudska knjižnica iz založništva Jugoslovanske knjigarnice v Ljubljani: 24. zvezek: A. MARY, HANKA. Ljudsko-srbska povest. Din 22, vez. Din 30. — 25. zvezek: Haggard, HCl IN CESARIJA MONTEZUMA. Din 32, vez. Din 42. — 26. zvezek: Lorenzin, STORŽEK IN Njegov BURKASLOV ŽIVLJENJE. Din 14, vez. Din 22. — 27. zvezek: Pregelj IN OTROCI SOLNCA. Din 24, vez. Din 32. — 28. zvezek: Haggard, KLEOPATRA. Din 28, vez. Din 40.

Službo dobe

Gospodična
za pisarno, se sprejme za takoj. Nekaj kavčije željeno. — Ponudbe pod »Pisarna«.

Pekovskega vajenca
postenih staršev, rabim takoj. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1340.

Kuharico
iskam za takojšnji nastop, zdravo, 35 do 45 let staro, poleg sobarice, ki je že v hiši. — Ponudbe poslati na: Franja Jakil, Karlovac.

Korespondente (-inje)
z znanjem stenografije, slovenskega, srbo-hrvatskega in nemškega jezika, z daljšo prakso, išče industrijsko podjetje v Ljubljani. — Ponudbe pod »Korespondent« št. 1352 na upravo »Slovenca«.

Mesarskega vajenca
postenih staršev rabim. — Naslov dobite v oglasnem oddelku »Slov.« pod 1215.

Deklico
sroto, staro 14 let, zdravo in pošteno vzgojeno, vzajem takoj. Eventuelno bi se učila pozneje v trgovini. Vsa oskrba v hiši! — Ponudbe na Trgovski gremij v Slovenjgradcu pod »Hvala« 1929 II. 1166

Služkinja
pridna in snažna, z dobrimi spricvali, starost do 30 let, se sprejme. Znanje mora kuhati in opravljati vse kuhinjsko delo. — Družina 6 oseb. Sobe pospravljajo postrežnica. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1315.

Trgovski pomočnik
vojaštine prost, več knjigovodstva in strojepisja, se sprejme. — Ponudbe pod značko »Stalna služba« št. 1236 na upravo Slovenca.

Službe iščejo

14 leten fant
kmačkih staršev, priden in ubogljiv, s 6 razr. lj. šolo, išče mesta učenca v trgovini mešan. blaga. Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 1322.

Gospodična
vajena vseh pisarniških del, znajoča slovenščino, nemščino in francoščino, išče primerne službe, najraje v Ljubljani. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 1361.

Prodajalka
z dežele, vajena trgovine z meš. blagom in železnino, želi premeniti službo s 1. marcem, tudi poprej. — Cenj. ponudbe naj se pošljejo na oglas. odd. Slovenca pod št. 1225. Prodajalka z dežele 1225.

Čevljarški pomočnik
išče dela. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod Marljiv 1306, Prekmurje.

Radio

Ultradyne
osemcevni radio aparat, se prodaja. — Župni urad Dubrava pri Gradcu, Hrv.

Stanovanja

Prazno sobo
s poseb. vvhodom, iščem; po možnosti v sredini mesta. — Ponudbe do sobote 16. febr. na upravo »Slovenca« pod »Soba«.

Tri gospodične
se sprejmejo na stanovanje event tudi na hrano. — Naslov: Helena Tomc, Stari trg 24, pritl., Ljublj.

»eblovana soba
lepa, s posebnim vvhodom — se odda solidnemu gospodu. — Poizve se: Ahačjeva cesta 9/L.

Prodamo

Polkrita kočija
lahka, se prodaja. Ima štiri gumi in štiri železna kolesa. — Cegnarjeva ul. 4.

Drva za kurjavo
(odpadki od žage) v vsaki množini se dobe pri Ivan Šlika, parna žaga in parnična tovarna, Ljubljana, Metelkova ulica 4.

Dvodružinsko hišo
novo, z vrtom, v Sto. cah pri Ljubljani, prodaja Franc Jerko, Črnuče, pošta Ježica.

Šveže na line šar, norveško ribje ošje
z lekarnarja dr. G. Piccolija v Ljubljani se prodaja v bližini, slabotni mosebom

Oves in koruzo
kupite na cene v vrhku A. VOLJK, LJUBLJANA Resljeva cesta 24.

Puhasto perje
kg 38 Din. razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg izkoristite priliko, dokler zaloga traja Imam tudi beli puh kg 300 Din L. Brozovič, kem čistona perja, Zagreb, Blica 82

Objava.

Z odlokom upravnega odbora samostojne monopolne uprave M. br. 595 z dne 10. januarja 1929, katerega je odobrili tudi gospod finančni minister pod br. 11 z dne 24. januarja 1929, bo prodajala uprava državnih monopolov interesentom **saharina**, ki se nahaja v skladišču monopolnega stovarišča petroleja v Belgradu, pod sledečimi pogoji:

1. Prodajna cena: 1 kg saharina, ki ima 550 sladkornih stopinj po Din 1910 —, 440 " " " " 1532 —, 380 " " " " 1154 —, 220 " " " " 776 —, 110 " " " " 398 —.
2. Najmanjša količina, ki se more naročiti, je 10 kg.
3. Detajlna prodajna cena konsumentom bo po (5) pet dinarjev za kilogram in sladkorno stopinjo v smislu rešenja gospoda fin. ministra br. 7590 od 17. marca 1923.
4. Da se kupljeni saharin pred izročitvijo v prodajo konsumentom predela in zavije v pakete v teži po 5, 10, 25, 50, 100, 250 in 500 gramov neto-teže in mora vsaka škatlja ali paket imeti etiketo trdike s točnim označenjem: neto teže, sladkorne stopinje, odgovarjajoče količine sladkorja in cene, ki ne sme biti večja kot (5) pet dinarjev za eno sladkorno stopinjo. Vrhutega morajo biti škatlje ali paketi žigosani z vlažnim žigom uprave državnih monopolov oziroma pristojnega oblastnega monopolnega inšpektorata, potrjeni s podpisom enega člana komisije ter prodajalca in oviti s trakom za cigaretni papir brez vrednosti posebej in skupaj.
5. Da vse delo ob predelavi, prepakovanju, žigosanju in bandaliranju izvršuje komisija, ki sestoji iz enega kemika, enega uradnika monopolne uprave oziroma pristojnega monopolnega inšpektorata in enega organa finančne kontrole onega kraja, kjer se vrši to poslovanje.

Podrobna pojasnila se morejo dobiti v odseku za sol, petrolej in saharin Uprave drž. monopolov. O tem se obveščajo interesenti.

Iz pisarne uprave drž. monopolov, oddelek prodaje, M. Pr. br. 3591 z dne 26. januarja 1929.

Patent divani

v modernih vzorcih pliša, otomane od 550—850 Din priznane najsolidnejše kupite pri Rudolfu Sever, tapetništvo, Marijin trg 2.

Kupimo

Čajnega mas'a
prvovrstnega, rabim veliko množino. Samo fino blago ponuditi na upravo pod »Čajno maslo«.

Kupim lokomobilo
75 KS na o'jenj, 2 pol-o-jarmenika in transmisije. — Ponudbe na Branko Haidin, Severin ob Kulpi.

Orehe

čista jaderca, luščene — kupujem v vsaki množini po najboljši dnevni ceni interesente, ki jih imajo naprodaj, naj pošljejo takoj vzorce in namembno ceno na trdko Z. Cvilak, Slov. Bistrica (Slovenija).

Vsakovrstno

Zlato kupi'e
po naivših cenah. CERNE. juvelir Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Vnajem

Trgovino
z manufakturo, dobro vpeljano, vzajem v našem mestu ali kakem večjem kraju na deželi v Sloveniji. Eventuelno tudi kupim. Vinko Kurzveil, Postojna, Italija.

Ženitbe

Mladenič
trgovec - obrtnik in posestnik, želi znanja z gospodično njemu slično, zaradi ženitve. Samo resne ponudbe na upravo »Slov.« pod »Mladenič«.

Denar

Kompanjon
s kapitalom 80.000 Din - se išče za dobro vpeljano kavarniško-restavracijsko podjetje v Splitu, Dalmacija. Biti mora strokovnjak in zrednega vedenja. Ako bi hotel prevzeti celo podjetje, bi bil potreben dvojni kapital. Resni reflektantje naj se obrnejo na J. Markota, sekretarja Zadruga gostilničarjev in kavarinarjev v Splitu.

Glasba

Klavirji
Tovarna in zaloga klavirjev prvovrstnih instrumentov raznih vrst, kakor tudi lastnih izdelkov. Poseben oddelek za popravila. Učelaševanje in pravila za Glasbeno Matiko, Konservatorij in druge institucije izgovarjati mora vrhku. Gre tudi na deželo, Točna postrežba in smerno ceno tudi na otroke. Iskalovalec klavirjev R. Werhnik, Ljubljana, Gregorčičeva ulica 5, I. nadst.

Pouk

Metoda Eerlitz
Pouk francoščine, angleščine, italijanščine, nemščine itd. po profesorjih dotičnih dežel. Vsak profesor poučuje edino v svoji materinščini. - Prijave samo: Kralja Petra trg 8 L, Ljubljana.

Razno

Specijalno vino
Prokupac, Blatina, korčulanski »Grk«, se toči v vinski kleti Sv. Petra cesta št. 43.

ki krepki in zdravi želodec

Davi je v Gabrovki št. 17 po razočaranja in truda polnem življenju v 82. letu starosti bogujvano in mirno za vedno zatisnil svoje trudne oči, gospod

Josip Perko

višji železniški uradnik v pokoju.

Pokopan bo v sredo dne 13. februarja 1929 v domači zemlji na farnem pokopališču v Zagradcu na Dolenjskem. — Življenju blagega pokojnika svetel spomin, duši pa večni mir in pokoj!

Ljubljana - Z: gradec, 11. febr. 1929.

Jesipina Perko, soproga. Ing. Nace Perko, nečak — in vsi ostali sorodniki.

Direkcija drž. rudnika Velenje razpisuje na dan 25. februarja 1929 ob 11 dopoldne nabavo **motorne brizgalne** Pogoj se dobe pri podpisani. Iz pisarne Direkcije drž. rudnika Velenje, broj 1238 TL.

V Gospodu je zaspala včeraj dne 11. februarja sestra in gospa

Ivana Škofic

Pogreb se bo vršil danes ob 11 dopoldne iz hiralnice sv. Jožefa. — Bila je dobra kuharica in zato bo ostala pri vseh gospodinjah v trajnem spominu.

Žalujoči ostali.

OBJAVA!

Uprava državnih monopolov bo izdajala na podlagi odloka upravnega odbora samostojne monopolne uprave pod M. br. 1917 z dne 24. januarja t. l., kjer je odobrili tudi gospod finančni minister pod br. 24 z dne 28. januarja t. l., industrijskim podjetjem dovoljenja za nakup destilatov nafte, katrana, kamečega olja in parafinskega skriljeveca, katerih specifična teža pri 15° C znaša do 0,795, za katero se ne bo pobirala monopolna taksa, ako se potrebujejo za industrijske namene za predelavanje s tem, da se ti destilati predhodno denaturirajo s 5% smole ali terpentina in da se porabljajo pod kontrolo organa finančne kontrole, ki bo obveščal oddelek za prodajo.

Pravico za prodajo tega destilata imajo samo domače rafinerije nafte.

Denaturiranje se mora vršiti s strani organa finančne kontrole v rafineriji s tem, da se vzame poskušnja od vsake denaturirane količine težkega bencina (Spirit white) zapečati in na isti naznači: kolika množina je denaturirana, kateri dan in na podlagi katerega odobrenja uprave državnih monopolov. Te poskušnje bo organ finančne kontrole pri rafineriji obdržal pri sebi do prihoda kemika iz uprave državnih monopolov, ki jih bo po izvršenem pregledu in potem, ko je ugotovil, da se je v vsem pravilno postopalo, uničil, v nasprotnem slučaju pa obvestil upravo radi potrebnega zakonitega postopanja.

Denaturiranje in prodaja petroleja, cigar specifična teža je pri 15° C večja od 0,795, se mora smatrati za protizakonito in kaznovati po zakonu. Stroške denaturiranja morata nositi prodajalec in kupec.

Podjetja, ki žele nabaviti ta destilat, se morajo za vsako množino, ki se ima naenkrat denaturirati in odpeljati iz rafinerije, obrniti na upravo državnih monopolov — oddelek za prodajo — s prošnjo, kolekovano s 25 Din v takšnih znamkah, iz katere se mora razvideti: 1. potrdilo o plačanem davku za tekoče tromesečje in 2. potrdilo pristojne industrijske zbornice, da je podjetje protokolirano in da je v prošnji označena množina destilata resnično potrebna dotičnemu podjetju.

Iz PISARNE UPRAVE DRŽAVNIH MONOPOLOV M Pr. br. 3985.

Tovarna za izdelovanje likerjev, dezertnih vin in sirupov

JAKOB PERHAVEC

Na drobno **MAR BOR** Na debelo
Gosposka 19

Pristna slivovka, brinjevec, drože-ka, trocinovec, rum, kon akli, vse vr. likerjev

ZAHVALA

KREDITNA ZADRUGA

reg. pom. blag.

V MARIBORU

pri kateri smo zavarovani za doto, nam je že po nekaj mesecih članstva izplačala na račun

BOTE OD 20.000 DIN

znatne zneske ter nam tako ob priliki naše poroke nudila veliko pomoč, za katero se ji srčno zahvaljujemo.

Urbanja Mici, Potoška vas. Markovič Živojin, Varaždin 36. Rozman Urška, Jesenice. Zavodnik Tončka, Višnja gora. Forte Ernst, Potoška vas. Štern Amalija, Račje. Koželj Miško, Tezno p. Mariboru.

Horvat Otmar, Maribor, Kr. Petra trg Španinger Anton, Račje. Kmetec Josip, Zlatoličje. Stanoga M., Maribor, Kralja Petra trg. Normali Joško, Višnja gora. Brandstätter Josip, Maribor p. Mostom. Bizjak Štefi, Maribor, Dajnkova ul.

Zahva'a

Sprejmite vsi, ki ste se nas spominjali in nas tolažili ob težki nenadomestljivi izgubi naše predbore mamicice in stare mamicice

Terezije Bele

našo globoko in prisrčno zahvalo. Posebno zahvalo izrekamo še preč. duhovščini, Olepševalnemu društvu za obilno udeležbo in godbenemu društvu Prosveta na Viču in vsem, ki so spremili nepozabno rajno mamicico na njeni zadnji poti.

Rožna dolina, dne 11. februarja 1929.

Žalujoča rodbina Belc.

V imenu svoje sestre Frančiške poroč. Rückauf in brata Dragotina Čeplak, naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naša nepozabna mama, stara mama, oziroma tašča itd., gospa

Uršula Čeplak

danes ponoči, previdena s tolažili sv. vere, v 81. letu, bogujvano preminula. Pogreb blagopokojne se vrši v Gornjem gradu v tork, dne 12. februarja ob 15.

Na Golniku, dne 11. februarja 1929.

Franc Čeplak.

Zahvala

Vsem, ki so izkazali zadnjo čast naši nad vse ljubljenci mamicici, stari mamicici, tašči in teti, gospej

Franciški Novak

posestnici

na njeni zadnji poti, se prisrčno zahvaljujemo. Zlasti se čutimo dolžne zahvaliti se prečastiti duhovščini, cenjenemu učiteljstvu, učenkam Il. dekl. meščanske šole, uradništvu OUZD, zastopnikom Gasilnega društva ter vsem darovalcem vencev in cvetja. Iskrena zahvala vsem sosedom, znancem in prijateljem za njih požrtvovalnost in ljubezen do rajnice.

V Ljubljani, dne 11. februarja 1929.

Žalujoči ostali.

Mehanična delavnica za popravila gramofonov, sivalnih in pisalnih strojev, otroških vozčkov, koles itd. Lastno emajliranje, poniklanje. Priporoča se Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ulica 14. Nasproti »Narodnega doma«.

Danes velika pustna maškerada v vseh prostorih restavracije Dvor Valop prost

Potrni najgloblje žalosti javljamo tužno vest, da je bil naš iskreno ljubljani, srčno dobri soprog in oče, oziroma brat, zet in svak, gospod

Robert pl. Holleggha

avst. deželno vladni nadkomisar

v petek 8. februarja 1929 ob 6 zjutraj v 44. letu starosti, po kratki, zelo mučni boleznii nepričakovano poklican v boljše življenje. Zemski ostanki dragega pokojnika so se v nedeljo, dne 10. februarja ob 4 popoldne prepeljali od žalnega doma, Kirchgasse 53, na mestno pokopališče k večnemu počitku Völkermarkt, dne 11. februarja 1929.

Lina pl. Holleggha roj. Wranitzky, soproga. Trante pl. Hologgha, hči. Dr. Haus pl. Holleggha, dr. Karl pl. Holleggha, Valter pl. Holleggha, bratje. Mizi Khistler, Marta Krisper, Annie Hudovernig, sestre. Ostali sorodniki.